

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Aika 04.11.2019, klo 17:00 - 19:22

Paikka Kokoustila Ostari, Koskenmäenpolku 4

Käsitellyt asiat

- § 426 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 427 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 428 Talousarvio 2020 ja taloussuunnitelma 2020 - 2024**
- § 429 Kasvun ja talouden hallintaohjelma**
- § 430 Uusimaa-kaava 2050**
- § 431 Viljelysmaiden vuokrahinnointelu**
- § 432 Konduktöörinkuja, asemakaavan muutosehdotus nro 3509**
- § 433 Hyrylän keskustan taideohjelma**
- § 434 Asunto Oy Lehtosato, kaavamutoshakemus**
- § 435 Niemi-Saari Mari, eron myöntäminen luottamustoimesta ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan jäsenen valinta**
- § 436 Viranhaltijapäätösten otto-oikeus**
- § 437 Toimielinten pöytäkirjojen otto-oikeus**
- § 438 Ilmoitusasiat**
- § 439 Muut asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Arto Lindberg, puheenjohtaja
Mika Mäki-Kuhna, 1. varapuheenjohtaja
Jussi Salonen, 2. varapuheenjohtaja
Annika Lappalainen
Jouko Riola
Karita Mäensivu
Lilli Salmi
Pasi Huuhtanen
Pekka Heikkinen
Pentti Mattila
Satu Heikkilä
Tuija Reinikainen
Jani Peltonen

Muut saapuvilla olleet

Tuula Hyttinen, kunnansihteeri, sihteeri
Kati Lepojärvi, valtuuston puheenjohtaja, saapui 17:04
Kim Kiuru, valtuuston 1. varapuheenjohtaja
Kari Kinnunen, valtuuston 2. varapuheenjohtaja
Harri Lipasti, kansliapäällikkö
Paula Kylä-Harakka tuukylahpa, vs. viestintäpäällikkö
Tanja Rontu-Hokkanen, vs. henkilöstöjohtaja, § 439, poistui 18:10
Marko Härkönen, kuntakehitysjohtaja, § 428, 439, poistui 18:50
Virpi Lehmusvaara, sivistysjohtaja, § 428, poistui 18:50
Markku Vehmas, talousjohtaja, § 428, 429, poistui 18:50

Poissa

Elina Väänänen

Allekirjoitukset

Arto Lindberg
Puheenjohtaja

Tuula Hyttinen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

05.11.2019

06.11.2019

Karita Mäensivu

Pentti Mattila

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Julkaistu yleisessä tietoverkossa 7.11.2019

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 426

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todetaan läsnäolijat.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, apulaispormestari

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 427

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, apulaispormestari

Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet

Pentti Mattila ja Karita Mäensivu.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Konsernijaosto, § 30,06.05.2019

Konsernijaosto, § 38,03.06.2019

Kunnanhallitus, § 260,17.06.2019

Kunnanhallitus, § 428, 04.11.2019

§ 428

Talousarvio 2020 ja taloussuunnitelma 2020 - 2024

TUUDno-2019-955

Konsernijaosto, 06.05.2019, § 30

Valmistelijat / lisätiedot:

Markku Vehmas, vt. kansliapäällikkö

Ehdotus

Esittelijä: Markku Vehmas, vt. kansliapäällikkö

Konsernijaosto käy keskustelun talousarvion 2020 valmistelusta ja antaa tarvittavat ohjeet jatkovalmistelun pohjaksi.

Päätös

Käytiin keskustelua talousarvion 2020 jatkovalmistelun pohjaksi.

Konsernijaosto, 03.06.2019, § 38

Valmistelijat / lisätiedot:

Markku Vehmas, vt. kansliapäällikkö

Taloudenohjaus on valmistellut talousarviokehystä yhdessä toimialueiden kanssa ja kehyksen valmistelutyö jatkuu. Kunnanhallitus käsittelee talousarviokehystä kokouksessaan 17.6.2019.

Ehdotus

Esittelijä: Markku Vehmas, vt. kansliapäällikkö

Konsernijaosto käy keskustelun talousarvion 2020 valmistelusta ja antaa tarvittavat ohjeet jatkovalmistelun pohjaksi.

Päätös

Konsernijaosto kävi keskustelua talousarvion 2020 valmistelusta.

Kunnanhallitus, 17.06.2019, § 260

Valmistelijat / lisätiedot:

Toimintaympäristön kehitys

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Vuoden 2019 talousarviokehityksen lähtökohtana on Suomen hidastuva talouden kasvu. Valtiovarainministeriö (VM) ennustaa Suomen talouden 2020 kasvun asettuvan 1,4 %:iin. Ansiotason nousu tukee yksityisen kulutuksen kasvua. Vuonna 2021 BKT kasvu hidastuu 1,2 %:iin. Talouskasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu alkavat asteittain heikentää työvoiman kysynnän kasvua. Myös asuntorakentamisen kasvun pysähtyminen alkaa hidastamaan työllisyyden kasvua. Talouden riskit ovat edelleen suuria. Sopimukseton Brexit heikentäisi talouden kehitystä etenkin Euroopassa. Myös Italian talouspolitiikkaan liittyvä ja kauppakonflikteihin liittyvät riskit ovat edelleen merkittäviä. Suomessa riskinä on erityisesti asuntoinvestointien nopea jäähtyminen normaalille, noin 30 000 asunnon tasolle.

Julkista taloutta on jo usean vuoden ajan heikentänyt väestön ikääntyminen. Väestön ikääntyessä työikäinen väestö supistuu, eläkemenot kasvavat ja julkisten palveluiden tarve kasvaa. Eläkemenojen osalta kasvupaine on osittain jo toteutunut. Ikäsidonnaisten menojen kasvu on nopeaa myös ensi vuosikymmenellä, kun eläkemenot jatkavat kasvuaan ja terveydenhoidon ja hoivan tarve kasvaa suurten ikäluokkien ikääntyessä. Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen kääntyy vähitellen uudelleen kasvuun 2020-luvun alkuvuosina.

Kuntatalous pysyttelee alijäämäisenä kuluvana vuonna viime vuoden tapaan. Vuonna 2019 menoja kasvattavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun lisäksi kunta-alan palkankorotukset ja kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkauksen päättymisen. Investointimenojen kasvu jatkuu, sillä sairaaloiden ja koulujen rakentaminen sekä infrainvestoinnit jatkuvat vilkkaana. Kuntien saamien verotulojen kasvua kiihdyttävät mm. palkkatulojen hyvä kasvu, jäännösverojen maksun aikaistumisesta johtuva kertaluonteinen verotulojen lisäys ja keskimääräisen kunnallisveroprosentin nousu 0,04 prosenttiyksiköllä 19,88 prosenttiin. Valtionavut laskevat v. 2019 edellisvuodesta, mikä johtuu mm. valtion ja kuntien välisestä kustannustenjaon tarkistuksesta. Hallitusohjelman mukaisesti kuntien valtionosuuksiin ei tehdä indeksikorotusta myöskään v. 2019. Kuntien menojen kasvupainetta vaimentaa koulutuspalvelujen tarpeen väheneminen, mikä on seurausta syntyvyyden laskusta ja pienemmistä ikäluokista.

Kuntien rahoitusasema kohenee hieman v. 2020. Etenkin valtionapujen arvioidaan kasvavan reippaasti, sillä kunnille kompensoidaan kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkaukseen liittyen n. 240 milj. euroa. Lisäksi valtionapuja kasvattavat kilpailukyky sopimukseen liittyvien leikkausten osittainen poistuminen ja valtionosuuksiin tehtävä indeksikorotus. Toisaalta kuntien henkilöstökulujen kehityksen oletetaan kiihtyvän työmarkkinoiden kireyden vuoksi. Kuntatalous pysynee selvästi alijäämäisenä myös vuosina 2021 - 2023. Verotulojen kohtuullisen hyvää kehitystä ylläpitää palkkatulojen kasvu. Lisäksi valtionosuuksia kasvattavat verotulomenetysten kompensatiot kunnille ja indeksikorotukset. Kohtuullisen hyvätulojen kehitys ei kuitenkaan riitä parantamaan kuntien talouden tilaa, sillä investoinnit pysyvät mittavina ja sosiaali- ja terveystalouden palveluntarve jatkaa väestön ikääntymisen vuoksi kasvuaan. Kuntien velka kasvaa kuluvana vuonna ja kasvu jatkuu ripeänä käyttötalouden alijäämien, hidastuvan talouskehityksen sekä suurten investointien vuoksi.

Talousarviokehitys

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Talousarvion laatimisohteessa annetaan talousarvioehdotuksen laatimista, sisältöä ja rakennetta koskevat ohjeet sekä määräraha-kehys valmistelun ohjeeksi. Vuoden 2020 talousarviokehysten perustana on Tuusulan kuntastrategia. Tulo- ja menoarviot pohjautuvat 2018 tilinpäätökseen, osavuositarkastukseen 1/2019, Kuntaliiton vero- ja valtionosuusennusteisiin, kunnan toimialojen ennakoihin tulo- ja menolisäyksiin sekä kehittämis- ja säästötoimiin.

Talousarviokehys laaditaan toimialueiden kokonaistuloille, kokonaismenoille ja investoinneille. Toimialueet puolestaan jakavat saamansa kehyksen palvelualueille ja tarvittaessa edelleen palveluyksiköille ja kustannuspaikoille. Menettelyn tarkoituksena on varmistaa, että toimialueiden talousarvioehdotukset pysyvät annetun kehyksen sisällä.

Talousarviokehys on laadittu talousarviovuodeksi 2020. Sosiaali- ja terveystoimi on edelleen mukana kehyslaskelmissa Keusoten palveluostoina, osana Yleishallintoa ja johdon tukea. Keusoten toimintamenoihin ja maksuosuuksiin kohdistuu tässä vaiheessa vuotta vielä merkittävää epävarmuutta. Keusoten luvut täsmentyvät taloussuunnittelun edetessä sekä osakaskuntien kanssa käytävien tarkentavien keskustelujen myötä.

Toimintatulot

Käyttöomaisuuden myyntivoittojen arvioidaan alenevan 7,5 milj. euroon, laskua 2019 talousarviosta 0,7 milj. euroa. Maankäyttökorvausten korvausten arvioidaan supistuvan 1,5 milj. euroon (laskua 1,2 milj. euroa). Muiden ulkoisten toimintatuottojen ennakoidaan kasvavan 0,4 milj. euroa, lähinnä asuntomessutuottojen ansiosta. Edellisvuoteen verrattuna ulkoisia toimintatuottoja vähentää 0,2 milj. euroa varhaiskasvatuksen maksumuutos.

Ulkoisten toimintamenojen lisäykseksi vuodelle 2020 (kunta ilman vesihuoltoliikelaitosta) esitetään talousarviokehyksessä 3,58 % (8,4 milj. euroa) talousarvioon 2019 nähden. Ulkoisia toimintamenojen kasvu koostuu pääosin seuraavista menolisäyksistä: Keusote 1,9 milj. euroa ja Apotti 1,4 milj. euroa, henkilöstökulut 2,8 milj. euroa sekä koulujen väistötilat 0,7 milj. euroa.

Kunta-alan palkoista on sovittu sopimuskaudeksi 1.2.2018 - 31.3.2020. Vuonna 2020 työvoimakustannukset nousevat noin 1,3 %. Lisäksi kiky-sopimukseen liittyvä lomarahen palautuminen täysimääräiseksi aiheuttaa noin 1,5 % palkkakustannusten nousun ja palkkojen sivukulujen muutokset noin 0,3 % nousun. Palkkakustannusten ja sivukulujen nousu on huomioitu kehykseen.

Hallitusohjelman mukaisia toimenpiteitä ja niiden vaikutuksia rahoitukseen tai toimintamenoihin ei ole tässä vaiheessa arvioitu. Hallitusohjelman mukaisesti valtio kompensoi lisätehtävistä aiheutuvat kustannukset kunnille.

Toimialueille kohdistuva talouskehyslaskelmien mukaiset toimintameno- ja tulotavoitteet sekä toimintakateavoitteet vuodelle 2020 on esitetty liitteenä olevassa taulukossa.

Toimialueiden toimintamenojen ja tulojen kokonaiskasvut eivät ole täysin vertailukelpoisia toimialueiden välisten määrärahasiirtojen vuoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Koska talousarvio 2020 uhkaa muodostua alijäämäiseksi, toimialueiden tulee käsittää raamin mukaiset määrärahat enimmäismäärärahana.

Vesihuoltoliikelaitoksen tulee omassa talousarviovalmistelussaan noudattaa kunnan tiukan talouden periaatetta. Vesihuollon toimintamenoja kasvattaa isojen aluekehityshankkeiden suunnittelu ja toteutus. Kunnan talouden suunnittelun lähtökohtana on, että vesihuoltoliikelaitoksen toimintakatteen kasvu on vuonna 2020 enintään 0,43 %.

Kehyslaskelman lähtökohtana on ansiotuloveroprosentti 19,50 %:a sekä nykyiset kiinteistöveroprosentit. Tuusulan verotulojen arvioidaan kasvavan vuonna 2019 5,3 milj. euroa (2,8 %) vuoteen 2019 nähden. Valtionosuuksien ennakoitaan nousevan peräti 5,5 milj. euroa (kiky-sopimukseen liittyvät vaikutukset, indeksikorotukset). Talousarvion verotulot sekä valtionosuudet on arvioitu Kuntaliiton ennusteen mukaisiksi.

Seuraavassa taulukossa on esitetty kiinteistöveroprosenttien osalta lain sallima vaihteluväli ja kunnassa noudatettavat veroprosentit.

	Lain sallima vaihteluväli	Tuusulan nykyinen vero-%
Yleinen kiinteistövero	0,93-2,00	0,93
Vakituinen asuinrakennus	0,41-0,90	0,41
Muu asuinrakennus	0,93-1,80	0,93
Rakentamaton rakennuspaikka	3,93-6,00	3,93
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00-1,55	0,65

Rahoituslaskelman 2019 lähtökohtana ovat noin 41 milj. euron investoinnit. Talonrakennushankkeisiin on varattu noin 22 milj. euroa, kuntatekniikan rakentamiseen noin 11 milj. euroa ja maan hankintaan 3 milj. euroa. Myöhempinä taloussuunnitelmavuosina investointien taso nousisi keskimääräin 50 milj. euroon. Tulevien investointien mittakaavaan vaikuttaa olennaisesti suurten koulurakennushankkeiden aikataulu ja toteutustapa sekä uusien asuin- ja yritysalueiden rakentaminen. Kunnan tulevien vuosien investointitarpeita ja aikatauluja arvioidaan budjetointiprosessin aikana kriittisesti. Vajaakäytössä olevien kiinteistöjen ja rakennusten realisointitoimia tulee edelleen vauhdittaa tulevien investointien mahdollistamiseksi.

Tulorahoituksen riittämättömyydestä johtuen kunnan korollisten velkojen kasvu säilyy nopeana. Kehyslaskelmassa toiminnan ja investointien rahavirta vuonna 2020 on noin 22 milj. euroa negatiivinen.

Kuntatasoisen kehysten lähtökohtana on käyttötalouden pysyvä tasapaino ja selkeästi ylijäämäinen talous taloussuunnitelmakaudella 2020 – 2024 sekä velkaantumisen hallittu kasvu. Tavoitteena on parantaa kunnan tulonmuodostusta vauhdittamalla uusien yritysalueiden kehittämistä, tonttikauppaa sekä muiden kunnan elinvoimaa vahvistavia toimenpiteitä. Lähtökohtana on, että henkilöstömäärää arvioidaan kriittisesti, ottaen huomioon erityisesti palvelutarpeen ja asiakasmäärien muutokset eri toimialueilla. Palvelutarpeiden aiheuttamaan kustannuspaineen kasvuun pyritään

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

edelleen vastaamaan kevyemmillä ja ennaltaehkäisyyn painottuvilla palveluilla. Keusoten kanssa tehtävällä edunvalvonnalla, omistajaohjauksella ja tiiviillä yhteistyöllä tähdätään sote-palveluiden menokehityksen tiukkaan hallintaan.

Talousarviokehityksen mukaan Tuusulan kunnan tulos asettuu vuonna 2020 noin 0,7 milj. euroa alijäämäiseksi (kunta + vesihuoltoliikelaitos 0,1 milj. euroa ylijäämäinen). Taloussuunnitelmavuosina kunnan velkaantuminen jatkuu nopeana, vaikka taloussuunnitelman lähtökohtana onkin selkeästi ylijäämäinen käyttötalous.

Kesän ja alkusyksyn 2019 aikana Tuusulan kunnassa työistetään toimenpiteitä ja laskelmia, joilla tähdätään tulorahoituksen vahvistamiseen ja kunnan velkaantumisen hidastamiseen sekä myöhemmässä vaiheessa lainakannan vähentämiseen. Työskentelyn tuotoksena muodostuu Kasvun ja talouden hallintaohjelma Tuusulan kunnan talouden tasapainottamiseksi sekä kunnan toiminnan ja talouden ohjauksen tukemiseksi. Ohjelman keskeisinä tavoitteina ovat

- turvata kunnan strategian mukaisten kasvu- ja palveluverkkoinvestointien toteuttaminen
- välttää ajautuminen palveluiden karsimiseen sekä ehkäistä tarvetta veroasteen kiristämiseksi.

Kasvun ja talouden hallintaohjelmaa valmistellaan kesän aikana. Työsuunnitelma tuodaan kunnanhallituksen käsittelyyn 15.8.2019. Kasvun ja talouden hallintaohjelma valmistellaan talousarvion valmistelun aikataulujen mukaisesti siten, että ohjelma tuodaan kunnan päätöselinten käsittelyyn samaan aikaan talousarvion 2020 kanssa.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, apulaispormestari

Kunnanhallitus päättää

- käynnistää vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2020 - 2024 taloussuunnitelman valmistelun liitteenä olevaan kehyslaskelman mukaisesti.
- hyväksyä vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2020 - 2024 taloussuunnitelman laadintaohjeet.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Pekka Heikkinen teki seuraavan muutos/lisäysesityksen:

"Kunnanhallituksen seminaarissa esitettyjen kustannusarvioiden mukaan Monion, Kirkonkylän koulukeskuksen ja päiväkotin Martta Wendelinin kustannusarviot ovat yhteensä yli 8 miljoonaa euroa suuremmat kuin viime vuoden marraskuun lopussa hyväksytyssä palveluverkkosuunnitelmassa. Kokonaisuutena koulu- ja varhaiskasvatusinvestoinnit on esitetty toteutettavaksi erittäin nopealla aikataululla ja ratkaisut ovat erittäin kalliita ja johtavat kunnan nopeaan ja raskaaseen velkaantumiseen. Palveluverkkosuunnitelman pohjana olevat väestöennusteet näyttivät jo alunperin ylivoimaisilta ja Tilastokeskuksen uusimpien väestöennusteiden sekä Tuusulan viime vuosien toteutuneen väestökehityksen perusteella lasten ja nuorten määrä vähenee. Kunta on velkaantunut ja velkaantuu lähivuosina erittäin nopeasti, mikäli käyttötalouden tulosta ei paranneta ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

investointihankkeet toteutetaan viime syksynä hyväksytyn taloussuunnitelman mukaan. Sen vuoksi esitän kehyspäättökseen seuraavia asioita

Kunnanhallitus

- päättää käynnistää talouden tasapainotusohjelman valmistelun, jonka tavoitteena on asteittain parantaa kunnan talouden ylijäämää niin, että se on vähintään 8 miljoonaa euroa vuonna 2024. Ohjelma valmistellaan niin, että se voidaan esitellä valtuustolle tulevan marraskuun alun seminaarissa.
- velvoittaa valmistelevaan investointiohjelman niin, että koulu- ja varhaiskasvatusinvestointeja voidaan jaksottaa voimassa olevassa taloussuunnitelmassa kirjattua pidemmälle aikajaksolle."

Tuija Reinikainen ja Pentti Mattila kannattivat Heikkisen tekemää esitystä.

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, oli asia ratkaistava äänestämällä. Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta Heikkisen tekemällä lisäyksellä, äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 9 jaa-ääntä (Sipiläinen, Lappalainen, Mäensivu, Mäki-Kuhna, Riola, Salmi, Peltonen, Salonen ja Lindberg) ja 4 ei-ääntä (Heikkilä, Heikkinen, Mattila ja Reinikainen). Puheenjohtaja totesi, että pohjaehdotus tuli kunnanhallituksen päätökseksi äänin 9-4.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- käynnistää vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2020 - 2024 taloussuunnitelman valmistelun liitteenä olevaan kehyslaskelman mukaisesti
- hyväksyä vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2020 - 2024 taloussuunnitelman laadintaohjeet.

Markku Vehmas oli asiantuntijana kokouksessa.

Kunnanhallitus, 04.11.2019, § 428

Valmistelija / lisätiedot:

Liitteet

1 Pormestarin talousarvioesitys 2020, khall 4.11.2019

Taustaa

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarviovuosi on suunnitelmakauden ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan miten rahoitustarve katetaan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Maaliskuussa 2018 hyväksytyn Tuusulan kuntastrategian mukaisia päämääriä ovat sujuva, hyvinvoiva ja vireä Tuusula. Yhtenä keskeisenä strategiakauden tavoitteena on parantaa kunnan tuottavuutta ja talouden tasapainoa.

Verotulot

Vuonna 2020 koko maan kunnallisverojen ennakoidaan kasvavan 6,2 %. Kunnallisverojen kasvu johtuu pääasiassa erittäin heikosta vertailuvuodesta 2019 (verokortt uudistus ja tulorekisterin käyttöönotto). Vaikka kertymävaje korjaantuu vuoden 2019 kunnallisverojen osalta vuoden 2020 aikana, niin oletuksena on, että verovuoden 2020 ennakkoerot kertyvät taas samalla tavalla, jättäen vuoden 2020 ennakot vastaavasti alemmalle tasolle. Täten ennusteessa ei ole huomioitu mahdollisia muutoksia verovelvollisten käyttäytymisessä. Tuusulan osalta kunnallisveron kasvuksi ennakoidaan peräti 7,6 % ja verotuloja ennustetaan kertyvän yhteensä 194,1 milj. euroa. Kunnallisveroprosenttina on taloussuunnitelmakaudella käytetty 19,50.

Yhteisöveron osalta ei ole vireillä olevia lakimuutoksia, jotka vaikuttaisivat olennaisesti vuoden 2020 yhteisöverokertymään. Vuonna 2020 kuntien osuus koko maan yhteisöverotuloista on 31,3 %. Tuusulan kunnalle kertyvien yhteisöverotulojen kehitys on pitkälti sidoksissa kunnassa toimivien yritysten tuloskehitykseen sekä yritysten määrän kasvuun.

Kiinteistöveroprosenteille on laissa määritellyt vaihteluvälit. Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroon esitetään korotusta 3,93 %:sta 6,00 %:iin. Korotuksen keskeisenä perusteena on ohjausvaikutus; korotuksella pyritään osaltaan vauhdittamaan Tuusulan rakentamista. Korotuksen arvioidaan tuottavan kunnalle noin 0,19 milj. euron verotulojen lisäyksen. Kunnan muut kiinteistöveroprosentit on asetettu kunkin kiinteistöverolajin osalta lain määrittelemälle alarajalle. Kiinteistöverojen osalta Kuntaliitto ennustaa koko maassa 2,1 %:n kasvua.

Kunta seuraa alueen kuntien verojen ja maksujen tasoa, tavoitteena on pitää Tuusulan verotus kilpailukyisenä niin nykyiselle kuin uusille asukkaille. Samalla kuitenkin kunnan tulee turvata riittävän vahva rahoitus pohja tulevien kasvu ja palveluverkkoinvestointien rahoittamiseksi. Tuusulan verotuksen tasoa tarkastellaan suunnitelmakauden aikana, erityisesti ennakoiden tulevien investointien ja mahdollisen Sote- ja maakuntauudistuksen taloudellisia vaikutuksia.

Toimintatulot ja myyntivoitot

Ulkoiset toimintatulot pienenevät 33,6 milj. euroon, laskua 0,4 milj. euroa 2019 ennusteeseen (OVK2/2019) verrattuna ja lisäystä 2,1 milj. euroa talousarvioon 2019. Lähinnä tonttikaupasta tulevien käyttöomaisuuden myyntivoittojen ennakoidaan vähenevän 0,7 milj. euroa. Myyntivoittojen pientymistä selittää osin arvioitu tontin vuokrauksen yleistymisen. Sopimuskorvausten arvioidaan supistuvan 1,2 milj. euroa. Ulkoisissa toimintatuotoissa merkittävimmät tuottojen kasvut kertyvät Asuntomessujen lipputuotoista (0,8 milj. euroa) sekä ulkopaikkakuntalaisten koululaisten kotikuntakorvausten 0,7 milj. euron lisäyksistä.

Toimintatulot sisältävät myös sisäisten palveluiden myynnin ja kiinteistöjen vuokratuotot kunnan sisällä, kunnan ja vesihuoltoliikelaitoksen välillä sekä kunnan ja seudullisten yksiköiden välillä. Sisäisten toimintatulojen määräksi on budjetoitu yhteensä 24,5 milj. euroa, josta sisäisten kiinteistövuokrien osuus on 23,0 milj. euroa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Menokehitys ja taloussuunnitelman tasapainotus

Vuonna 2020 ulkoiset toimintamenot kasvavat 9,3 milj. euroa (5,3 %) vuoden 2019 ennusteeseen verrattuna. Toimintamenojen kasvu on merkittäväntä sosiaali- ja terveyspalveluissa (asiakasmäärien kasvu erityisesti sairaalapalveluissa). Tuusulan Keusoten maksuosuuden kasvuksi 2020 on arvioitu 4,3 milj. euroa, josta erikoissairaanhoidon osuus on 3,3 milj. euroa. Rakenteilla olevasta sosiaali- ja terveydenhuollon Apotti-tietojärjestelmästä aiheutuu 2020 Tuusulalle 1,8 milj. euron kustannukset (lisäys 0,3 milj. euroa). Henkilöstökulujen kasvuksi ennakoitaan 2,8 milj. euroa, kuluja lisää osaltaan kilpailukysymyksen mukaisten lomarahaleikkausten päättyminen.

Vuoden 2020 talousarvion toimintatulojen ja -menojen erotuksena muodostuva toimintakate on 209,3 milj. euroa. Toimintakate kasvaa 8,3 milj. euroa vuoden 2019 ennusteeseen nähden. Toimintakatetta heikentävät arvioitu käyttöomaisuuden myyntivoittojen ja sopimuskorvausten supistuminen sekä toimialojen menolisäykset.

Edellä kuvatut panostukset ja menolisäykset vaikuttavat keskeisesti siihen, että kunnan budjetoitu tulos painuu alijäämäiseksi vuonna 2020 huolimatta talousarvioprosessin aikana tehdyistä karsinnoista ja säästötoimenpiteistä. Talouden tasapainottaminen edellyttää jatkossa toimintatulojen kasvattamista, toimintamenojen tiukkaa hallintaa sekä rakenteiden keventämistä. Panostukset tulee entistä kriittisemmin priorisoida hankkeisiin, joilla saavutetaan paras vaikuttavuus sekä kuntalaisten hyvinvoinnin että kunnan elinvoiman kannalta.

Tuusulan tulee lähivuosina ottaa huomioon ennustettu väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ja mitoittaa emokunnan toiminnot palvelukysynnän mukaisesti. Ikääntyvä väestö tulee väistämättä vaatimaan rajallisten resurssien kohdentamista sote-palveluihin. Keusotella on mahdollisuus entistä vahvempana toimijana vastata haasteeseen ja pitää toimintamenojen kasvu hallittavalla tasolla. Kunnan palvelukykyä ja kustannustehokkuutta kehitetään jatkamalla palveluprosessien kehittämistä ja digitalisointia.

Tontinmyynneillä on olennainen merkitys kunnan tulonmuodostuksessa. Keskeisessä roolissa ovat kunnan elinvoiman vahvistaminen ja taloutta tukeva aktiivinen elinkeinopolitiikka ja kaavoitus, kuntakeskusten kehittäminen sekä kysyntään vastaavan asunto- ja yritystonttitarjonnan varmistaminen, erityisesti Etelä-Tuusulan alueella.

Investoinnit ja rahoitus

Kunnan investoinnit ovat edelleen korkealla tasolla ja kokonaismäärä asettuu vuonna 2020 noin 33,1 milj. euroon. Infrahankkeisiin (tiet, liikenneväylät, puistot yms.) investoidaan 12,4 milj. euroa, vesi- ja viemäriverkostoon 2,7 milj. euroa. Suurimmat infrainvestoinnit kohdistuvat Puustellinmetsän ja Lahelanpelto II:n asuinalueiden tiestön, puistojen ja muun kunnallistekniikan rakentamiseen sekä Koskenmäen ja Vaunukankaan liittymien parantamiseen.

Rakennusinvestointien määrä asettuu 12,7 milj. euroon, lähelle vuoden 2019 budjetoitua tasoa. Suurimmat 2020 käynnistyvät rakennushankkeet ovat Martta Wendelinin päiväkotit sekä Monion lukio- ja kulttuurin monitoimirakennus. Kunnassa on suunnitteilla useita mittavia koulujen perusparannus- ja uudisrakentamishankkeita.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

vuosille 2021 -2025, joiden toteutuessa vuotuisten investointien määrä nousee yli 50 milj. euron.

Kunnan tulorahoitus ei riitä kasvavien investointien rahoittamiseen. Vuoden 2020 investoinneista pystytään kattamaan tulorahoituksella ainoastaan noin 45 %. Kunnan korollisten velkojen ennakoidaan kohoavan vuoden 2020 loppuun mennessä 17,8 milj. eurolla 145,0 milj. euroon. Velan määrä olisi 3 834 euroa /asukas.

Vuosiin 2021 – 2024 on kasaantumassa kerralla keskeisiltä osin koko Etelä-Tuusulan koulu- ja päiväkotiverkon uusiminen; suunniteltuja rakentamishankkeita ovat Martta Wendelin päiväkotikoti, Monio, Kirkonkylän koulu, Riihikallion yläkoulu, Rykmentinpuiston yhtenäiskoulu ja Lahelan yhtenäiskoulu. Investointien toteuttamiseen luo aikataulupainetta nykyisiin koulukiinteistöihin liittyvät sisäilmaongelmat.

Tavoitteena on pitää kunnan velkaantuminen hallittuna. Lähivuosien raskaan investointiohjelman läpivienti edellyttää kunnan tulopohjan vahvistamista monipuolisesti. Keskiössä on Etelä-Tuusulan yritysalueiden kaavoituksen ja myynnin ripeä edistäminen. Kunnassa joudutaan arvioimaan myös kiinteistö- ja/tai kunnallisveroprosenttien nostamista tulopohjan vahvistamiseksi.

Etusijalle asetetaan kiireellisten koulu- ja päiväkotien investointien ohella investoinnit, joilla on potentiaalia lisätä kunnan elinvoimaa ja tuloja, pienentää kustannuksia sekä parantaa toiminnan tuottavuutta. Samalla palveluiden tuottamisessa haetaan säästöjä palveluverkkoa tiivistämällä sekä mitoittamalla henkilöstö kysynnän mukaiseksi.

Kunnan tulisi päästä taloussuunnitelmakaudella investoinneissa 50 %:n tulorahoitukseen; tämä edellyttää kunnalta tulevana vuosina vähintään 20 - 30 milj. euron vuosikatetta sekä reilusti ylijäämäisen tuloksen saavuttamista. Tavoitteena on, että kunnan lainamäärä saadaan pidettyä alle 250 milj. euron tasossa vuonna 2024, ja tämän jälkeen velkamäärä käännetään laskevalle uralle.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, apulaispormestari

Kunnanhallitus päättää

- tehdä valtuustolle ehdotuksen vuoden 2020 talousarvioksi sekä vuosien 2020–2024 taloussuunnitelmaksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- jättää asian pöydälle ja jatkaa asian käsittelyä 18.11.2019 pidettävässä kokouksessa

Lisäksi kunnanhallitus päätti, että talousarviota koskevat selvityspyynnöt /kysymykset tulee toimittaa pormestarille ja hallintopalveluihin 11.11. mennessä.

Markku Vehmas, Virpi Lehmusvaara ja Marko Härkönen olivat asiantuntijoina kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Konsernijaosto, § 50, 26.08.2019

Kunnanhallitus, § 329, 26.08.2019

Konsernijaosto, § 56, 30.09.2019

Kunnanhallitus, § 381, 30.09.2019

Kunnanhallitus, § 429, 04.11.2019

§ 429

Kasvun ja talouden hallintaohjelma

TUUDno-2019-1675

Konsernijaosto, 26.08.2019, § 50

Valmistelijat / lisätiedot:

Markku Vehmas, vt. kansliapäällikkö

Tuusulan talousarvion 2020 ja taloussuunnitelman 2020 - 2024 lähtökohtana on käyttötalouden tasapaino ja ylijäämäinen tulos sekä velkaantumisen hallittu kasvu. Tavoitteena on parantaa kunnan tulonmuodostusta vauhdittamalla uusien yritysalueiden kehittämistä, tonttikauppaa sekä muiden kunnan elinvoimaa vahvistavia toimenpiteitä. Investoinneilla tuetaan kunnan strategian mukaisten tavoitteiden saavuttamista sekä modernisoidaan palveluverkkoa. Lähtökohtana on, että henkilöstömäärää arvioidaan kriittisesti, ottaen huomioon erityisesti palvelutarpeen ja asiakasmäärien muutokset eri toimialueilla. Palvelutarpeiden aiheuttamaan kustannuspaineen kasvuun pyritään edelleen vastaamaan kevyemmällä ja ennaltaehkäisyyn painottuvilla palveluilla. Keusoten kanssa tehtävällä edunvalvonnalla, omistajaohjauksella ja tiiviillä yhteistyöllä tähdätään sote-palveluiden menokehityksen tiukkaan hallintaan.

Kunnanhallituksen 17.6.2019 päättämän talousarviokehityksen mukaan Tuusulan kunnan tulos asettuisi vuonna 2020 noin 0,7 milj. euroa alijäämäiseksi (kunta + vesihuoltoliikelaitos 0,1 milj. euroa ylijäämäinen). Taloussuunnitelmavuosina kunnan velkaantuminen jatkuisi nopeana, vaikka taloussuunnitelman lähtökohtana onkin selkeästi ylijäämäinen käyttötalous. Kunnan lainamäärä nousisi noin 250 milj. euroon. Kunnan nopean velkaantumiseen vaikuttaa keskeisesti tulo- ja rahoituksen riittämättömyys suunnitteilla olevaan investointitasoon nähden. Kunnan toiminnan ja investointien rahoitusvajetta keskeisesti kuvaava toiminnan ja investointien rahavirta on ollut vuodesta 2012 lähtien selkeästi negatiivinen. Taloussuunnitelman 2020 - 2024 mukaan investointien rahoitusvajeen arvioidaan nousevan tarkastelukaudella yhteensä noin 130 milj. euroon.

Tuusulan kunnan tuloslaskelmat ovat olleet keskimäärin lähellä nollatasoa viime vuosina. Kiihtyvän investointitason ja kasvavan poisto- ja korkorasitteen myötä ylijäämäisen tuloksen tekeminen vaikeutuu entisestään. Pidemmällä tähtäimellä riskinä on korkoympäristön muutos; matalien korkojen aikana tapahtuva voimakas velkaantuminen voi korkojen nousun realisoituessa aiheuttaa merkittäviä sopeutustarpeita kunnan toimintaan.

Kunnan kestävä kasvun turvaamiseksi on tärkeää saattaa kunnan käyttötalouden ja investointien mitoitus vastaamaan kunnan tulo- ja rahoituspohjan kantokykyä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Käytännössä kunnan tulojen tulee pitkällä aikavälillä riittää kokonaiskustannusten kattamiseen, joita aiheutuu palvelutuotannosta, investoinneista ja rahoituskuluista. Myös tulevat lainalyhennykset tulee ottaa huomioon.

Kunnan taloutta on tarkasteltu kunnan talousarviovalmistelun yhteydessä tavanomaisesti neljän vuoden aikajänteellä. Nykytilanteessa talous- ja rahoitussuunnittelua on tarpeen arvioida pidemmällä aikajänteellä, jotta tulevien vuosien käyttötalous, tulorahoitus ja investoinnit saadaan kestäväälle uralle. Lähtökohtana on samalla priorisoida käyttötalousmenoja ja investointeja siten, että ne tukisivat paremmin kunnan strategian toteuttamista, toimintojen tuottavuuden parantamista sekä tulorahoituspohjan vahvistamista.

Kunnassa työstedetään alkusyksyn 2019 aikana toimenpiteitä ja laskelmia, joilla tähdätään tulorahoituksen vahvistamiseen ja velkaantumisen hidastamiseen sekä myöhemmässä vaiheessa lainakannan vähentämiseen. Työskentelyn tuotoksena muodostuu Kasvun ja talouden hallintaohjelma kunnan toiminnan ja talouden ohjauksen tueksi sekä talouden tasapainottamiseksi. Ohjelman keskeisinä tavoitteina ovat

- turvata kunnan strategian mukaisten kasvu- ja palveluverkkoinvestointien toteuttaminen
- välttää ajautuminen palveluiden karsimiseen sekä ehkäistä tarvetta veroasteen kiristämiseksi.
- Kasvun ja talouden hallintaohjelman valmistelu on käynnistetty kuluvaan kesään aikana. Työsuunnitelma tuodaan kunnanhallituksen käsittelyyn 26.8.2019. Kasvun ja talouden hallintaohjelmaa on määrä valmistella talousarvion aikataulujen mukaisesti siten, että ohjelma tuodaan kunnan päätöselinten käsittelyyn saman aikaisesti talousarvion 2020 kanssa.

Ehdotus

Esittelijä: Markku Vehmas, vt. kansliapäällikkö

Konsernijaosto päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että

KUNNANHALLITUS päättää

- käynnistää Tuusulan kunnan Kasvun ja talouden hallintaohjelman valmistelun liitteenä olevan työsuunnitelman mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 26.08.2019, § 329

Valmistelijat / lisätiedot:

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, apulaispormestari

Kunnanhallitus päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- käynnistää Tuusulan kunnan Kasvun ja talouden hallintaohjelman valmistelun liitteenä olevan työsuunnitelman mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Markku Vehmas oli asiantuntijana kokouksessa.

Konsernijaosto, 30.09.2019, § 56

Valmistelijat / lisätiedot:

Markku Vehmas, vt. kansliapäällikkö

Kunnanhallitus 30.9.2019

Kunnanhallitus päättää

- merkitä asian tiedoksi ja antaa tarvittavat linjaukset jatkovalmistelua varten.

Kunnanhallitus käsittelee asiaa em. ehdotuksen pohjalta.

Ehdotus

Esittelijä: Markku Vehmas, vt. kansliapäällikkö

Konsernijaosto merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Kunnanhallitus, 30.09.2019, § 381

Valmistelijat / lisätiedot:

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, apulaispormestari

Kunnanhallitus päättää

- merkitä asian tiedoksi ja antaa tarvittavat linjaukset jatkovalmistelua varten.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Markku Vehmas oli asiantuntijana kokouksessa.

Kunnanhallitus, 04.11.2019, § 429

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valmistelija / lisätiedot:

Kunnassa on työstetty alkusyksyn 2019 aikana toimenpiteitä ja niihin liittyviä laskelmia kunnan pitkän tähtäimen talouden tasapainottamisen tueksi. Kasvun ja talouden hallintaohjelman tavoitteena on kunnan tulorahoituksen vahvistaminen, velkaantumisen hidastaminen sekä myöhemmässä vaiheessa lainakannan vähentäminen.

Tuusulan kunnan pitkän aikavälin talouden kehityksestä on tehty skenaariotarkastelua. Skenaarioiden rakentamisessa on erityisesti arvioitu merkittävien yritys- ja asuinalueiden vaatimia investointeja sekä myyntivoittojen ja sopimuskorvausten kehitystä, vajaakäytössä olevien kiinteistöjen myyntejä, palveluverkon uudistamisen talousvaikutuksia (ml. väistötilojen kustannukset), henkilöstökulujen ja Keusoten maksuosuuden kehitystä, prosessien kehittämisen säästöpotentiaalia sekä kunnan taloudellisen aseman ja velkaantumisen kehitystä.

Kunnanhallituksen arvioitavaksi tuodaan 4.11.2019 talouden perusskenaario sekä kaksi vaihtoehtoista skenaariota. Tavoitteena on mm. arvioida skenaarioiden

- lähtökohtia ja oletuksia
- tulojen, menojen ja investointien määrää, kehitystä ja aikajännettä
- tavoitteellisuutta ja realistisuutta
- riskejä.

Skenaarioiden pohjalta työstettävät linjaukset ja toimenpiteet tuodaan kunnanhallituksen käsittelyyn 18.11.2019. Kasvun ja talouden hallintaohjelma tuodaan kokonaisuutena valtuuston päätettäväksi 9.12.2019.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, apulaispormestari

Kunnanhallitus päättää

- merkitä asian tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Markku Vehmas oli asiantuntijana kokouksessa.

Tiedoksi

talousjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntakehityslautakunta, § 43,21.03.2018

Kunnanhallitus, § 111,26.03.2018

Valtuusto, § 44,07.05.2018

Kunnanhallitus, § 364,29.10.2018

Kuntakehityslautakunta, § 117,31.10.2018

Kunnanhallitus, § 383,05.11.2018

Valtuusto, § 126,12.11.2018

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 113,13.11.2018

Kuntakehityslautakunta, § 64,08.05.2019

Kunnanhallitus, § 195,20.05.2019

Valtuusto, § 85,10.06.2019

Kunnanhallitus, § 419,28.10.2019

Kuntakehityslautakunta, § 126,30.10.2019

Kunnanhallitus, § 430, 04.11.2019

§ 430

Uusimaa-kaava 2050

TUUDno-2018-350

Kuntakehityslautakunta, 21.03.2018, § 43

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna Lindström, yleiskaavasuunnittelija, henna.lindstrom@tuusula.fi

Lausuntopyyntö

Uudenmaan liitossa on vireillä Uusimaa-kaava 2050 laadinta. Kaksiportainen Uusimaa-kaava tulee kattamaan koko Uudenmaan maakunnan alueen ja sen aikatahtain on vuodessa 2050. Kaava koostuu yleispiirteisestä, strategisesta pitkän aikavälin rakennekaavasta ja sitä tarkentavista seutujen vaihemaakuntakaavoista. Rakennekaavassa ratkaistaan koko Uudeltamaalta vain valtakunnallisesti ja maakunnallisesti tärkeät asiat. Esitystapa on pelkistetty ja kaaviomainen. Vaihekaavat vastaavat vuorostaan seutujen erilaisiin tarpeisiin, ja ne laaditaan Helsingin seudulle, Itä-Uudellemaalle ja Länsi-Uudellemaalle. Rakennekaava ja kolme seuduittaista vaihekaavaa muodostavat yhdessä Uusimaa-kaavan 2050.

Uudenmaan rakennekaavan valmisteluaineisto on nähtävillä 27.2. - 13.4.2018 välisenä aikana. Valmisteluaineisto koostuu Uudenmaan rakennekaavan luonnoksesta ja valmisteluaineiston selostuksesta. Lisäksi on mahdollisuus antaa palautetta valmisteluaineiston taustaselvityksistä. Seutujen vaihemaakuntakaavat tarkentuvat vasta kevään 2018 aikana, eikä nyt nähtävillä olevassa valmisteluaineistossa esitetä vaihekaavojen kaavakarttoja tai muuta yksityiskohtaista aineistoa. Syksyllä 2018 vaihekaavaehdotusten lisäksi lausunnoille lähetetään rakennekaavan alustava ehdotus. Tavoitteena on kaavan hyväksyminen vuoden 2019 aikana maakuntavaltuustossa.

Lausunnon antaa hallintosäännön mukaan valtuusto. Aikataulusyistä kunnanhallituksen päätös tulee lähettää Uudenmaan liittoon ennakkolausuntona ja valtuusto voi antaa lopullisen lausuntonsa kokouksessaan 7.5.2018.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valmisteluaineisto on nähtävillä verkkosivuilla: https://www.uudenmaanliitto.fi/aluesuunnittelu/valmistelussa_uusimaa-kaava_2050/valmisteluaineisto

Taustaa ja kaavan tavoitteet

Uusimaa kasvaa ennusteiden mukaan jopa 550 000 asukkaalla ja 290 000 työpaikalla vuoteen 2050 mennessä, jolloin Uudellamaalla on lähes 2,2 miljoonaa asukasta ja noin miljoona työpaikkaa. Kasvu sijoittuu etenkin pääkaupunkiseudulle sekä kehyskuntien ja muiden seutujen pääkeskuksiin. Kasvun kestävä ohjaaminen ja sen mukanaan tuomat ilmiöt ovat keskiössä Uusimaa-kaavan laadinnassa.

Uusimaa-kaava tulee olemaan entistä strategisempi ja joustavampi, mutta samalla myös fokusoidumpi. Jokaiselle seudulle on perustettu kaavatyön tueksi seutujen päättäjistä muodostuvat poliittiset ohjaustoimikunnat sekä seutujen asiantuntijaryhmät. Tavoitteena on entistäkin avoimempi ja osallistavampi kaavaprosessi.

Kaavan päätavoitteet ovat:

- Kasvun kestävä ohjaaminen ja alueiden välinen tasapaino
- Ilmastonmuutokseen vastaaminen sekä luonnonvarojen ja luonnon kestävä käyttö
- Hyvinvoinnin ja vetovoimaisuuden lisääminen
- Kestävä kilpailukyky

Uudenmaan rakennekaavan sisältö

Kaavatyö on edennyt tulevaisuustarkasteluista kaavan tavoitteiden luomiseen, teemakohtaisiin kehityskuviin ja rakennemallityöhön. Näistä on muodostettu kaavan suunnitteluperiaatteet ja sitä myötä kaavan valmisteluaineisto.

Uudenmaan rakennekaavan luonnoksessa osoitetaan yleispiirteisellä tasolla:

- Alueet joille maakunnan kasvu voisi sijoittua kestävästi
- Liikenne- ja keskusverkko
- Viherrakenteen pääelementit

Kaavaluonnos pitää sisällään yleispiirteisen kartan sekä karttaa selittävät merkinnät ja määräykset. Tämä kokonaisuus on oikeusvaikutteinen. Rakennekaavan ratkaisuja perustellaan tarkemmin valmisteluaineiston selostuksessa. Lisäksi esitellään suunnitteluperiaatekortit, jotka kuvaavat kaavaratkaisun lähtökohtia ja ohjaavat rakennekaavan ja seutujen kaavojen ratkaisuja. Suunnitteluperiaatekortteilla on jokaisesta aihealueesta tausta-analyysien synteesikartta, joka on lähtökohtana kaavaratkaisulle. Korteilla on myös kirjattu asioita, joita tullaan osoittamaan seutujen vaihemaakuntakaavoissa. Suunnitteluperiaatekortteille on listattu kysymyksiä lausunnonantajille.

Uudenmaan rakennekaavan ratkaisu Tuusulassa

Rakennekaavassa ei esitetä pohjakarttaa eikä kuntarajoja. Pääradan varrelle ja lentokentän pohjoispuolelle on osoitettu ydinalueeseen tukeutuva kasvuvyöhyke, johon Tuusulan Keravan rajautuvat alueet sekä Focus-alue voidaan nähdä kuuluvaksi. Jokela on merkitty monipuoliseksi ja merkittäväksi keskukseksi, josta on olemassa oleva joukkoliikennekäytävä, päärata. Merkinnöillä on osoitettu alueet, joille rakentaminen ensisijaisesti kohdistuu. Alueilla on hyvät edellytykset kestäväälle

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

liikkumiselle ja palvelujen saavutettavuudelle olemassa olevaan rakenteeseen tukeutuen. Tavoitteena on, että uutta maa-alaa ei oteta merkittävästi rakennuskäyttöön, vaan olemassa oleva infrastruktuuri hyödynnetään ensin täysimittaisesti.

Tuusula sijoittuu myös Helsingin seudun viherkehään ja koko kunta on rasteroitu osaksi logistiikan kehityskäytävää – Lahden ja Hämeenlinnan moottoriteiden välisenä alueena. Logistiikan kehityskäytävä -merkinnällä osoitetaan alueet, jotka ovat merkittäviä valtakunnallisten ja kansainvälisten kuljetusten kannalta. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huolehdittava mm. ekologisten yhteyksien säilymisestä. Viherkehänä osoitetaan ympäristö, jossa virkistyskysynnän odotetaan kasvavan ja jonka viherrakenteeseen kohdistuu erityisiä käyttöpaineita. Rakennekaavassa on lisäksi esitetty kansainvälisesti merkittävät satamat ja mm. yhteys Tallinnaan. Suunnittelumääräysten mukaan myös Lentoradalle on luotava edellytykset.

Kaavassa on koko aluetta koskevia suunnittelumääräyksiä, joissa painotetaan muun muassa uuden maankäytön sijoittamista olemassa olevaa rakennetta tiivistäen ja täydentäen. Saavutettavuus ennen kaikkea joukkoliikenteellä on vahvasti esillä. Kaavan tavoitteina ovat lisäksi elinkeinoelämän tukeminen, monipuolinen asuminen, Helsinki-Vantaan lentoaseman sekä satamien ja logistiikka-alueiden vahvistaminen. Suunnittelumääräyksissä korostetaan myös liityntäliikennettä ja -pysäköintiä, luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja luontoarvojen säilymistä. Lisäksi yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden pirstomista tulee välttää ja uusiutuvia energiamuotoja, kierto- ja biotaloutta suosia. Suunnittelumääräyksissä mainitaan myös suoja-alueiden osoittamisen tarve asumisen ja elinympäristön viihtyisyyttä ja terveyttä heikentävien toimintojen välillä.

Tuusulan kunnan lausunto Uusimaa 2050 –rakennekaavan valmisteluaineistosta

Uusimaa-kaavan tavoitteet ovat kaikkienensa kannattavia. Aineistoa on taustaselvitykset mukaan lukien valtavasti. Lausuntoaika on kovin lyhyt ottaen huomioon kunnallisen päätöksenteon kokousaikataulut sekä kaavan tärkeysaste – kyse on kuitenkin kuntaa ja koko seutua koskevista merkittävistä strategisista linjauksista.

Kaavassa painotetaan sanallisia määräyksiä kaavakartan ollessa hyvin yleispiirteinen. Kaavalla on tarkoitus ohjata tarkempaa suunnittelua, mutta valmisteluvaiheen kaavakartan yleispiirteisyyden ja määräysten muotoilun myötä ohjausvaikutus voi jäädä ohueksi ja kaavassa on aikaisempia kaavoja enemmän tulkinnanvaraa.

Selvityksistä:

Koko maakuntakaavaratkaisun taustalla olevassa selvityksessä *Aluetalouden skenaariot sekä väestö- ja työpaikkaprojektiot* kaikki mitoitusvaihtoehdot ovat kunnan näkemyksen mukaan Tuusulan osalta liian pieniä (38 010 – 49 390 asukasta vuoteen 2050). Kunnan väestöennusteen mukaan Tuusulassa on jo vuonna 2040 56 000 asukasta.

Tilastokeskuksen ennuste olettaa aikaisemman kehityksen jatkuvan samansuuruksena, eikä ennuste ota huomioon uudisrakentamista. Tuusulaan on viime vuosista poiketen saatu lainvoimaiseksi paljon uutta asumisen kerrosalaa, miltei 400 000 k-m² pelkästään vuosien 2016 ja 2017 aikana. Patoutuneen kysynnän vuoksi, valtaosan kerrosalasta uskotaan toteutuvan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Selvityksessä *Liikenteen ja maankäytön vuorovaikutus* on esitetty liikennehankkeiden toteuttamisjärjestys. Tuusulan kunta pitää erinomaisena hankkeiden vaiheistamista, sillä hankkeiden priorisointi parantaa niiden toteutumisedellytyksiä. Selvityksessä ei ole kuitenkaan esitetty maantie 152:sta (Kehä IV) uusissa tiehankkeissa. Uusi kehätie on seudullisesti merkittävä ja se liittyy seudun maankäytön kehittymiseen ja erityisesti 4. vaihemaakuntakaavassa osoitettuihin logistiikka-alueisiin. Se tulisi esittää hankekartalla ja jatkossa Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa. Vaikka tie on pääosin logistiikan ja tavaraliikenteen tarpeita varten, se muodostaa myös uuden henkilöliikenteen poikittaisyhteyden, joka parantaa seudun työmatkayhteyksiä merkittävästi.

FinEst Link -selvityksen kuva Helsinki-Tallinna-rautatietunnelin liittymisestä Suomen rataverkkoon on havainnollinen ja ratkaisultaan Tuusulan näkemyksen mukainen (kaavaselostus s. 106). Tuusulaan on merkitty rahtiterminaali ja järjestelypiha, jonka kautta on yhteydet tie- ja rataverkkoon sekä lentoasemalle. Tuusula näkee varikon osoittamisen Etelä-Tuusulaan kannatettavana asiana. Teemakartalle varikon symboli on asetettu Senkkerin alueelle, toivottavampi sijainti on idemmässä, heti Focus-alueen pohjoispuolella. Karttaan on merkitty myös tärkeä yhteys maantie 152:sta (Kehä IV) sekä uusi raideliikenteen yhteystarve rahtiliikenteelle, Hanko-Hyvinkää -radalle. Kaavaselostuksen mukaan Tallinna-tunnelin merkitsemistä Uusimaa-kaavaan, erityisesti Helsingin seudun vaihekaavaan tutkitaan kevään 2018 aikana. Tallinna-tunneli on merkittävä hanke, jolla on huomattavia liikennevaikutuksia myös muuhun liikenneverkkoon ja tunnelin esittäminen kaavassa edellyttää myös sen vaatimien keskeisten tieverkkoratkaisuiden, erityisesti mt 152 rakentaminen välillä vt3 - kt45, esittämistä.

Kaavaselostuksen kuvassa on esitetty myös Lentorata. Selvityksissä ei ole kuitenkaan varauduttu siihen vaihtoehtoon, että Lentoradalle tulisi paikallisliikennettä ja paikallisliikenteen asemia. Vaihtoehto tulisi tutkia – voisiko samassa ratatunnelissa kulkea esimerkiksi toiset raiteet hitaampaa paikallisliikennettä varten.

Kaavojen sisältö ja suhde toisiinsa

Rakennekaavaratkaisu on hyvin yleispiirteinen. Rakennekaavassa esitetään valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät asiat. Rakennekaavaan ei ole kuitenkaan merkitty esimerkiksi uusia ratayhteyksiä. Ratalinjat ylittävät jatkossa laadittavien tarkempien seuduittaisten kaava-alueiden rajat, joten nämä radat olisi perusteltua esittää koko seutua koskevassa rakennekaavassa. Tallinna-tunnelin, tunnelista jatkuvan radan varikkoineen sekä Lentoradan mahdollisten ratkaisujen esittämistä rakennekaavassa tulisi pohtia, koska kyseessä on valtakunnallisesti merkittävä hanke. Ratkaisut tulee esittää viimeistään tarkemmassa Helsingin seudun kaavassa. Helsingin seudun kaavassa tulee esittää myös lentomelukäyrät ja selvittää mahdollisia Helsingin kaupunkibulevardien vaikutuksia koko seutuun. Mikäli kaupunkibulevardit aiotaan toteuttaa, tulisi järjestää korvaava liikkumismuoto esimerkiksi raideliikenteen muodossa.

Suunnitteluperiaatteet

1. Kasvu kestäville vyöhykkeille

Kasvun ohjaaminen kestäville vyöhykkeille on tärkeä periaate. Aihealueessa painottuu radanvarsi. Periaatekortin mukaan joukkoliikenne ja kestävä liikkuminen nähdään

Keskusten luokittelu on Tuusulan kannalta onnistunut. Hyrylä on synteesikartalla merkitty kehyskunnan keskustana, kuten myös Jokela, samantarvoisina esimerkiksi Keravan ja Järvenpään kanssa. Kellokoski on tunnistettu palvelukeskittymänä. Ristikytö on osoitettu mahdollisena uutena keskuksena tai palvelukeskittymänä. Ristikytö ei kuitenkaan näy vuoden 2050 saavutettavuuskartalla. Tausta-analyysien synteesikartalle on merkitty myös Lentorata. Kunta on laatimassa yleissuunnitelmaa Ristikytöön ja vaikuttaisi siltä, että alueelle voi sijoittua kasvua vasta maakuntakaavan tavoitevuoden loppupuolella. Aluetta ympäröivän maankäytön kehittyminen sekä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

rataverkon suunnitteluratkaisut vaikuttavat oleellisesti Ristikydössä tehtäviin maankäyttöratkaisuihin. Tästä näkökulmasta alue on hyvä säilyttää tulevaisuuden varauksena, joka voidaan toteuttaa kun aika sille on otollinen. Ristikydon potentiaali on kuitenkin hyvä tunnistaa maakuntakaavoituksessa.

3. Liikutaan kestävästi

Lentoradan yhteydessä tulee varautua lähiliiketeen asemaan Hyrylään, vaikkakin rata on lähtökohtaisesti tarkoitettu kaukoliikenteelle. Suunnittelun tulee jo tavoitteiden asettamisesta lähtien olla riittävän kaukonäköistä, sillä ratatunnelin täydentäminen uusilla asemilla ei enää jälkikäteen ole mahdollista. Olemassa olevan infrastruktuurin ja uusien hankkeiden osalta tulee pyrkiä niiden tarjoaman potentiaalin täysimittaiseen hyödyntämiseen kaikkien liikkumistarpeiden osalta ja muodostaa niiden avulla mahdollisimman tehokas ja resurssiviisas liikenneverkko.

Aikaisemmista maakuntakaavoista poiketen, liikennehankkeille esitetään toteuttamisjärjestys. Kaavassa ei eritellä, millä liikennöintivälineellä joukkoliikenne hoidetaan, vaan keskeistä on, että muodostetaan hyvän palvelutason runkoyhteyksiä ja niiden myötä toimiva ja tehokas verkostomainen joukkoliikenneverkko. Tämä on kannatettava lähestymistapa, joka huomioi aiempaa paremmin myös olemassa olevan maankäytön ja joukkoliikennekäytävät.

Lentomelu -tarkastelu puuttuu rakennekaavasta. Kaavaselostuksen mukaan valmisteilla olevan Helsingin seudun vaihemaakuntakaavan laatimisen yhteydessä on tarkoitus ratkaista, miten Helsinki-Vantaan lentoasema melualueineen otetaan maakuntakaavoituksessa huomioon. Kaavaratkaisun pohjaksi Uudenmaan liitto käynnistää kevään 2018 aikana vuorovaikutteisen prosessin lentoaseman keskeisimpien sidosryhmien kanssa. Tuusulan tulee olla mukana tässä prosessissa. Lentomelun jonkinasteinen käsitteleminen jo rakennekaavavaiheessa olisi suotavaa, koska kyseessä on maakunnallisesti merkittävä asia.

Helsingin suunnittelemissa kaupunkibulevardeilla on laajaa seudullista merkitystä ja maakuntakaavalla tulisi ottaa näihin kantaa. Mikäli bulevardeja lähdetään toteuttamaan, tulee taata korvaava, toimiva joukkoliikenne sekä liityntäpaikat.

Seudullisella tasolla tulee esittää uudet poikittaiset, ensisijaisesti logistiikan tarpeita palvelevat Keski-Uudenmaan poikittaisyhteydet. Poikittaisyhteyksillä on merkittävä vaikutus uusien logistiikka-alueiden toteuttamisedellytyksiin ja ne tukevat myös olemassa olevien taajamien kehittämistä ja tiivistämistä ohjaamalla raskaan liikenteen pois taajamista.

4. Hyvin saavutettava Uusimaa

Seudun vaihemaakuntakaavassa tulee esittää maantie 152 (Kehä IV) seudullisesti ja elinkeinoelämän kannalta merkittävänä tienä. Yhteys parantaa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja tukee koko lentoaseman ympäristön kehittämistä seudun ja koko Suomen kannalta merkittävänä logistisena ja taloudellisena keskuksena. Lentoaseman ympäristön liikenneverkon kehittäminen parantaa myös lentoaseman saavutettavuutta ja mt 152 yhteys parantaa yhteyksiä vt3:n suunnasta myös Vuosaaren satamaan tukien sataman ja lentoaseman kehittämistä ja toimintaa.

Rakennekaavassa tulisi pohtia myös valtakunnallisesti merkittävän Lentoradan osoittamista.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

5. Erikoistuvat seudut ja elinkeinot

Kansainvälisen kilpailukyvyn kannalta on tärkeää, että maakuntakaava tukee lentoaseman elinvoimaa ja vahvistaa lentoasemaan tukeutuvan elinkeinoelämän kehittämisedellytyksiä. Etelä-Tuusulan maankäyttö on murroksessa ja kaavoituksen tulee vastata nopeasti muuttuviin tarpeisiin. Maakuntakaavan tulisi olla tältä osin joustava, eikä saisi nousta esteeksi lentoaseman lähiympäristön maankäyttöratkaisuja suunniteltaessa

Kaupan laadun ohjauksen sijaan saavutettavuus saa painoarvoa maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen myötä. Maakuntakaavatyössä kuntakaavoitukselle tulee jättää suunnitteluvaraa ja vähentää kaupan ohjaamista maakuntatasolla. Kaupan palveluille tulee luoda riittävästi mahdollisuuksia ja vaihtoehtoisia sijaintipaikkoja. Lisäksi kaavan tulee olla joustava muuttuvien kaupan konseptien vuoksi.

Tuusulanjärven ympäristö nähdään kulttuuri- ja kaupunkimatkailun kasvualueena. Kulttuuriteema puuttuu kuitenkin koko aluetta koskevista suunnittelumääräyksissä – teeman voisi nostaa vahvemmin esille. Kestävän kasvun vyöhykkeiden suunnittelumääräyksissä mainitaan kulttuuriympäristöjen hyödyntämistä yksityiskohtaisemman suunnittelun ja alueiden kehittämisen lähtökohtana.

6. Vetovoimainen ympäristö

Luonnon monimuotoisuutta kuvaava kartta perustuu SYKE:n tietoihin 23.10.2017. Tämän jälkeen Tuusulassa on tehty päätös usean uuden luonnonsuojelun alueen perustamisesta (Suomi 100 –luontolahjat ja luonnonsuojelulain luontotyytit, yhteensä lähes 100 hehtaaria). Lisäksi Tuusulassa on valmistunut vuoden 2017 lopussa joukko uusia luontoselvityksiä, joissa on tunnistettu myös maakunnallisia kohteita. Nämä tulee huomioida jatkotyössä.

Uudenmaan ekologisten verkostojen selvityksessä erottautuvat jokivarret. Etelä-Tuusulan Senkkerin alue on merkitty laajaksi käytäväksi. Alue on kuitenkin oikeusvaikutteisessa osayleiskaavassa varattu maa-aineistenottoon, eivätkä alueen ekologiset käytävät tule säilymään.

Vetovoimaisen ympäristön teeman käsitteleminen jatkossa Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa on tärkeää, sillä aihe puuttuu seudun yhteisestä MAL – suunnittelutyöstä. Seudun vaihekaavaan, tai oikeusvaikutteiselle liitekartalle, tulisi myös merkitä luonnonsuojelun alueet ja seudullisesti tärkeät viheryhteydet, jotta ne voidaan turvata maakunnallisesti. Ekologisten yhteyksien kaavamääräyksillä toivotaan ohjattavan alempitasoisia kaavoja.

Lopuksi

Uusimaa-kaava 2050 –työn pohjaksi on laadittu kattava joukko selvityksiä, joiden pohjalta on hyvä jatkaa seuduittaisten tarkempien kaavojen laadintaa. Tuusulan kunta toteaa, että lausunnossa esitetyt kommentit tulee huomioida jatkotyössä. Kunta toivoo pidempää lausuntoaikaa syksyllä lausunnoille tulevien seuduittaisten vaihekaavojen osalta, koska niillä on suuri merkitys kuntakaavoituksen ohjaamisessa.

Yhteenvetona todetaan

- Tuusulan kunnan kehityksen kannalta on välttämätöntä, että kunnan oman kasvuennusteen mukainen kasvu on myös jatkosuunnittelussa lähtökohtana.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnalla on loistavat edellytykset kasvaa aiempia vuosia enemmän, mitä ei tule Uusimaa-kaavalla rajoittaa.

- Tuusulan kannalta erityisen merkittävät ovat ja uudet ratakäytävät tulee korostaa Uusimaa-kaavassa. Uusien ratakäytävien hyödyntäminen myös lähiliikenteen käyttöön tulee olla lähtökohtana, mikä puolestaan vaikuttaa kehityskäytäviin.
- Tämän ohella Kehä IV:n kiireellisyys tulee olla jatkosuunnittelussa huomioitu esitettyä vahvemmin. Kehä IV on seudullisesti merkittävä logistiikkakäytävä ja mahdollistaa seudullisestikin merkittävän FOCUS-työpaikka-alueen rakentamisen.

Ehdotus

Esittelijä: Asko Honkanen, kuntasuunnittelupäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

- antaa Uusimaa-kaavan 2050 valmisteluaineistosta edellä esitetyn lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päätti

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa
-

Kunnanhallitus, 26.03.2018, § 111

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna Lindström, yleiskaavasuunnittelija, henna.lindstrom@tuusula.fi

.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti, vt. hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- antaa Uusimaa-kaavan 2050 valmisteluaineistosta edellä esitetyn lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Henna Lindström oli asiantuntijana kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Valtuusto, 07.05.2018, § 44

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna Lindström, yleiskaavasuunnittelija, henna.lindstrom@tuusula.fi

Ehdotus

Valtuusto päättää

- antaa Uusimaa-kaavan 2050 valmisteluaineistosta edellä esitetyn lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 29.10.2018, § 364

Valmistelijat / lisätiedot:

Lausuntopyyntö

Uudenmaan liitossa on vireillä Uusimaa-kaava 2050 laadinta. Uusimaa-kaava laaditaan koko Uudenmaan alueelle ja sen aikatahtain on vuodessa 2050. Kaava muodostuu kolmesta maakuntakaavasta, jotka laaditaan Helsingin seudulle, Itä-Uudellemaalle ja Länsi-Uudellemaalle. Tätä kolmesta eri kaavasta muodostuvaa kokonaisuutta kutsutaan nimellä Uusimaa-kaava 2050. Tullessaan voimaan Uusimaa-kaava 2050 korvaa nyt Uudellamaalla voimassa olevat maakuntakaavat. Valmisteluvaiheessa Uusimaa-kaavaan kuului myös Uudenmaan rakennekaava. Saadun palautteen perusteella rakennekaavan nimi on muutettu rakennesuunnitelmaksi eikä sillä ole enää maakuntakaavojen tapaan oikeusvaikutuksia.

Uusimaa-kaavan 2050 laadintaa ohjaavat päätavoitteet ovat kasvun kestävä ohjaaminen ja alueiden välinen tasapaino, ilmastomuutokseen vastaaminen sekä luonnon ja luonnonvarojen kestävä käyttö, hyvinvoinnin ja vetovoimaisuuden lisääminen sekä kestävä kilpailukyky. Näitä päätavoitteita tarkentavat alatavoitteet, kaavan suunnitteluperiaatteet sekä kunkin seudun vaihekaavan omat erityiskysymykset. Tavoitteet, suunnitteluperiaatteet ja erityiskysymykset on muodostettu yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Luonnosvaiheen aineisto koostuu Uudenmaan rakennesuunnitelmasta sekä seutujen vaihemaakuntakaavojen luonnoksista, joihin kuuluvat kaavakartat, merkinnät ja määräykset sekä kaavaselostus liitekarttoineen. Lausunnonantajilla ja osallisilla on mahdollisuus antaa palautetta myös muista luonnosvaiheen taustaselvityksistä.

Rakennesuunnitelma osoittaa yleispiirteisellä tasolla ne alueet, joille maakunnan kasvu voisi sijoittua kestävästi. Lisäksi suunnitelmassa kuvataan liikenteen ja keskusverkon sekä viherrakenteen pääelementit.

Seutujen vaihemaakuntakaavat tarkentavat rakennesuunnitelman yleispiirteisiä periaatteita ja merkintöjä. Seutujen kaavoissa osoitetaan olemassa olevat, uudet ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kehittämistä edellyttävät kohteet, alueet, vyöhykkeet ja yhteydet ja määrittämään niiden kehittämisen periaatteet.

Helsingin seudun erityiskysymykset ovat:

- Helsingin seudun vaihemaakuntakaavan ja MAL 2019 -suunnitelman yhteensovittaminen
- Edellytysten luominen asuntotuotannon sekä palvelu- ja elinkeinotoiminnan merkittävälle kasvulle olemassa olevaan rakenteeseen tukeutuen
- Kasvun hallittu ohjaaminen keskuksiin, raideliikenteen vyöhykkeille ja muille kestävän liikkumisen alueille ympäristön arvot huomioiden
- Verkostomaisen joukkoliikenteen kehittämisedellytysten parantaminen. Samalla edistäen liikkumisen sujuvuutta, turvallisuutta ja vähäpäästöisyyttä.
- Kansainvälisen kilpailukyvyyn kannalta tärkeiden keskittymien ja liikenneyhteyksien toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaaminen
- Helsinki-Vantaan lentoaseman merkityksen ja vaikutusten huomioon ottaminen
- Elinkeino- ja yritystoiminnan edistäminen seudun erilaiset tarpeet ja vahvuudet huomioiden
- Viherkehän vetovoiman vahvistaminen vastaamaan kasvavaan virkistys- ja matkailukysyntään

Uusimaa-kaavan luonnosaineisto on nähtävillä 8.10.- 9.11.2018, jonka aikana osalliset voivat antaa siitä palautetta. Pyydetty lausunnot tulee toimittaa Uudenmaan liittoon 30.11.2018 mennessä. Lausunnon antaa hallintosäännön mukaan valtuusto.

Kaavaehdotukset asetetaan lausunnoille alkuvuodesta 2019 ja nähtäville alkusyksystä 2019. Uusimaa-kaavan kokonaisuus on tarkoitus hyväksyä maakuntavaltuustossa vuoden 2019 aikana.

Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaratkaisu Tuusulassa

Taajamat

Hyrylä on osoitettu keskuksena, jonka väestöpohja tai alueellinen sijainti mahdollistaa monipuolisten palvelujen järjestämisen ja joka on myös hyvin joukkoliikenteellä saavutettava. Jokela ja Kellokoski ovat pieniä keskuksia, joissa on asumista, työpaikkoja ja palveluja. Pieni keskus -merkinnällä halutaan korostaa keskusten erilaista merkitystä ja roolia keskusverkossa. Pienet keskukset voivat olla esimerkiksi tärkeitä oman alueensa hallinnon tai palvelujen keskuksia.

Hyrylän ja Jokelan ympärille on merkitty kehittämisperiaatemerkinnällä taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä, jotka keskusten lisäksi ovat maakunnan ensisijaisia maankäytön kehittämisen vyöhykkeitä. Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden maankäytön tehostamisella pyritään luomaan nykyistä paremmat edellytykset monipuolisille lähipalveluille, lyhyille asiointimatkoille, kävelylle ja pyöräilylle sekä joukkoliikenteen käyttämiselle. Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden rajaukset perustuvat analyyseihin, joissa on otettu huomioon nykyinen yhdyskuntarakenne sekä kestävän liikkumisen edellytykset nyt ja tulevaisuudessa. Aikaisemmissa maakuntakaavoissa taajamatoimintojen alue oli aluevarausmerkintänä kehittämisperiaatemerkinnän sijaan. (

Kehittämisperiaatemerkinnöillä ja niihin liittyvillä määräyksillä osoitetaan ensisijaisesti alueita ja yhteyksiä, jotka ovat merkittäviä maakunnan tavoitellun kehityksen kannalta, mutta joita ei maakuntakaavan esitystarkkuuden, suunnittelutilanteen keskeneräisyyden

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tai muun vastaavan syyn takia ole tarkoituksenmukaista osoittaa selkeästi kohdennettuna aluevarauksena tai viivamerkintänä kartalla. Kehittämisperiaattemerkintä voi olla päällekkäinen aluevarausmerkinnän ja ominaisuusmerkinnän kanssa.)

Kaavan yleisten suunnittelumääräysten mukaan asumista ja työpaikkarakentamista on ohjattava ensisijaisesti keskuksiin ja taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeille. Ennen yhdyskuntarakenteen laajentamista uusille alueille, tulee selvittää nykyisten taajamien täydennysrakentamismahdollisuudet.

Kyliä ei enää osoiteta maakuntakaavassa. Ristikytö on osoitettu uutena raideliikenteeseen tukeutuvana taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeenä. Poikkeuksena aikaisempaan maakuntakaavamääräykseen, vyöhykkeen toteuttaminen voi alkaa jo ennen kuin alueelle on rakennettu juna-asema. Alue voi tukeutua aluksi esimerkiksi tehokkaaseen bussiliikenteeseen, mutta alueen rakentamisessa tulee huomioida asemanseudun vaatima tehokkuus.

Liikkuminen, logistiikka ja kauppa

Kaavaluonnoksessa on osoitettu Tallinna-tunnelin vaihtoehtoiset linjaukset: sekä EU-rahoitteinen FinEst Link-projektin mukainen linjaus että yksityisrahoitteisen Finest Bay Area –projektin kaksi vaihtoehtoista linjausta. Sekä FinEst Link että Finest Bay Area projekteissa esitetyt vaihtoehdot esitetään Uusimaa-kaavassa ohjeellisina linjauksina ja molemmissa vaihto Suomen valtakunnalliseen rataliikenteeseen on mahdollista vain lentoasemalla. Tarkemmat suunnitelmat tunnelin ja siihen liittyvien ratakäytävien osalta vaativat yksityiskohtaisempaa selvittämistä mm. yleissuunnitelman ja ympäristövaikutusten arvioinnin kautta.

Tallinna-tunnelin lisäksi Helsinki-Vantaan lentoaseman pohjoispuolelle tarvitaan tavaraliikenteen terminaalit ja ratayhteys Hanko-Hyvinkää-radalle. Terminaalissa rahti siirretään maantiekuljetukseen tai suomalaisen raidelevyyden raiteille. Nämä järjestelyt ovat samanlaiset kaikissa vaihtoehtoisissa toteutustavoissa. Rahtiliikenteen kannalta merkittäviä uusia yhteyksiä olisivat valtatie 3 ja 4 Tuusulan kautta yhdistävä maantie 152 (Kehä IV) sekä tavaraliikenteen raideyhteystarve rahtiterminaalista Hanko-Hyvinkää radan kautta pääradalle. Tämä yhteystarve osoitetaan kehittämisperiaattemerkinnällä, tarkka sijainti tai toteutustapa vaatii tarkempaa selvittämistä.

Kehä IV on osoitettu maakunnallisesti merkittävänä tienä. Merkintään liittyy MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Itäinen radanvarsitie (Kellokosken ohikulkutie) on merkitty kaavaan tavoitevuoden 2050 jälkeen toteutettavana ohjeellisena liikenneyhteytenä.

Lentorata on merkitty ohjeellisena liikennetunnelina ja myös tähän merkintään liittyy MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Lentoradan ohjeellinen linjaus vastaa vuosien 2010 ja 2018 Lentorataselvitysten linjausta ja vuoden 2012 Nopea ratayhteys Helsingistä itään selvityksen linjaus-vaihtoehtoa A2.2. Lentorata on linjattu Tuusulan Itäväylän paikoille, kun se lainvoimaisessa maakuntakaavassa on yli kilometrin pohjoisempana, lähempänä Hyrylää. Lentorata on suunnitelmien mukaan nopean kaukoliikenteen rata ja osa Helsinki–Tampere tunnin juna -yhteyden kehittämistä, minkä takia sen linjaus on suurin tutkituista vaihtoehdoista. Vuoden 2018 Lentorataselvityksessä tarkennettiin suunnitelmia Lentoaseman aseman kohdalta ja Lentoradan, pääradan ja oikoradan yhtymiskohdasta. Lentoradan tarkempi sijainti

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

linjaosuuksilla selviää jatkosuunnittelussa. Lentoradan ja Itäradan ohjeellinen linjaus ei ota kantaa Itäradan mahdolliseen asemaan Keravalla.

Focuksen ja Hyrylän eteläosan (Sulan) kaupan alueet sijoittuvat taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen ulkopuolelle. Kaupan alueiden mitoitus ovat 100 000 k-m², joissa keskustahakuista kauppaa voi olla alle 4 000 k-m². Järvenpään eteläisessä liittymässä oleva yksikkö sijoittuu taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeelle ja siellä voi olla keskustahakuista kauppaa alle 10 000 k-m² kokonaiskerrosalasta.

Focus-alueelle on merkitty kaksi tuotanto- ja logistiikkatoimintojen kehittämisalueen kohdemerkintää. Tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalueen kohdemerkinnällä osoitettaville alueille voi sijoittua sellaisia elinkeinotoimintoja, joiden laatu, laajuus tai ympäristövaikutukset vaativat sijoittumista kauemmaksi asutuksesta. Elinkeinotoiminta voi tällöin olla teollisuutta, vaarallisten kemikaalien käsittelyä, logistiikkaa ja sitä tukevia toimintoja sekä kiviaineshuoltoon tai kiertotalouteen liittyviä toimintoja.

Ympäristö

Kaavassa on osoitettu virkistysalueina yli 50 hehtaarin kokoiset yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun tarkoitetut pääsääntöisesti valtion, kuntien tai Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen omistamat tai hallinnoimat alueet. Alueilla voidaan rakentaa yleistä virkistyskäyttöä palvelevia rakennuksia ja rakenteita. Muutoin alueilla on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus, minkä vuoksi alueet osoitetaan selkeällä rajauksella. Rakentamisrajoituksesta huolimatta virkistysalueet ovat yleispiirteisiä aluevarauksia, joita on mahdollista muuttaa ja tarkentaa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Virkistysalueina on osoitettu Temmonmäki – Lepokallio, Kupukallio, Sarvikallio, Tuomalansuo, Ruotsinkylä / Mätäkiivennummi.

Viheryhteystarpeina on osoitettu ekologisesta ja virkistyksellisestä verkostosta ne yhteystarpeet, joiden toteuttaminen edellyttää muusta maankäytöstä johtuvaa yhteensovittamista. Merkintä ei osoita yhteyden tarkkaa sijaintia eikä määritä yhteyden leveyttä maastossa. Tuusulassa kulkee yhteystarve, joka yhdistää Espoon Luukin alueen Ruotsinkylän /Mätäkiivennummen metsäntutkimuslaitoksen metsiin. Yhteyttä tarvitaan valtatie 3:n, tulevan Kehä IV:n ja siihen liittyvien logistiikka- ja työpaikka-alueiden sekä mahdollisesti uuden radan lentokentän pohjoispuolelta Hanko-Hyvinkää -radalle aiheuttamien estevaikutusten yhteensovittamisen vuoksi. Viheryhteystarve on osoitettu myös Luukista Seutulaan ja yhtymään pohjoisessa Tuusulaan Ruotsinkylän / Mätäkiivennummen viheryhteystarpeeseen. Kolmas viheryhteystarveosuus on merkitty metsäntutkimuslaitoksen metsistä Ruotsinkylä /Mätäkiivennummi –alueelta kohti Sipoonkorpea. Tarve on parantaa heikentynyttä yhteyttä moottoriteiden, ratojen ja taajaman poikki. Kyseessä on ainut länsi-itäsuuntainen yhteys Seutulan-Ruotsinkylän metsäalueilta Sipoonkorpeen.

Maakuntakaavassa osoitetaan suojelualueina yli 5 hehtaarin kokoiset alueet, jotka on suojeltu tai joita on tarkoitus suojella luonnonsuojelulain mukaisina luonnonsuojelualueina. Merkintä on aluevarausmerkintä, jolla on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamista koskeva rajoitus. Alueet perustuvat kuntakaavoituksen yhteydessä tuotettuihin luontoinventointitietoihin ja Uudenmaan liiton tekemien luontoselvitysten tuloksiin. Kaikki uusina esitettävät alueet on arvioitu maakunnallisesti arvokkaiksi yhtenäisellä luonnonympäristöjen arvottamisen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kriteeristöillä. Kohteita on Tuusulassa 17, joista yksi ulottuu myös Keravan ja yksi myös Nurmijärven puolelle. Kohteet ovat: Tuusulanjärven lintuvesi, Mustojan lehto, Tuusulanjärven lintuvesi 2, Lonkerinkorpi, Keravanjokikanjoni, Myllykylä, Miilumäen metsä, Heinisuon metsä, Inkilän Haarajoen eteläinen metsä, Sarvikallio, Tuomalansuo, Kivimäen jokivarsi, Krapuojan puro ja alajuoksu, Palojoen metsä, Maarinjärvi-Degkärr, Harminkallio-Harminsuo-Matkoissuo ja Rajakosken lehto.

Kulttuuriympäristöt perustuvat Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan ratkaisuun. Uusimaa-kaavassa osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt, valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet sekä maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt yhtenäisellä ominaisuusmerkinnällä.

Aluevarausmerkinnällä osoitetaan kiertotalouden ja jätehuollon laaja alue Seutulan kaatopaikan yhteyteen, Kiilan alue. Alueella ei saa loppusijoittaa jätettä. Lisäksi kaavaan on merkitty 110kV:n ja 400 kV:n voimajohdot, korkeapaineiset maakaasun siirtoputket, Päijänne-tunneli sekä vedenhankinnan kannalta arvokkaat pinta- ja pohjavesialueet.

Uusimaa-kaavassa Helsinki-Vantaan lentoaseman melualueet esitetään vuonna 2015 lainvoiman saaneen ympäristöluvan mukaisesti. Melualueet osoitetaan aaltoviivamerkinnällä, joita kuvataan melusuureilla L_{DEN} 60 dB ja L_{DEN} 55 dB.

Lentoliikenteen aiheuttaman melun ja muun maankäytön kehittämisen lähtökohtana on, että uusia asuinalueita tai muita melulle herkkiä toimintoja ei sijoiteta lentomelualueelle L_{DEN} yli 55 dB. Alueilla, joiden melutaso L_{DEN} on 55 - 60 dB, voidaan hyväksyä mittakaavaltaan pienimuotoista täydennysrakentamista, jos alue muuten sopii erityisen hyvin asumiseen tai jos rakentamiselle on muita erityisen hyviä perusteita.

Lentomelualueiden lisäksi maakuntakaavassa osoitetaan uutena merkintänä kolme kiitoteiden suuntaista lentoliikenteen laskeutumisvyöhykettä ominaisuusmerkintänä. Vyöhykkeet osoitetaan lentoaseman toiminnan kannalta kriittisten laskeutumiskiitoteiden suuntaisesti. Laskeutuvat lentokoneet lähestyvät lentoasemaa kiitotien suuntaista linjaa pitkin useita kilometrejä ja niiden melu koetaan usein voimakkaampana ja häiritsevämpänä kuin nousevien lentokoneiden melu. Lentoliikenteen laskeutumisvyöhykkeiden osoittamisessa lähtökohtana on terveellisen ja turvallisen asuin ympäristön turvaaminen sekä lentoaseman ja lentoliikenteen kehittämisedellytysten turvaaminen. Vyöhykkeen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa lentomelu huomioon.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti, vt. hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää

- ottaa asian valtuuston 12.11.2018 pidettävän kokouksen esityslistalle
- tehdä ehdotuksensa valtuustolle 5.11.2018 pidettävässä kokouksessa

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntakehityslautakunta, 31.10.2018, § 117

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna Lindström, yleiskaavasuunnittelija, henna.lindstrom@tuusula.fi

Lausuntopyyntö

Uudenmaan liitossa on vireillä Uusimaa-kaava 2050 laadinta. Uusimaa-kaava laaditaan koko Uudenmaan alueelle ja sen aikatahtain on vuodessa 2050. Kaava muodostuu kolmesta maakuntakaavasta, jotka laaditaan Helsingin seudulle, Itä-Uudellemaalle ja Länsi-Uudellemaalle. Tätä kolmesta eri kaavasta muodostuvaa kokonaisuutta kutsutaan nimellä Uusimaa-kaava 2050. Tullessaan voimaan Uusimaa-kaava 2050 korvaa nyt Uudellamaalla voimassa olevat maakuntakaavat. Valmisteluvaiheessa Uusimaa-kaavaan kuului myös Uudenmaan rakennekaava. Saadun palautteen perusteella rakennekaavan nimi on muutettu rakennesuunnitelmaksi eikä sillä ole enää maakuntakaavojen tapaan oikeusvaikutuksia.

Uusimaa-kaavan 2050 laadintaa ohjaavat päätavoitteet ovat kasvun kestävä ohjaaminen ja alueiden välinen tasapaino, ilmastonmuutokseen vastaaminen sekä luonnon ja luonnonvarojen kestävä käyttö, hyvinvoinnin ja vetovoimaisuuden lisääminen sekä kestävä kilpailukyky. Näitä päätavoitteita tarkentavat alatavoitteet, kaavan suunnitteluperiaatteet sekä kunkin seudun vaihekaavan omat erityiskysymykset. Tavoitteet, suunnitteluperiaatteet ja erityiskysymykset on muodostettu yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Luonnosvaiheen aineisto koostuu Uudenmaan rakennesuunnitelmasta sekä seutujen vaihemaakuntakaavojen luonnoksista, joihin kuuluvat kaavakartat, merkinnät ja määräykset sekä kaavaselostus liitekarttoineen. Lausunnonantajilla ja osallisilla on mahdollisuus antaa palautetta myös muista luonnosvaiheen taustaselvityksistä.

Rakennesuunnitelma osoittaa yleispiirteisellä tasolla ne alueet, joille maakunnan kasvu voisi sijoittua kestävästi. Lisäksi suunnitelmassa kuvataan liikenteen ja keskusverkon sekä viherrakenteen pääelementit.

Seutujen vaihemaakuntakaavat tarkentavat rakennesuunnitelman yleispiirteisiä periaatteita ja merkintöjä. Seutujen kaavoissa osoitetaan olemassa olevat, uudet ja kehittämistä edellyttävät kohteet, alueet, vyöhykkeet ja yhteydet ja määritellään niiden kehittämisen periaatteet.

Helsingin seudun erityiskysymykset ovat:

- Helsingin seudun vaihemaakuntakaavan ja MAL 2019 -suunnitelman yhteensovittaminen
- Edellytysten luominen asuntotuotannon sekä palvelu- ja elinkeinotoiminnan merkittävälle kasvulle olemassa olevaan rakenteeseen tukeutuen
- Kasvun hallittu ohjaaminen keskuksiin, raideliikenteen vyöhykkeille ja muille kestävä liikkuksen alueille ympäristön arvot huomioiden
- Verkostomaisen joukkoliikenteen kehittämisellä edellytysten parantaminen. Samalla edistään liikkuksen sujuvuutta, turvallisuutta ja vähäpäästöisyyttä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Kansainvälisen kilpailukyvyn kannalta tärkeiden keskittymien ja liikenneyhteyksien toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaaminen
- Helsinki-Vantaan lentoaseman merkityksen ja vaikutusten huomioon ottaminen
- Elinkeino- ja yritystoiminnan edistäminen seudun erilaiset tarpeet ja vahvuudet huomioiden
- Viherkehän vetovoiman vahvistaminen vastaamaan kasvavaan virkistys- ja matkailukysyntään

Uusimaa-kaavan luonnosaineisto on nähtävillä 8.10.- 9.11.2018, jonka aikana osalliset voivat antaa siitä palautetta. Pyydetty lausunnot tulee toimittaa Uudenmaan liittoon 30.11.2018 mennessä. Lausunnon antaa hallintosäännön mukaan valtuusto.

Kaavaehdotukset asetetaan lausunnoille alkuvuodesta 2019 ja nähtäville alkusyksystä 2019. Uusimaa-kaavan kokonaisuus on tarkoitus hyväksyä maakuntavaltuustossa vuoden 2019 aikana.

Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaratkaisu Tuusulassa

Taajamat

Hyrylä on osoitettu keskuksena, jonka väestöpohja tai alueellinen sijainti mahdollistaa monipuolisten palvelujen järjestämisen ja joka on myös hyvin joukkoliikenteellä saavutettava. Jokela ja Kellokoski ovat pieniä keskuksia, joissa on asumista, työpaikkoja ja palveluja. Pieni keskus -merkinnällä halutaan korostaa keskusten erilaista merkitystä ja roolia keskusverkossa. Pienet keskukset voivat olla esimerkiksi tärkeitä oman alueensa hallinnon tai palvelujen keskuksia.

Hyrylän ja Jokelan ympärille on merkitty kehittämisperiaatemarkinnällä taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä, jotka keskusten lisäksi ovat maakunnan ensisijaisia maankäytön kehittämisen vyöhykkeitä. Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden maankäytön tehostamisella pyritään luomaan nykyistä paremmat edellytykset monipuolisille lähipalveluille, lyhyille asiointimatkoille, kävelylle ja pyöräilylle sekä joukkoliikenteen käyttämiselle. Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden rajaukset perustuvat analyysiin, joissa on otettu huomioon nykyinen yhdyskuntarakenne sekä kestävä liikunnan edellytykset nyt ja tulevaisuudessa. Aikaisemmissa maakuntakaavoissa taajamatoimintojen alue oli aluevarausmerkintänä kehittämisperiaatemarkinnän sijaan. (*Kehittämisperiaatemarkinnoilla ja niihin liittyvillä määräyksillä osoitetaan ensisijaisesti alueita ja yhteyksiä, jotka ovat merkittäviä maakunnan tavoitellun kehityksen kannalta, mutta joita ei maakuntakaavan esitystarkkuuden, suunnittelutilanteen keskeneräisyyden tai muun vastaavan syyn takia ole tarkoituksenmukaista osoittaa selkeästi kohdennettuna aluevarauksena tai viivamerkintänä kartalla. Kehittämisperiaatemarkinta voi olla päällekkäinen aluevarausmerkinnän ja ominaisuusmerkinnän kanssa.*)

Kaavan yleisten suunnittelumääräysten mukaan asumista ja työpaikkarakentamista on ohjattava ensisijaisesti keskuksiin ja taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeille. Ennen yhdyskuntarakenteen laajentamista uusille alueille, tulee selvittää nykyisten taajamien täydennysrakentamismahdollisuudet.

Kyliä ei enää osoiteta maakuntakaavassa. Ristikytö on osoitettu uutena raideliikenteeseen tukeutuvana taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeenä. Poikkeuksena aikaisempaan maakuntakaavamääräykseen, vyöhykkeen toteuttaminen voi alkaa jo ennen kuin alueelle on rakennettu juna-asema. Alue voi tukeutua aluksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

esimerkiksi tehokkaaseen bussiliikenteeseen, mutta alueen rakentamisessa tulee huomioida asemanseudun vaatima tehokkuus.

Liikkuminen, logistiikka ja kauppa

Kaavaluonnoksessa on osoitettu Tallinna-tunnelin vaihtoehtoiset linjaukset: sekä EU-rahoitteinen FinEst Link-projektin mukainen linjaus että yksityisrahoitteisen Finest Bay Area –projektin kaksi vaihtoehtoista linjausta. Sekä FinEst Link että Finest Bay Area projekteissa esitetyt vaihtoehdot esitetään Uusimaa-kaavassa ohjeellisina linjauksina ja molemmissa vaihto Suomen valtakunnalliseen rataliikenteeseen on mahdollista vain lentoasemalla. Tarkemmat suunnitelmat tunnelin ja siihen liittyvien ratakäytävien osalta vaativat yksityiskohtaisempaa selvittämistä mm. yleissuunnitelman ja ympäristövaikutusten arvioinnin kautta.

Tallinna-tunnelin lisäksi Helsinki-Vantaan lentoaseman pohjoispuolelle tarvitaan tavaraliikenteen terminaali ja ratayhteys Hanko-Hyvinkää-radalle. Terminaalissa rahti siirretään maantiekuljetukseen tai suomalaisen raideleveyden raiteille. Nämä järjestelyt ovat samanlaiset kaikissa vaihtoehtoisissa toteutustavoissa. Rahtiliikenteen kannalta merkittäviä uusia yhteyksiä olisivat valtatie 3 ja 4 Tuusulan kautta yhdistävä maantie 152 (Kehä IV) sekä tavaraliikenteen raideyhteystarve rahtiterminaalista Hanko-Hyvinkää radan kautta pääradalle. Tämä yhteystarve osoitetaan kehittämisperiaatemerkinnällä, tarkka sijainti tai toteutustapa vaatii tarkempaa selvittämistä.

Kehä IV on osoitettu maakunnallisesti merkittävänä tienä. Merkintään liittyy MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Itäinen radanvarsitie (Kellokosken ohikulkutie) on merkitty kaavaan tavoitevuoden 2050 jälkeen toteutettavana ohjeellisena liikenneyhteytenä.

Lentorata on merkitty ohjeellisena liikennetunnelina ja myös tähän merkintään liittyy MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Lentoradan ohjeellinen linjaus vastaa vuosien 2010 ja 2018 Lentorataselvitysten linjausta ja vuoden 2012 Nopea ratayhteys Helsingistä itään selvityksen linjaus-vaihtoehtoa A2.2. Lentorata on linjattu Tuusulan Itäväylän paikkeille, kun se lainvoimaisessa maakuntakaavassa on yli kilometrin pohjoisempana, lähempänä Hyrylää. Lentorata on suunnitelmien mukaan nopean kaukoliikenteen rata ja osa Helsinki–Tampere tunnin juna -yhteyden kehittämistä, minkä takia sen linjaus on suurin tutkituista vaihtoehdoista. Vuoden 2018 Lentorataselvityksessä tarkennettiin suunnitelmia Lentoaseman aseman kohdalta ja Lentoradan, pääradan ja oikoradan yhtymiskohdasta. Lentoradan tarkempi sijainti linjaosuuksilla selviää jatkosuunnittelussa. Lentoradan ja Itäradan ohjeellinen linjaus ei ota kantaa Itäradan mahdolliseen asemaan Keravalla.

Fokuksen ja Hyrylän eteläosan (Sulan) kaupan alueet sijoittuvat taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen ulkopuolelle. Kaupan alueiden mitoitus ovat $100\,000\text{ k-m}^2$, joissa keskustahakuista kauppaa voi olla alle $4\,000\text{ k-m}^2$. Järvenpään eteläisessä liittymässä oleva yksikkö sijoittuu taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeelle ja siellä voi olla keskustahakuista kauppaa alle $10\,000\text{ k-m}^2$ kokonaiskerrosalasta.

Focus-alueelle on merkitty kaksi tuotanto- ja logistiikkatoimintojen kehittämisalueen kohdemerkintää. Tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalueen kohdemerkinnällä osoitettaville alueille voi sijoittua sellaisia elinkeinotoimintoja,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

joiden laatu, laajuus tai ympäristövaikutukset vaativat sijoittumista kauemmaksi asutuksesta. Elinkeinotoiminta voi tällöin olla teollisuutta, vaarallisten kemikaalien käsittelyä, logistiikkaa ja sitä tukevia toimintoja sekä kiviaineshuoltoon tai kiertotalouteen liittyviä toimintoja.

Ympäristö

Kaavassa on osoitettu virkistysalueina yli 50 hehtaarin kokoiset yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun tarkoitetut pääsääntöisesti valtion, kuntien tai Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen omistamat tai hallinnoimat alueet. Alueilla voidaan rakentaa yleistä virkistyskäyttöä palvelevia rakennuksia ja rakenteita. Muutoin alueilla on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus, minkä vuoksi alueet osoitetaan selkeällä rajauksella. Rakentamisrajoituksesta huolimatta virkistysalueet ovat yleispiirteisiä aluevarauksia, joita on mahdollista muuttaa ja tarkentaa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Virkistysalueina on osoitettu Temmonmäki – Lepokallio, Kupukallio, Sarvikallio, Tuomalansuo, Ruotsinkylä / Mätäkivennummi.

Viheryhteystarpeina on osoitettu ekologisesta ja virkistyksellisestä verkostosta ne yhteystarpeet, joiden toteuttaminen edellyttää muusta maankäytöstä johtuvaa yhteensovittamista. Merkintä ei osoita yhteyden tarkkaa sijaintia eikä määritä yhteyden leveyttä maastossa. Tuusulassa kulkee yhteystarve, joka yhdistää Espoon Luukin alueen Ruotsinkylän /Mätäkivennummen metsäntutkimuslaitoksen metsiin. Yhteyttä tarvitaan valtatie 3:n, tulevan Kehä IV:n ja siihen liittyvien logistiikka- ja työpaikka-alueiden sekä mahdollisesti uuden radan lentokentän pohjoispuolelta Hanko-Hyvinkää -radalle aiheuttamien estevaikutusten yhteensovittamisen vuoksi. Viheryhteystarve on osoitettu myös Luukista Seutulaan ja yhtymään pohjoisessa Tuusulaan Ruotsinkylän / Mätäkivennummeen viheryhteystarpeeseen. Kolmas viheryhteystarveosuus on merkitty metsäntutkimuslaitoksen metsistä Ruotsinkylä /Mätäkivennummi –alueelta kohti Sipoonkorpea. Tarve on parantaa heikentynyttä yhteyttä moottoriteiden, ratojen ja taajaman poikki. Kyseessä on ainut länsi-itäsuuntainen yhteys Seutulan-Ruotsinkylän metsäalueilta Sipoonkorpeen.

Maakuntakaavassa osoitetaan suojelualueina yli 5 hehtaarin kokoiset alueet, jotka on suojeltu tai joita on tarkoitus suojella luonnonsuojelulain mukaisina luonnonsuojelualueina. Merkintä on aluevarausmerkintä, jolla on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamista koskeva rajoitus. Alueet perustuvat kuntakaavoituksen yhteydessä tuotettuihin luontoinventointitietoihin ja Uudenmaan liiton tekemien luontoselvitysten tuloksiin. Kaikki uusina esitettävät alueet on arvioitu maakunnallisesti arvokkaiksi yhtenäisellä luonnonympäristöjen arvottamisen kriteeristöillä. Kohteita on Tuusulassa 17, joista yksi ulottuu myös Keravan ja yksi myös Nurmijärven puolelle. Kohteet ovat: Tuusulanjärven lintuvesi, Mustojan lehto, Tuusulanjärven lintuvesi 2, Lonkerinkorpi, Keravanjokikanjoni, Myllykylä, Miilumäen metsä, Heinisuon metsä, Inkilän Haarajoen eteläinen metsä, Sarvikallio, Tuomalansuo, Kivimäen jokivarsi, Krapuajan puro ja alajuoksu, Palojoen metsä, Maarinjärvi-Degkärr, Harminkallio-Harminsuo-Matkoissuo ja Rajakosken lehto.

Kulttuuriympäristöt perustuvat Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan ratkaisuun. Uusimaa-kaavassa osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt, valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet sekä maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt yhtenäisellä ominaisuusmerkinnällä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Aluevarausmerkinnällä osoitetaan kiertotalouden ja jätehuollon laaja alue Seutulan kaatopaikan yhteyteen, Kiilan alue. Alueella ei saa loppusijoittaa jätettä. Lisäksi kaavaan on merkitty 110kV:n ja 400 kV:n voimajohdot, korkeapaineiset maakaasun siirtoputket, Päijänne-tunneli sekä vedenhankinnan kannalta arvokkaat pinta- ja pohjavesialueet.

Uusimaa-kaavassa Helsinki-Vantaan lentoaseman melualueet esitetään vuonna 2015 lainvoiman saaneen ympäristöluvan mukaisesti. Melualueet osoitetaan aaltoviivamerkinnällä, joita kuvataan melusuureilla L_{DEN} 60 dB ja L_{DEN} 55 dB.

Lentoliikenteen aiheuttaman melun ja muun maankäytön kehittämisen lähtökohtana on, että uusia asuinalueita tai muita melulle herkkiä toimintoja ei sijoiteta lentomelualueelle L_{DEN} yli 55 dB. Alueilla, joiden melutaso L_{DEN} on 55 - 60 dB, voidaan hyväksyä mittakaavaltaan pienimuotoista täydennysrakentamista, jos alue muuten sopii erityisen hyvin asumiseen tai jos rakentamiselle on muita erityisen hyviä perusteita.

Lentomelualueiden lisäksi maakuntakaavassa osoitetaan uutena merkintänä kolme kiitoteiden suuntaista lentoliikenteen laskeutumisvyöhykettä ominaisuusmerkintänä. Vyöhykkeet osoitetaan lentoaseman toiminnan kannalta kriittisten laskeutumiskiitoteiden suuntaisesti. Laskeutuvat lentokoneet lähestyvät lentoasemaa kiitotien suuntaista linjaa pitkin useita kilometrejä ja niiden melu koetaan usein voimakkaampana ja häiritsevämpänä kuin nousevien lentokoneiden melu. Lentoliikenteen laskeutumisvyöhykkeiden osoittamisessa lähtökohtana on terveellisen ja turvallisen asuin ympäristön turvaaminen sekä lentoaseman ja lentoliikenteen kehittämisedellytysten turvaaminen. Vyöhykkeen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa lentomelu huomioon.

Tuusulan kunnan lausunto Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaluonnoksesta

Tuusulan kunta edellyttää muutoksia seuraaviin:

- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeet
- Kehä IV ja Focus
- Lentorata
- Hyrylän itäinen ohikulkutie
- Palojoenmetsä
- Viheryhteystarve
- Lentoliikenteen laskeutumisvyöhyke

Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke

Tuusulan keskeiset taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeet tulee monin paikoin laajentaa. Maakunnan kehittämisen kannalta merkittävät taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeet on osoitettu kehittämisperiaatemerkinnoilla. Voimassa olevissa kaavoissa taajamatoimintojen alueet osoitettiin aluevarauksina.

Kehittämisperiaatemerkinä on haastava, koska kaavan oikeusvaikutuksen mukaan sitä ei ole maakuntakaavan esitystarkkuuden, suunnittelutilanteen keskeneräisyyden tai muun vastaavan syyn takia tarkoituksenmukaista osoittaa selkeästi kohdennettuna aluevarauksena. Kuitenkin kaupan ratkaisussa tulkitaan tarkasti, sijoittuuko kaupan alue taajamatoimintojen kehittämisalueelle vai ei ja tämän mukaan määräytyy, paljonko alueelle voidaan sijoittaa paikallista keskustahakuista kauppaa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tulee laajentaa Hyrylän taajaman etelä-osaan, Tuusulanväylän käytävässä Riihikallioon. Alueelta on hyvä liikenteen ja joukkoliikenteen palvelutaso etelään ja alueelle on suunnitteilla nykyistä Riihikallion taajamaa täydentävää rakentamista. Tuusulanväylän joukkoliikennetarjonta kehittyy jatkossa mm. kehäradan suuntaan tukien Riihikallion alueen taajamatoimintoja.

Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tulee laajentaa myös Hyrylän taajamasta länteen Lahelan alueelle, jossa on olemassa vahvaa taajamarakennetta ja alueelle on tulossa merkittävästi myös uutta asuinrakentamista. Alueen saavutettavuus paranee uusien liikennehankkeiden sekä joukkoliikenteen järjestelyjen myötä (mm. Koskenmäen kiertoliittymän parantaminen, Lahelan orsi, nopea pyöräilyn ja jalankulun laatukäytävä Hyrylän keskusta, joukkoliikenteen liityntäyhteydet kehäradalle ja Hyrylään, yleiskaavan varaus Tuusulanjoentien jatkeelle).

Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tulee laajentaa myös merkittäville työpaikka-alueille Sulassa sekä lentoasemaan rajautuvalla ja tukeutuvalla Focus-alueella. Sulassa taajamatoimintojen kehittämisalueen tulee kattaa koko Tuusulan Itäväylän rajaama alue, jolle kasvaa merkittävä työpaikka-alueen ja seudullisen vähittäiskaupan keskittymä. Focus-alueelle rakentuu noin miljoona kerrosneliömetriä maakuntakaavan tavoitevuoteen mennessä. Kehittämisperiaatemerkinnän mukaan merkinnällä osoitetaan maakunnan ensisijaisia maankäytön vyöhykkeitä, joilla luodaan edellytyksiä mm. elinkeinoelämälle ja tuetaan alueen kilpailukykyä. Focus-alue rajautuu lentokenttäalueeseen ja sille on mahdollista sijoittaa toimintoja, jotka tukevat maakunnan ja koko valtakunnan tasolla tärkeimmän lentoaseman toimintaa. Focus-alue tulee esittää maakunnan kehittämisen kannalta merkittävänä taajamatoimintojen vyöhykkeenä samoin kuin lentokenttäalueen eteläpuoli on merkitty. Tuusulan kunta näkee, että viimeistään kaavan tavoitevuoden loppupuolella lentokenttäalue on täydentynyt kokonaisuudeksi myös pohjoispuoleltaan, maankäytön tiivistyttyä siinä määrin eteläosassa, että lentokenttäalueen kehittyminen vaatii alueita myös pohjoispuolelta.

Kehä IV, Focus, Tallinna-tunneli ja varikko

Kehä IV on erittäin tarpeellinen uusi tiehanke ja tärkeä Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteys, jota tulee edistää rinnan Järvenpää-Nurmijärvi -poikittaisyhteyden kanssa. Tuleva Kehä IV tukee valtakunnallisesti ja kansantaloudellisesti merkittävän lentoaseman toimintaedellytyksiä ja toiminnan kehittämistä. Kehä IV parantaa myös Kehä III:n toimintavarmuutta, siirtäen liikennettä ja raskaita toimintoja pois tiivistyvän maankäytön tieltä. Uusi kehätie palvelee erityisesti lentoasemaa ja sen lähiympäristöön keskittynyttä yritystoimintaa, kuten kehätien varrelle rakentuvaa seudullisesti merkittävää uutta logistiikka-aluetta - Focusta.

Helsinki-Tallinna -tunneli tarjoaa loistavan liityntäyhteyden koko Suomen logistiikkaverkon kehittämiseksi. Lentokentän yhteyteen sijoituessaan yhteys tarjoaa hyvän mahdollisuuden kehittää lähialuetta vahvana logistiikan keskittymänä. Kehä IV -yhteys on näitä liikenneverkon erittäin merkittäviä solmukohtia tukeva seudun poikittainen liikenneyhteys ja osa tätä kokonaisuutta.

Kehä IV -yhteys on elintärkeä myös suunnitellulle Helsinki-Tallinna -tunnelin rahtiterminaalille. Tallinna-tunnelin suunnittelun edetessä tulee Tuusulan kunta ottaa mukaan suunnittelutyöhön. Rahtiterminaalin sijoittumista suunniteltaessa tulee

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

huomioida alueella toimiva laajamittainen oikeusvaikutteisen osayleiskaavan mukainen maa-ainesten ottotoiminta, joka tulee jatkumaan pitkälle tulevaisuuteen ja on maakunnallisestikin merkittävää. Tallinna-tunnelin ja rahtiterminaalin sijoittaminen eivät saa vaarantaa tätä toimintaa.

Focuksen alueelle on osoitettu seudullinen vähittäiskaupan suuryksikköalue. Uusimaa-kaavan 2050 suunnitteluperiaatteiden mukaan kaavalla tuetaan elinkeinoelämän toiminta- ja kehittymisedellytyksiä maakunnan erityyppisillä alueilla ja mahdollistetaan erityispiirteiden hyödyntäminen. Koska alue rajautuu Suomen suurimpaan ja tärkeimpään lentoasemaan sekä vilkkaiden liikenneväylien solmukohtaan, tulee tätä sijaintitekiä pystyä hyödyntämään alueen kaupallisen konseptin suunnittelussa. Focus-alueella toiminnan tulee tukeutua lentokentän ja erityisesti matkustajaliikenteen avaamiin mahdollisuuksiin, mutta vastavuoroisesti alueen kehittämisen tulee tukea lentoaseman kilpailukykyä ja palvelutarjontaa. Alue on myös liikenteellisen sijaintinsa ja erilaisten tavaraliikenteen lentokenttäintegraatiomahdollisuuksien puolesta otollinen erilaisten varastomyymälä- ja verkkokauppa-konseptien kehittämiseen, joissa logistiikka on keskiössä. Maakuntakaavan tulee edistää ja mahdollistaa näiden uudenlaisten ja kehittyvien kaupan konseptien sekä liiketoimintamallien syntymistä. Laadittavan maakuntakaavan aikajänne on kuitenkin todella pitkä.

Kehä IV rakentaminen tukee maakuntakaavaluonnoksessa Tuusulan ja Vantaa rajalle osoitetun Kiilan kiertotalouskeskittymän kehittämistä. Kiertotaloustoiminta on nopeasti kasvava ja kokonaisvaltainen ala, joka luo uusia liiketoimintamalleja, mutta se tukee myös kestävä kehityksen periaatetta, eli toiminnan mahdollistamiselle on vahvat ympäristö- ja ilmastoperusteet.

Lentorata ja Ristikytö

Lentorata tulee suunnitella ja toteuttaa myös taajamajunaliikennettä ja pääkaupunkiseudun paikallisliikennettä palvelevana ratana. Uudelle radalle tulee toteuttaa asema Hyrylään ja rata tulee linjata sitovana merkintänä siten, että se kulkee Uusimaa -kaavassa Hyrylän keskustatoimintojen kautta. Tuusulan kunta katsoo, että kehysalueelta Helsingin niemelle johtavan väylästä liikennöinnin hidastuessa ja liikkujien määrän noustessa, Lentoradan hyödyntäminen nopeana taajamajunakäytävänä tulee olemaan perusteltua ja tarpeellista. Vähäisenkin paikallisliikenteen mahdollistaminen ja aseman sijoittaminen Hyrylän taajama-alueelle antaa mahdollisuuden tehostaa maankäyttöä merkittävästi, mikä on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaista.

Lentorata tulee linjata Hyrylän jälkeen siten, että se yhtyy pää- ja oikorataan Ristikydössä, jonne on mahdollista toteuttaa uusi merkittävä vaihtoasema ja taajamarakennetta maakuntakaavan tavoitevuoden jälkeen. Näin merkittävien infrapanostusten osalta tulee ennakoida tulevaisuuden tarpeita maakuntakaavan tavoitevuotta pidemmälle.

Hyrylän itäinen ohikulkutie

Hyrylän itäinen ohikulkutie välillä Mäyräkorpi – Kirkonkylä tulee lisätä kaavaan. Väylä on seudullisesti merkittävä ja merkitys tulee vielä korostumaan Rykmentinpuiston rakentamisen myötä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Palojoenmetsän luonnonsuojelualue

Maakuntakaavaan ei tule merkitä Palojoenmetsän luonnonsuojelualueutta. Jokelan taajaman eteläosaan Palojoen eteläpuolelle on vireillä Jokelan hevoskylä –hanke. Alueen luontoarvoja on selvitetty asemakaavatasoisena selvityksenä. Alueelle tavoitellaan asumisen, hevosharrastamisen ja –elinkeino yhdistävää toteutusta. Tällainen maankäytöllisesti tavanomaista tehottomampi toiminta edellyttää ympärilleen siinä määrin tilaa, että se mahdollistaa myös luontoarvojen säilyttämisen. Noin neljännes kaikista Suomen eliölajeista elää maatalousympäristössä ja hevoskylätoiminta edesauttaa omalta osaltaan maatalouselin ympäristön säilymistä. Vireillä olevassa Tuusulan yleiskaava 2040 –ehdotuksessa kaavaan osoitetaan arvokkaina luontokohteina sl-rajauksella Palojoenvarsi (noin 14 ha) ja kaksi merkittävintä viitasammakon kutulammikkoa (noin 6 ha ja 2 ha). Nämä alueet on osoitettu yleiskaavaehdotukseen Environ Palojoen molemmiin puolin tekemien luontoselvitysten perusteella (Jokelan hevoskylän luontoselvitys 2015 ja Tuusulan Jokelan kartanon alueen luontoselvitys 2014). Luontoselvityksien mukaan arvokkaat lajit keskittyvät näille pienvesille ja niiden läheisyyteen. Palojoen varressa arvokkaan luontokohteen rajausta ulottuu etelämmäs kuin Uudenmaan liiton rajauksessa eli lähenee Lepänojan luonnonsuojelualueutta ja turvaa paremmin puronvarren ekologista yhteyttä. Tuusulan kunta tunnistaa alueen luontoarvojen olevan maakunnallisesti merkittäviä, mutta katsoo, että tämän alueen maankäyttö tulisi ratkaista maakuntakaavatasoa tarkemman suunnittelun keinoin ja että maakuntakaavaan ei tule merkitä luonnonsuojelualueutta. Vesilaki turvaa purona Palojoen.

Viheryhteystarve

Koillis-lounais-suuntainen viheryhteys (Liiteaineistossa 1: viheryhteystarpeiden kuvaukset, kohdenumero 66) tulee siirtää Vantaanjoki- ja/tai Tuusulanjokivarteen. Kaavaluonnoksessa on osoitettu viheryhteystarve Luukista Seutulaan ja yhtymään pohjoisessa Tuusulaan Ruotsinkylän / Mätäkiivennummen viheryhteystarpeeseen. Yhtymäkohta sijoittuu maa-ainesten ottoalueelle. Alueella on lainvoimainen osayleiskaava ja kiviainesten ottoa vuosia eteenpäin. Alueella ei voi kulkea viheryhteyttä.

Tuusulan kunta yhtyy Kuuma-kuntien näkemykseen siitä, että Kuuma-kunnat eivät halua profiloitua pääkaupunkiseudun viheralueiksi. Tiivistyvien kaupunkiseutujen päivittäiset virkistystarpeet tulee hoitaa asukkaita lähellä, kävelyetäisyydellä. Laajemmat retkeilymaastot on jo muodostettu kansallispuistoiksi tai virkistysalueiksi. Maakuntakaavalla ei saa määritellä kaikkia kehyskuntien rakentamattomia alueita kategorisesti viherkehäksi, jossa rakentaminen haittaa pääkaupunkiseudun virkistäytymismahdollisuuksia.

Lentoliikenteen laskeutumisvyöhyke

Luonnoksessa esitetty lentoliikenteen laskeutumisvyöhyke -merkintä tulee poistaa. Merkinnän kuvauksen mukaan alueen melutaso L_{DEN} on keskimäärin alle 55 dBA ja melu on toistuvaa. Määräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa lentomelu huomioon. Laskeutumisvyöhykkeen merkitys on jäänyt kaavamääräyksessä epäselväksi. Vaarana on että se tosiasiallisesti rajoittaa tai estää alueiden tulevaa käyttöä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunnalla ei ole lausuttavaa Uudenmaan rakennesuunnitelmasta

Yhteenvedo

Tuusulan kunta edellyttää seuraavia muutoksia Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaluonnokseen:

- taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tulee laajentaa Riihikallioon, Lahelaan, Sulaan ja Focukseen
- Kehä IV:sta tulee painottaa maakunnallisesti merkittävänä väylänä ja Focusta maakunnallisena logistiikka-alueena, jonne tulee sallia monimuotoisia kaupan konsepteja
- Lentorata tulee merkitä sitovana Hyrylään, sekä edelleen Ristikytöön
- Hyrylän itäinen ohikulkutie välillä Mäyräkorpi – Kirkonkylä tulee lisätä kaavaan.
- Palojoenmetsän luonnonsuojelualue tulee poistaa
- Koillis-lounais-suuntainen viheryhteystarve tulee siirtää Vantaanjoki- ja/tai Tuusulanjokivarteen
- Lentoliikenteen laskeutumisvyöhyke tulee poistaa

Ehdotus

Esittelijä: Asko Honkanen, kuntasuunnittelupäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

- antaa Uusimaa-kaava 2050 luonnoksesta edellä esitetyn lausunnon.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Liisa Sorri Margita Winqvistin kannattamana teki seuraavan muutosesityksen:

"- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke 3. kappale, poistetaan teksti: *yleiskaavan varaus Tuusulanjoentien jatkeelle*

- Kehä IV, Focus, Tallinna-tunneli ja varikko 3 kappale, poistetaan teksti: *Rahtiterminaalien sijoittumista suunniteltaessa tulee huomioida alueella toimiva laajamittainen oikeusvaikutteisen osayleiskaavan mukainen maa-ainesten ottotoiminta, joka tulee jatkumaan pitkälle tulevaisuuteen ja on maakunnallisestikin merkittävää. Tallinna-tunnelin ja rahtiterminaalien sijoittaminen eivät saa vaarantaa tätä toimintaa. Kolmannen kappaleen loppuun lisätään: Tuusulan kunta suhtautuu myönteisesti Tallinna-tunnelin ja rahtiterminaalien sijoittamiseen kunnan alueelle".*

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, oli asia ratkaistava äänestämällä.

Kuntakehityslautakunta hyväksyi puheenjohtajan äänestysesityksen, että ne jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Sorrin muutosesitystä äänestävät "ei".

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- jaa-äänien antoivat: Pasi Huuhtanen, Vesa Lundberg, Päivö Kuusisto, Klaus Koivunen, Jouko Riola, Mika Mäki-Kuhna, Tiia Kaukolampi, Pirjo Maula, Ulla Palomäki
 - ei-äänien antoivat: Margita Winqvist, Jari Anttalainen, Liisa Sorri, Jari Raita
- Puheenjohtaja totesi kuntakehityslautakunnan päättäneen äänin 9 -4 hyväksyä esittelijän pohjaehdotuksen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Liisa Sorri ja Margita Winqvist jättivät asiasta eriävän mielipiteen:

"Kohdassa **Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke** perusteluista olisi mielestämme tullut poistaa maininta yleiskaavan varauksesta Tuusulanjoentien jatkeesta. Yleiskaava 2040 ei ole vielä ollut päätöskäsittelyssä edes kuntakehityslautakunnassa eikä Tuusulanjoentien jatkeen tarpeellisuudesta ole yksimielisyyttä. Yleiskaavaan liittyvässä liikenneselvityksessäkin on todettu, että Maisalantien parantaminen olisi halvempi vaihtoehto uudelle tielle.

Kohdassa **Kehä IV, Focus, Tallinna-tunneli ja varikko** olisimme halunneet painotettavan kunnan myönteistä suhtautumista Tallinna-tunnelin ja rahtiterminaalin sijoittamiseen kunnan alueelle sekä tämän tuomia positiivisia vaikutuksia. Nyt lausunnossa korostetaan maa-ainesten oton turvaamista. Siksi esitimme poistettavaksi lauseita: Rahtiterminaalin sijoittumista suunniteltaessa tulee huomioida alueella toimiva laajamittainen oikeusvaikutteisen oasyleiskaavan mukainen maa-ainesten ottotoiminta, joka tulee jatkumaan pitkälle tulevaisuuteen ja on maakunnallisestikin merkittävää. Tallinna-tunnelin ja rahtiterminaalin sijoittaminen eivät saa vaarantaa tätä toimintaa. Tämän tilalle esitimme lausetta: Tuusulan kunta suhtautuu myönteisesti Tallinna-tunnelin ja rahtiterminaalin sijoittamiseen kunnan alueelle. "

Kunnanhallitus, 05.11.2018, § 383

Valmistelijat / lisätiedot:

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti, vt. hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- antaa Uusimaa-kaava 2050 -luonnoksesta seuraavan lausunnon: Tuusulan kunnan lausunto Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaluonnoksesta

Tuusulan kunta edellyttää muutoksia seuraaviin:

- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeet
- Kehä IV ja Focus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Lentorata
- Hyrylän itäinen ohikulkutie
- Palojoenmetsä
- Viheryhteystarve
- Lentoliikenteen laskeutumisvyöhyke

Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke

Tuusulan keskeiset taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeet tulee monin paikoin laajentaa. Maakunnan kehittämisen kannalta merkittävät taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeet on osoitettu kehittämisperiaatemerkinnoilla. Voimassa olevissa kaavoissa taajamatoimintojen alueet osoitettiin aluevarauksina.

Kehittämisperiaatemerkinä on haastava, koska kaavan oikeusvaikutuksen mukaan sitä ei ole maakuntakaavan esitystarkkuuden, suunnittelutilanteen keskeneräisyyden tai muun vastaavan syyn takia tarkoituksenmukaista osoittaa selkeästi kohdennettuna aluevarauksena. Kuitenkin kaupan ratkaisussa tulkitaan tarkasti, sijoittuuko kaupan alue taajamatoimintojen kehittämisalueelle vai ei ja tämän mukaan määräytyy, paljonko alueelle voidaan sijoittaa paikallista keskustahakuista kauppaa.

Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tulee laajentaa Hyrylän taajaman etelä-osaan, Tuusulanväylän käytävässä Riihikallioon. Alueelta on hyvä liikenteen ja joukkoliikenteen palvelutaso etelään ja alueelle on suunnitteilla nykyistä Riihikallion taajamaa täydentävää rakentamista. Tuusulanväylän joukkoliikennetarjonta kehittyy jatkossa mm. kehäradan suuntaan tukien Riihikallion alueen taajamatoimintoja.

Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tulee laajentaa myös Hyrylän taajamasta länteen Lahelan alueelle, jossa on olemassa vahvaa taajamarakennetta ja alueelle on tulossa merkittävästi myös uutta asuinrakentamista. Alueen saavutettavuus paranee uusien liikennehankkeiden sekä joukkoliikenteen järjestelyjen myötä (mm.

Koskenmäen kiertoliittymän parantaminen, Lahelan orsi, nopea pyöräilyn ja jalankulun laatukäytävä Hyrylän keskusta, joukkoliikenteen liityntäyhteydet kehäradalle ja Hyrylään, yleiskaavan varaus Tuusulanjoentien jatkeelle).

Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tulee laajentaa myös merkittäville työpaikka-alueille Sulassa sekä lentoasemaan rajautuvalla ja tukeutuvalla Focus-alueella. Sulassa taajamatoimintojen kehittämisalueen tulee kattaa koko Tuusulan Itäväylän rajaama alue, jolle kasvaa merkittävä työpaikka-alueen ja seudullisen vähittäiskaupan keskittymä. Focus-alueelle rakentuu noin miljoona kerrosneliömetriä maakuntakaavan tavoitevuoteen mennessä. Kehittämisperiaatemerkinän mukaan merkinnoilla osoitetaan maakunnan ensisijaisia maankäytön vyöhykkeitä, joilla luodaan edellytyksiä mm. elinkeinoelämälle ja tuetaan alueen kilpailukykyä. Focus-alue rajautuu lentokenttäalueeseen ja sille on mahdollista sijoittaa toimintoja, jotka tukevat maakunnan ja koko valtakunnan tasolla tärkeimmän lentoaseman toimintaa. Focus-alue tulee esittää maakunnan kehittämisen kannalta merkittävänä taajamatoimintojen vyöhykkeenä samoin kuin lentokenttäalueen eteläpuoli on merkitty. Tuusulan kunta näkee, että viimeistään kaavan tavoitevuoden loppupuolella lentokenttäalue on täydentynyt kokonaisuudeksi myös pohjoispuoleltaan, maankäytön tiivistyttyä siinä määrin eteläosassa, että lentokenttäalueen kehittyminen vaatii alueita myös pohjoispuolelta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kehä IV, Focus, Tallinna-tunneli ja varikko

Kehä IV on erittäin tarpeellinen uusi tiehanke ja tärkeä Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteys, jota tulee edistää rinnan Järvenpää-Nurmijärvi -poikittaisyhteyden kanssa. Tuleva Kehä IV tukee valtakunnallisesti ja kansantaloudellisesti merkittävän lentoaseman toimintaedellytyksiä ja toiminnan kehittämistä. Kehä IV parantaa myös Kehä III:n toimintavarmuutta, siirtäen liikennettä ja raskaita toimintoja pois tiivistyvän maankäytön tieltä. Uusi kehätie palvelee erityisesti lentoasemaa ja sen lähiympäristöön keskittyvää yritystoimintaa, kuten kehätien varrelle rakentuvaa seudullisesti merkittävää uutta logistiikka-aluetta - Focusta.

Helsinki-Tallinna -tunneli tarjoaa loistavan liityntäyhteyden koko Suomen logistiikkaverkon kehittämiseksi. Lentokentän yhteyteen sijoittuessaan yhteys tarjoaa hyvän mahdollisuuden kehittää lähialuetta vahvana logistiikan keskittymänä. Kehä IV -yhteys on näitä liikenneverkon erittäin merkittäviä solmukohtia tukeva seudun poikittainen liikenneyhteys ja osa tätä kokonaisuutta.

Kehä IV -yhteys on elintärkeä myös suunnitellulle Helsinki-Tallinna -tunnelin rahtiterminaalille. Tallinna-tunnelin suunnittelun edetessä tulee Tuusulan kunta ottaa mukaan suunnittelutyöhön. Rahtiterminaalien sijoittumista suunniteltaessa tulee huomioida alueella toimiva laajamittainen oikeusvaikutteisen osayleiskaavan mukainen maa-ainesten ottotoiminta, joka tulee jatkumaan pitkälle tulevaisuuteen ja on maakunnallisestikin merkittävää. Tallinna-tunnelin ja rahtiterminaalien sijoittaminen eivät saa vaarantaa tätä toimintaa.

Focuksen alueelle on osoitettu seudullinen vähittäiskaupan suuryksikköalue. Uusimaakaavan 2050 suunnitteluperiaatteiden mukaan kaavalla tuetaan elinkeinoelämän toiminta- ja kehittymisedellytyksiä maakunnan erityyppisillä alueilla ja mahdollistetaan erityispiirteiden hyödyntäminen. Koska alue rajautuu Suomen suurimpaan ja tärkeimpään lentoasemaan sekä vilkkaiden liikenneväylien solmukohtaan, tulee tätä sijaintitekiä pystyä hyödyntämään alueen kaupallisen konseptin suunnittelussa. Focus-alueella toiminnan tulee tukeutua lentokentän ja erityisesti matkustajaliikenteen avaamiin mahdollisuuksiin, mutta vastavuoroisesti alueen kehittämisen tulee tukea lentoaseman kilpailukykyä ja palvelutarjontaa. Alue on myös liikenteellisen sijaintinsa ja erilaisten tavaraliikenteen lentokenttäintegraatiomahdollisuuksien puolesta otollinen erilaisten varastomyymälä- ja verkkokauppakonseptien kehittämiseen, joissa logistiikka on keskiössä. Maakuntakaavan tulee edistää ja mahdollistaa näiden uudenlaisten ja kehittyvien kaupan konseptien sekä liiketoimintamallien syntymistä. Laadittavan maakuntakaavan aikajänne on kuitenkin todella pitkä.

Kehä IV rakentaminen tukee maakuntakaavaluonnoksessa Tuusulan ja Vantaa rajalle osoitetun Kiilan kiertotalouskeskittymän kehittämistä. Kiertotaloustoiminta on nopeasti kasvava ja kokonaisvaltainen ala, joka luo uusia liiketoimintamalleja, mutta se tukee myös kestävän kehityksen periaatetta, eli toiminnan mahdollistamiselle on vahvat ympäristö- ja ilmastoperusteet.

Lentorata ja Ristikytö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Lentorata tulee suunnitella ja toteuttaa myös taajamajunaliikennettä ja pääkaupunkiseudun paikallisliikennettä palvelevana ratana. Uudelle radalle tulee toteuttaa asema Hyrylään ja rata tulee linjata sitovana merkintänä siten, että se kulkee Uusimaa -kaavassa Hyrylän keskustatoimintojen kautta. Tuusulan kunta katsoo, että kehysalueelta Helsingin niemelle johtavan väylästä liikennöinnin hidastuessa ja liikkujien määrän noustessa, Lentoradan hyödyntäminen nopeana taajamajunakäytävänä tulee olemaan perusteltua ja tarpeellista. Vähäisenkin paikallisliikenteen mahdollistaminen ja aseman sijoittaminen Hyrylän taajama-alueelle antaa mahdollisuuden tehostaa maankäyttöä merkittävästi, mikä on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaista.

Lentorata tulee linjata Hyrylän jälkeen siten, että se yhtyy pää- ja oikorataan Ristikydössä, jonne on mahdollista toteuttaa uusi merkittävä vaihtoasema ja taajamarakennetta maakuntakaavan tavoitevuoden jälkeen. Näin merkittävien infrapanostusten osalta tulee ennakoida tulevaisuuden tarpeita maakuntakaavan tavoitevuotta pidemmälle.

Hyrylän itäinen ohikulkutie

Hyrylän itäinen ohikulkutie välillä Mäyräkorpi – Kirkonkylä tulee lisätä kaavaan. Väylä on seudullisesti merkittävä ja merkitys tulee vielä korostumaan Rykmentinpuiston rakentumisen myötä.

Palojoenmetsän luonnonsuojelualue

Maakuntakaavaan ei tule merkitä Palojoenmetsän luonnonsuojelualueutta. Jokelan taajaman eteläosaan Palojoen eteläpuolelle on vireillä Jokelan hevoskylä -hanke. Alueen luontoarvoja on selvitetty asemakaavatasoisena selvityksenä. Alueelle tavoitellaan asumisen, hevosharrastamisen ja -elinkeinon yhdistävää toteutusta. Tällainen maankäytöllisesti tavanomaista tehottomampi toiminta edellyttää ympärilleen siinä määrin tilaa, että se mahdollistaa myös luontoarvojen säilyttämisen. Noin neljännes kaikista Suomen eliölajeista elää maatalousympäristössä ja hevoskylätoiminta edesauttaa omalta osaltaan maatalousympäristön säilymistä. Vireillä olevassa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksessa kaavaan osoitetaan arvokkaina luontokohteina sl-rajauksella Palojoenvarsi (noin 14 ha) ja kaksi merkittävintä viitasammakon kutulammikkoa (noin 6 ha ja 2 ha). Nämä alueet on osoitettu yleiskaavaehdotukseen Environ Palojoen molemmin puolin tekemien luontoselvitysten perusteella (Jokelan hevoskylän luontoselvitys 2015 ja Tuusulan Jokelan kartanon alueen luontoselvitys 2014). Luontoselvityksien mukaan arvokkaat lajit keskittyvät näille pienvesille ja niiden läheisyyteen. Palojoen varressa arvokkaan luontokohteen rajausta ulottuu etelämmäs kuin Uudenmaan liiton rajauksessa eli lähenee Lepänojan luonnonsuojelualueutta ja turvaa paremmin puronvarren ekologista yhteyttä. Tuusulan kunta tunnistaa alueen luontoarvojen olevan maakunnallisesti merkittäviä, mutta katsoo, että tämän alueen maankäyttö tulisi ratkaista maakuntakaavatasoa tarkemman suunnittelun keinoin ja että maakuntakaavaan ei tule merkitä luonnonsuojelualueutta. Vesilaki turvaa purona Palojoen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Viheryhteystarve

Koillis-lounais-suuntainen viheryhteys (Liiteaineistossa 1: viheryhteystarpeiden kuvaukset, kohdenumero 66) tulee siirtää Vantaanjoki- ja/tai Tuusulanjokivarteen. Kaavaluonnoksessa on osoitettu viheryhteystarve Luukista Seutulaan ja yhtymään pohjoisessa Tuusulaan Ruotsinkylän / Mätäkiivennummen viheryhteystarpeeseen. Yhtymäkohta sijoittuu maa-ainesten ottoalueelle. Alueella on lainvoimainen osayleiskaava ja kiviainesten ottoa vuosia eteenpäin. Alueella ei voi kulkea viheryhteyttä.

Tuusulan kunta yhtyy Kuuma-kuntien näkemykseen siitä, että Kuuma-kunnat eivät halua profiloitua pääkaupunkiseudun viheralueiksi. Tiivistyvien kaupunkiseutujen päivittäiset virkistystarpeet tulee hoitaa asukkaita lähellä, kävelyetäisyydellä. Laajemmat retkeilymaastot on jo muodostettu kansallispuistoiksi tai virkistysalueiksi. Maakuntakaavalla ei saa määritellä kaikkia kehyskuntien rakentamattomia alueita kategorisesti viherkehäksi, jossa rakentaminen haittaa pääkaupunkiseudun virkistäytymismahdollisuuksia.

Lentoliikenteen laskeutumisvyöhyke

Luonnoksessa esitetty lentoliikenteen laskeutumisvyöhyke -merkintä tulee poistaa. Merkinän kuvauksen mukaan alueen melutaso L_{DEN} on keskimäärin alle 55 dBA ja melu on toistuvaa. Määräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa lentomelu huomioon. Laskeutumisvyöhykkeen merkitys on jäänyt kaavamääräyksessä epäselväksi. Vaarana on että se tosiasiallisesti rajoittaa tai estää alueiden tulevaa käyttöä. Tuusulan kunnalla ei ole lausuttavaa Uudenmaan rakennesuunnitelmasta

Yhteenveto

Tuusulan kunta edellyttää seuraavia muutoksia Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaluonnokseen:

- taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tulee laajentaa Riihikallioon, Lahelaan, Sulaan ja Focukseen
- Kehä IV:sta tulee painottaa maakunnallisesti merkittävänä väylänä ja Focusta maakunnallisena logistiikka-alueena, jonne tulee sallia monimuotoisia kaupan konsepteja
- lentorata tulee merkitä sitovana Hyrylään, sekä edelleen Ristikytöön
- Hyrylän itäinen ohikulkutie välillä Mäyräkorpi – Kirkonkylä tulee lisätä kaavaan.
- Palojoenmetsän luonnonsuojelualue tulee poistaa
- Koillis-lounais-suuntainen viheryhteystarve tulee siirtää Vantaanjoki- ja/tai Tuusulanjokivarteen
- lentoliikenteen laskeutumisvyöhyke tulee poistaa.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Jussi Salonen Veikko Seunan kannattamana esitti, että lausunnon kohdasta *Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke 3.* kappale, poistetaan teksti: yleiskaavan varaus Tuusulanjoentien jatkeelle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, oli asia ratkaistava äänestämällä. Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattava pohjaehdotusta, äänestävät "jaa" ,ja ne, jotka kannattavat Salosen tekemää muutosesitystä, äänestävät "ei". Suoritetussa äänestyksessä annettiin 9 jaa-ääntä (Lappalainen, Koivunen, Mäki-Kuhna, Nyman, Peltonen, Rosenqvist, Salmi, Sipiläinen ja Lindberg) ja 3 ei-ääntä (Friman, Seuna ja Salonen). Tamminen oli poissa. Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen tulleen päätökseksi.

Tämän jälkeen Salonen Seunan kannattamana esitti, että lausunnon kohdasta *Kehä IV, Focus, Tallinna-tunneli ja varikko* 3 kappale, poistetaan teksti: Rahtiterminaalien sijoittumista suunniteltaessa tulee huomioida alueella toimiva laajamittainen oikeusvaikutteisen osayleiskaavan mukainen maa-ainesten ottotoiminta, joka tulee jatkumaan pitkälle tulevaisuuteen ja on maakunnallisestikin merkittävää. Tallinna-tunnelin ja rahtiterminaalien sijoittaminen eivät saa vaarantaa tätä toimintaa.

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, oli asia ratkaistava äänestämällä. Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattava pohjaehdotusta, äänestävät "jaa" ,ja ne, jotka kannattavat Salosen tekemää muutosesitystä, äänestävät "ei". Suoritetussa äänestyksessä annettiin 8 jaa-ääntä (Lappalainen, Koivunen, Mäki-Kuhna, Peltonen, Rosenqvist, Salmi, Sipiläinen ja Lindberg) ja 4 ei-ääntä (Friman, Seuna, Nyman ja Salonen). Tamminen oli poissa. Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen tulleen päätökseksi.

Salonen esitti vielä, että em. 3. kappaleen loppuun lisätään: Tuusulan kunta suhtautuu myönteisesti Tallinna-tunnelin ja rahtiterminaalien sijoittamiseen kunnan alueelle. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti hyväksyä pohjaehdotuksen em. lisäyksellä.

Valtuusto, 12.11.2018, § 126

Valmistelijat / lisätiedot:

Ehdotus

Valtuusto päättää

- antaa Uusimaa-kaava 2050 -luonnoksesta seuraavan lausunnon:
Tuusulan kunnan lausunto Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaluonnoksesta

Tuusulan kunta edellyttää muutoksia seuraaviin:

- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeet
- Kehä IV ja Focus
- Lentorata
- Hyrylän itäinen ohikulkutie
- Palojoenmetsä
- Viheryhteystarve
- Lentoliikenteen laskeutumisvyöhyke

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke

Tuusulan keskeiset taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeet tulee monin paikoin laajentaa. Maakunnan kehittämisen kannalta merkittävät taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeet on osoitettu kehittämisperiaatemerkinnoilla. Voimassa olevissa kaavoissa taajamatoimintojen alueet osoitettiin aluevarauksina.

Kehittämisperiaatemerkinä on haastava, koska kaavan oikeusvaikutuksen mukaan sitä ei ole maakuntakaavan esitystarkkuuden, suunnittelutilanteen keskeneräisyyden tai muun vastaavan syyn takia tarkoituksenmukaista osoittaa selkeästi kohdennettuna aluevarauksena. Kuitenkin kaupan ratkaisussa tulkitaan tarkasti, sijoittuuko kaupan alue taajamatoimintojen kehittämisalueelle vai ei ja tämän mukaan määräytyy, paljonko alueelle voidaan sijoittaa paikallista keskustahakuista kauppaa.

Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tulee laajentaa Hyrylän taajaman etelä-osaan, Tuusulanväylän käytävässä Riihikallioon. Alueelta on hyvä liikenteen ja joukkoliikenteen palvelutaso etelään ja alueelle on suunnitteilla nykyistä Riihikallion taajamaa täydentävää rakentamista. Tuusulanväylän joukkoliikennetarjonta kehitty jatkossa mm. kehäradan suuntaan tukien Riihikallion alueen taajamatoimintoja.

Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tulee laajentaa myös Hyrylän taajamasta länteen Lahelan alueelle, jossa on olemassa vahvaa taajamarakennetta ja alueelle on tulossa merkittävästi myös uutta asuinrakentamista. Alueen saavutettavuus paranee uusien liikennehankkeiden sekä joukkoliikenteen järjestelyjen myötä (mm. Koskenmäen kiertoliittymän parantaminen, Lahelan orsi, nopea pyöräilyn ja jalankulun laatukäytävä Hyrylän keskusta, joukkoliikenteen liityntäyhteydet kehäradalle ja Hyrylään, yleiskaavan varaus Tuusulanjoentien jatkeelle).

Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tulee laajentaa myös merkittäville työpaikka-alueille Sulassa sekä lentoasemaan rajautuvalla ja tukeutuvalla Focus-alueella. Sulassa taajamatoimintojen kehittämisalueen tulee kattaa koko Tuusulan Itäväylän rajaama alue, jolle kasvaa merkittävä työpaikka-alueen ja seudullisen vähittäiskaupan keskittymä. Focus-alueelle rakentuu noin miljoona kerrosneliometriä maakuntakaavan tavoitevuoteen mennessä. Kehittämisperiaatemerkinän mukaan merkinnoilla osoitetaan maakunnan ensisijaisia maankäytön vyöhykkeitä, joilla luodaan edellytyksiä mm. elinkeinoelämälle ja tuetaan alueen kilpailukykyä. Focus-alue rajautuu lentokenttäalueeseen ja sille on mahdollista sijoittaa toimintoja, jotka tukevat maakunnan ja koko valtakunnan tasolla tärkeimmän lentoaseman toimintaa. Focus-alue tulee esittää maakunnan kehittämisen kannalta merkittävänä taajamatoimintojen vyöhykkeenä samoin kuin lentokenttäalueen eteläpuoli on merkitty. Tuusulan kunta näkee, että viimeistään kaavan tavoitevuoden loppupuolella lentokenttäalue on täydentynyt kokonaisuudeksi myös pohjoispuoleltaan, maankäytön tiivistyttyä siinä määrin eteläosassa, että lentokenttäalueen kehittyminen vaatii alueita myös pohjoispuolelta.

Kehä IV, Focus, Tallinna-tunneli ja varikko

Kehä IV on erittäin tarpeellinen uusi tiehanke ja tärkeä Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteys, jota tulee edistää rinnan Järvenpää-Nurmijärvi -poikittaisyhteyden kanssa. Tuleva Kehä IV tukee valtakunnallisesti ja kansantaloudellisesti merkittävän lentoaseman toimintaedellytyksiä ja toiminnan kehittämistä. Kehä IV parantaa myös Kehä III:n toimintavarmuutta, siirtäen liikennettä ja raskaita toimintoja pois tiivistyvän

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

maankäytön tieltä. Uusi kehätie palvelee erityisesti lentoasemaa ja sen lähiympäristöön keskittyvää yritystoimintaa, kuten kehätien varrelle rakentuvaa seudullisesti merkittävää uutta logistiikka-aluetta - Focusta.

Helsinki-Tallinna -tunneli tarjoaa loistavan liityntäyhteyden koko Suomen logistiikkaverkon kehittämiseksi. Lentokentän yhteyteen sijoituessaan yhteys tarjoaa hyvän mahdollisuuden kehittää lähialuetta vahvana logistiikan keskittymänä. Kehä IV -yhteys on näitä liikenneverkon erittäin merkittäviä solmukohtia tukeva seudun poikittainen liikenneyhteys ja osa tätä kokonaisuutta.

Kehä IV -yhteys on elintärkeä myös suunnitellulle Helsinki-Tallinna -tunnelin rahtiterminaalille. Tallinna-tunnelin suunnittelun edetessä tulee Tuusulan kunta ottaa mukaan suunnittelutyöhön. Rahtiterminaalien sijoittumista suunniteltaessa tulee huomioida alueella toimiva laajamittainen oikeusvaikutteisen osayleiskaavan mukainen maa-ainesten ottotoiminta, joka tulee jatkumaan pitkälle tulevaisuuteen ja on maakunnallisestikin merkittävää. Tallinna-tunnelin ja rahtiterminaalien sijoittaminen eivät saa vaarantaa tätä toimintaa. Tuusulan kunta suhtautuu myönteisesti Tallinna-tunnelin ja rahtiterminaalien sijoittamiseen kunnan alueelle.

Fokuksen alueelle on osoitettu seudullinen vähittäiskaupan suuryksikköalue. Uusimaa-kaavan 2050 suunnitteluperiaatteiden mukaan kaavalla tuetaan elinkeinoelämän toiminta- ja kehittymisedellytyksiä maakunnan erityyppisillä alueilla ja mahdollistetaan erityispiirteiden hyödyntäminen. Koska alue rajautuu Suomen suurimpaan ja tärkeimpään lentoasemaan sekä vilkkaiden liikenneväylien solmukohtaan, tulee tätä sijaintitekiä pystyä hyödyntämään alueen kaupallisen konseptin suunnittelussa. Focus-alueella toiminnan tulee tukeutua lentokentän ja erityisesti matkustajaliikenteen avaamiin mahdollisuuksiin, mutta vastavuoroisesti alueen kehittämisen tulee tukea lentoaseman kilpailukykyä ja palvelutarjontaa. Alue on myös liikenteellisen sijaintinsa ja erilaisten tavaraliikenteen lentokenttäintegraatiomahdollisuuksien puolesta otollinen erilaisten varastomyymälä- ja verkkokauppakonseptien kehittämiseen, joissa logistiikka on keskiössä. Maakuntakaavan tulee edistää ja mahdollistaa näiden uudenlaisten ja kehittyvien kaupan konseptien sekä liiketoimintamallien syntymistä. Laadittavan maakuntakaavan aikajänne on kuitenkin todella pitkä.

Kehä IV rakentaminen tukee maakuntakaavaluonnoksessa Tuusulan ja Vantaa rajalle osoitetun Kiilan kiertotalouskeskittymän kehittämistä. Kiertotaloustoiminta on nopeasti kasvava ja kokonaisvaltainen ala, joka luo uusia liiketoimintamalleja, mutta se tukee myös kestävästä kehityksestä periaatetta, eli toiminnan mahdollistamiselle on vahvat ympäristö- ja ilmastoperusteet.

Lentorata ja Ristikytö

Lentorata tulee suunnitella ja toteuttaa myös taajamajunaliikennettä ja pääkaupunkiseudun paikallisliikennettä palvelevana ratana. Uudelle radalle tulee toteuttaa asema Hyrylään ja rata tulee linjata sitovana merkintänä siten, että se kulkee Uusimaa -kaavassa Hyrylän keskustatoimintojen kautta. Tuusulan kunta katsoo, että kehysalueelta Helsingin niemelle johtavan väylästä liikennöinnin hidastuessa ja liikkujien määrän noustessa, Lentoradan hyödyntäminen nopeana taajamajunakäytävänä tulee olemaan perusteltua ja tarpeellista. Vähäisenkin paikallisliikenteen mahdollistaminen ja aseman sijoittaminen Hyrylän taajama-alueelle

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

antaa mahdollisuuden tehostaa maankäyttöä merkittävästi, mikä on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaista.

Lentorata tulee linjata Hyrylän jälkeen siten, että se yhtyy pää- ja oikorataan Ristikydössä, jonne on mahdollista toteuttaa uusi merkittävä vaihtoasema ja taajamarakennetta maakuntakaavan tavoitevuoden jälkeen. Näin merkittävien infrapanostusten osalta tulee ennakoida tulevaisuuden tarpeita maakuntakaavan tavoitevuotta pidemmälle.

Hyrylän itäinen ohikulkutie

Hyrylän itäinen ohikulkutie välillä Mäyräkorpi – Kirkonkylä tulee lisätä kaavaan. Väylä on seudullisesti merkittävä ja merkitys tulee vielä korostumaan Rykmentinpuiston rakentumisen myötä.

Palojoenmetsän luonnonsuojelualue

Maakuntakaavaan ei tule merkitä Palojoenmetsän luonnonsuojelualueutta. Jokelan taajaman eteläosaan Palojoen eteläpuolelle on vireillä Jokelan hevoskylä -hanke. Alueen luontoarvoja on selvitetty asemakaavatasoisena selvityksenä. Alueelle tavoitellaan asumisen, hevosharrastamisen ja –elinkeinon yhdistävää toteutusta. Tällainen maankäytöllisesti tavanomaista tehottomampi toiminta edellyttää ympärilleen siinä määrin tilaa, että se mahdollistaa myös luontoarvojen säilyttämisen. Noin neljännes kaikista Suomen eliölajeista elää maatalousympäristössä ja hevoskylätoiminta edesauttaa omalta osaltaan maatalousympäristön säilymistä. Vireillä olevassa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksessa kaavaan osoitetaan arvokkaina luontokohteina sl-rajauksella Palojoenvarsi (noin 14 ha) ja kaksi merkittävintä viitasammakon kutulammikkoa (noin 6 ha ja 2 ha). Nämä alueet on osoitettu yleiskaavaehdotukseen Environ Palojoen molemmien puolin tekemien luontoselvitysten perusteella (Jokelan hevoskylän luontoselvitys 2015 ja Tuusulan Jokelan kartanon alueen luontoselvitys 2014). Luontoselvityksien mukaan arvokkaat lajit keskittyvät näille pienvesille ja niiden läheisyyteen. Palojoen varressa arvokkaan luontokohteen raja-alue ulottuu etelämmäs kuin Uudenmaan liiton rajauksessa eli lähenee Lepänojan luonnonsuojelualueutta ja turvaa paremmin puronvarren ekologista yhteyttä. Tuusulan kunta tunnistaa alueen luontoarvojen olevan maakunnallisesti merkittäviä, mutta katsoo, että tämän alueen maankäyttö tulisi ratkaista maakuntakaavatasoa tarkemman suunnittelun keinoin ja että maakuntakaavaan ei tule merkitä luonnonsuojelualueutta. Vesilaki turvaa purona Palojoen.

Viheryhteystarve

Koillis-lounais-suuntainen viheryhteys (Liiteaineistossa 1: viheryhteystarpeiden kuvaukset, kohdenumero 66) tulee siirtää Vantaanjoki- ja/tai Tuusulanjokivarteen. Kaavaluonnoksessa on osoitettu viheryhteystarve Luukista Seutulaan ja yhtymään pohjoisessa Tuusulaan Ruotsinkylän / Mätäkipennummen viheryhteystarpeeseen. Yhtymäkohta sijoittuu maa-ainesten ottoalueelle. Alueella on lainvoimainen osayleiskaava ja kiviainesten ottoa vuosia eteenpäin. Alueella ei voi kulkea viheryhteyttä.

Tuusulan kunta yhtyy Kuuma-kuntien näkemykseen siitä, että Kuuma-kunnat eivät halua profiloitua pääkaupunkiseudun viheralueiksi. Tiivistyvien kaupunkiseutujen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

päivittäiset virkistystarpeet tulee hoitaa asukkaita lähellä, kävelyetäisyydellä. Laajemmat retkeilymaastot on jo muodostettu kansallispuistoiksi tai virkistysalueiksi. Maakuntakaavalla ei saa määritellä kaikkia kehyskuntien rakentamattomia alueita kategorisesti viherkehäksi, jossa rakentaminen haittaa pääkaupunkiseudun virkistytymismahdollisuuksia.

Lentoliikenteen laskeutumisvyöhyke

Luonnoksessa esitetty lentoliikenteen laskeutumisvyöhyke -merkintä tulee poistaa. Merkinän kuvauksen mukaan alueen melutaso L_{DEN} on keskimäärin alle 55 dBA ja melu on toistuvaa. Määräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa lentomelu huomioon. Laskeutumisvyöhykkeen merkitys on jäänyt kaavamääräyksessä epäselväksi. Vaarana on että se tosiasiallisesti rajoittaa tai estää alueiden tulevaa käyttöä.

Tuusulan kunnalla ei ole lausuttavaa Uudenmaan rakennesuunnitelmasta

Yhteenvedo

Tuusulan kunta edellyttää seuraavia muutoksia Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaluonnokseen:

- taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tulee laajentaa Riihikallioon, Lahelaan, Sulaan ja Focukseen
- Kehä IV:sta tulee painottaa maakunnallisesti merkittävänä väylänä ja Focusta maakunnallisena logistiikka-alueena, jonne tulee sallia monimuotoisia kaupan konsepteja
- lentorata tulee merkitä sitovana Hyrylään, sekä edelleen Ristikytöön
- Hyrylän itäinen ohikulkutie välillä Mäyräkorpi – Kirkonkylä tulee lisätä kaavaan.
- Palojoenmetsän luonnonsuojelualue tulee poistaa
- Koillis-lounais-suuntainen viheryhteystarve tulee siirtää Vantaanjoki- ja/tai Tuusulanjokivarteen
- lentoliikenteen laskeutumisvyöhyke tulee poistaa.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Anna Yltävä Ilona Toivasen, Seppo Noron, Kati Lepojärven, Sanna Tuhkusen ja Markus Meckelborgin kannattamana esitti, että lausunnon kohdasta Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke, 3. kappaleesta, poistetaan teksti: yleiskaavan varaus Tuusulanjoentien jatkeelle.

Sanna Kervinen esitti, että lausunnosta poistetaan kokonaan kappale: Hyrylän itäinen ohikulkutie. Esitys raukesi kannattamattomana.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatettu muutosesitys, on asia ratkaistava äänestämällä. Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Yltävän tekemää muutosesitystä äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä

- jaa- ääniä antoivat Pasi Huuhtanen, Jouko Riola, Kim Kiuru, Eetu Niemelä, Aila Koivunen, Johanna Sipiläinen, Aarno Järvinen, Jorma Sulander, Mika Mäki-Kuhna, Ilmari Sjöblom, Ulla Palomäki, Kari Kinnunen, Jani Peltonen, Jere Pulska, Janne Mellin, Mari Vainionpää, Jerry Airikka, Emmi Sirniö, Karita Mäensivu, Arto

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Lindberg, Jukka Ahlgren, Lilli Salmi, Merja Kuusisto, Arto Nätkynmäki, Tapani Miettinen, Vesa Lundberg

- ei-ääniä antoivat Pekka Heikkinen, Anna Yltävä, Seppo Noro, Eeva-Liisa Nieminen, Liisa Palvas, Ilona Toivanen, Jussi Salonen, Kati Lepojärvi, Sanna Tuhkunen, Satu Taiveaho, Antti Kaikkonen, Kirsi Viitanen, Elisa Laitila, Markus Meckelborg, Lea Ahonen, Ulla Rosenqvist, Margita Winqvist, Matti Alanko, Satu Heikkilä, Ari Nyman, Sanna Kervinen, Kari Friman, Anu Åberg, Raimo Stenvall, Taina Ketvel.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 26 jaa-ääntä ja 25 ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi pohjaehdotuksen tulleen valtuuston päätökseksi.

Päätös

Pohjaehdotus hyväksyttiin.

Kati Lepojärvi ilmoitti päätöksestä seuraavan Tuusulan puolesta valtuustoryhmän eriävän mielipiteen:

"Maakuntakaavalausunnossa ilmaistaan kunnan yhteinen tahtotila. Tupu katsoo, että kohdan "Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke" perusteluissa maininta yleiskaavan varauksesta Tuusulanjoentien jatkeesta, eli sanat "yleiskaavan varaus Tuusulanjoentien jatkeelle", olisi tullut poistaa, sillä: Yleiskaava 2040 ei ole vielä ollut päätöskäsittelyssä edes kuntakehityslautakunnassa, sitä ei ole esitelty tällä valtuustokaudella vielä valtuustotasolla ollenkaan, eikä Tuusulanjoentien jatkeen tarpeellisuudesta ole yksimielisyyttä. 30.5.2018 päivätyn yleiskaavan liikenneselvityksessäkin on todettu, että Maisalantien parantaminen olisi parempi vaihtoehto, kuin uusi tie. Kaavaselostuksen luvussa 4.9. Liikenne (s.79) todetaan seuraavaa: "Maisalantien parantaminen on kustannustehokas ratkaisu pääkaupunkiseudun suuntaan verrattuna kaavaluonnoksessa esitetyn uuden väylän, Tuusulanjoentien jatkeen rakentamiseen verrattuna. Tuusulanjoentien jatke on merkitty kaavakarttaan ohjeellisena tieliikenteen yhteystarpeena. Tuusulanjoentien jatke ja sen mahdollinen liittymä Tuusulanväylälle ei ole yleiskaavan mukaisen maankäytön perusteella liikenneverkon toimivuuden ja turvallisuuden kannalta tarpeellista ja sen merkitys olisi lähinnä paikallista maankäyttöä palveleva. Tuusulanjoentien ohjeellinen linjaus kulkee maakuntakaavassa virkistysalueeksi merkityn alueen sekä luonto- ja virkistysarvojen kannalta merkittävien alueiden, mikä rajoittaa uuden maankäytön osoittamista tieyhteyden vaikutusalueelle."

Sanna Kervinen ilmoitti myös päätöksestä eriävän mielipiteen.

Ruut Sjöblom ja Laura Åvall ilmoittivat olevansa esteellisiä ja poistuivat paikaltaan tämän asian käsittelyn ajaksi, eivätkä ottaneet osaa asian käsittelyyn eikä päätöksentekoon. Ruut Sjöblomin tilalla oli Kokoomuksen 3. varavaltuutettu Mari Vainionpää ja Laura Åvallin tilalla oli Kokoomuksen 6. varavaltuutettu Tapani Miettinen.

Puheenjohtajana toimi valtuuston 1. varapuheenjohtaja Kim Kiuru.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tapio Reijonen, ympäristönsuojelupäällikkö

Lausuntopyyntö

Uudenmaan liitto pyytää 8.10.2018 päivätyllä kirjeellään Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen / ympäristölautakunnan lausuntoa Uusimaa-kaava 2050 - luonnoksesta 30.11.2018 mennessä.

Kaavaluonnos

Uusimaa-kaava kattaa koko Uudenmaan alueen, ja sen aikatahtain on vuodessa 2050. Tullessaan voimaan Uusimaa-kaava kumoaa nyt voimassa olevat maakuntakaavat.

Uusimaa-kaava koostuu kolmen seudun vaihekaavoista, joilla vastataan seutujen erilaisiin tarpeisiin. Kaavat laaditaan Helsingin seudulle, Itä-Uudellemaalle ja Länsi-Uudellemaalle. Seutujen vaihekaavoja ohjaavana taustavisiona toimii Uudenmaan rakennesuunnitelma. Suunnitelma kattaa koko Uudenmaan ja siinä esitetään kokonaiskuva maakunnan aluerakenteesta vuonna 2050.

Uusimaa kasvaa ennusteiden mukaan jopa 550 000 asukkaalla ja 290 000 työpaikalla vuoteen 2050 mennessä. Kasvun kestävä ohjaaminen ja sen mukanaan tuomat ilmiöt ovat keskiössä Uusimaa-kaavan laadinnassa.

Kaavan päätavoitteet ovat:

- Kasvun kestävä ohjaaminen ja alueiden välinen tasapaino
- Ilmastonmuutokseen vastaaminen sekä luonnonvarojen ja luonnon kestävä käyttö
- Hyvinvoinnin ja vetovoimaisuuden lisääminen sekä
- Kestävä kilpailukyky

Uusimaa-kaava tulee olemaan entistä strategisempi ja joustavampi, mutta samalla myös fokusoidumpi. Taustalla on aiemmista kaavoista saatu palaute sekä varautuminen toimintaympäristön muutoksiin.

Uudenlainen maakuntakaava laaditaan rinnakkain Uusimaa-ohjelman ja maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmien kanssa. Tämä tuo lisää sujuvuutta ja helpottaa ratkaisujen sovittamista yhteen.

Kaavan suunnitteluperiaatteet (ks.: https://www.uudenmaanliitto.fi/files/20942/Uusimaa-kaavan_suunnitteluperiaatteet.pdf) ovat:

- Kasvu kestäville vyöhykkeille
- Elinvoimaisten keskuksien verkosto
- Liikutaan kestävästi
- Hyvin saavutettava Uusimaa
- Erikoistuvat seudut ja elinkeinot
- Vetovoimainen ympäristö
- Toimiva yhdyskuntatekninen huolto ja kestävä energia

Uusimaa-kaavassa kuuluu yhä vahvemmin seutujen ääni. Jokaiselle seudulle on perustettu kaavatyön tueksi seutujen päättäjistä muodostuvat poliittiset ohjaustoimikunnat sekä seutujen asiantuntijaryhmät.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Uudenmaan keskenään erilaisten alueiden vahvuudet nousevat esille seutujen vaihekaavoissa. Helsingin seudulla tärkeitä teemoja ovat muun muassa kansainväliset yhteydet, kasvuun varautuminen sekä viherrakenteen vaaliminen tiivistyvässä rakenteessa.

Helsingin seudun erityiskysymykset ovat:

- Helsingin seudun vaihemaakuntakaavan ja MAL 2019 -suunnitelman yhteensovittaminen
- Edellytysten luominen asuntotuotannon sekä palvelu- ja elinkeinotoiminnan merkittävälle kasvulle olemassa olevaan rakenteeseen tukeutuen
- Kasvun hallittu ohjaaminen keskuksiin, raideliikenteen vyöhykkeille ja muille kestävän liikkumisen alueille ympäristön arvot huomioiden
- Verkostomaisen joukkoliikenteen kehittämisedellytysten parantaminen. Samalla edistäen liikkumisen sujuvuutta, turvallisuutta ja vähäpäästöisyyttä.
- Kansainvälisen kilpailukyvyyn kannalta tärkeiden keskittymien ja liikenneyhteyksien toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaaminen
- Helsinki-Vantaan lentoaseman merkityksen ja vaikutusten huomioon ottaminen
- Elinkeino- ja yritystoiminnan edistäminen seudun erilaiset tarpeet ja vahvuudet huomioiden
- Viherkehän vetovoiman vahvistaminen vastaamaan kasvavaan virkistys- ja matkailukysyntään

Kaavavalmistelun yhteydessä on tehty merkittävä määrä selvityksiä koskien alue- ja yhdyskuntarakennetta, elinkeinoja ja työpaikkoja, liikkumista ja logistiikkaa, ympäristön voimavaroja ja vetovoimaa sekä energiaa ja ilmastoa (ks.: https://www.uudenmaanliitto.fi/aluesuunnittelu/valmistelussa_uusimaa-kaava_2050/selvitykset).

Luonnos kaavakartaksi: https://www.uudenmaanliitto.fi/files/22592/Uusimaa-kaavan_luonnos_Kaavakartta_nahtaville_syksy_2018.pdf.

Lisätietoja:

- ympäristönsuojelupäällikkö Tapio Reijonen, p. 040 314 4727
- ympäristösuunnittelija Mia Honkanen, p. 040 314 4729

Ehdotus

Esittelijä: Risto Mansikkamäki

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta antaa Uusimaa-kaava 2050 -luonnoksesta seuraavan lausunnon. Lautakunta kesittää lausunnossaan kaavaluonnoksessa esitettyjen suojelu- ja viheralueiden arviointiin.

Yleistä

Maakuntakaavassa pyritään aiempaa strategisempaan ja yleispiirteisempään esitystapaan. Yleispiirteisyys on selvästi nähtävissä esimerkiksi kaavaluonnoksen viherrakenteessa, jossa suuri määrä maakunnallisia viheryhteyksiä on poistettu aiempaan kaavaan nähden. Lisäksi virkistysalueiden merkintätapoja on muutettu. Kaavan yleispiirteisyyden ja määräysten epämääräisyyden myötä kaavan ohjausvaikutus jää heikoksi, mikä johtaa myös siihen, että maakuntakaavaan tukeutuvissa alemman aseteisissa kaavaratkaisuissa on enemmän tulkinnanvaraa.

Luonnonsuojelualueet ja suojeluvaraukset

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Suojelualueen aluevarausmerkinnällä (SL) on kaavassa osoitettu luonnonsuojelulain nojalla suojellut, suojeltavaksi tarkoitetut tai muut vähintään maakunnallisesti arvokkaat luonnonympäristöt, joiden pinta-ala on vähintään viisi hehtaaria. Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toiminta-alueelle on osoitettu yhteensä noin 30 uutta suojelualuevarausmerkintää.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta pitää erittäin hyvänä sitä, että suojeluvarauksiin on otettu mukaan uusia, maakunnallisesti arvokkaiksi arvotettuja kohteita. Kunnista lähetetyt aineistot on otettu hyvin huomioon kaavakartalla. Järvenpään Isokydön purolaaksosta (*kuvio 916, Lampela*) puuttuu kuitenkin moottoritien itäpuolella oleva pieni, erillinen osa, joka tulisi liittää kaavakartalle.

Keski-Uudeltamaalta on tiedossa useita maakunnallisesti arvokkaiksi luokiteltuja kohteita, joiden pinta-ala on alle viisi hehtaaria, ja jotka pinta-alakriteerin vuoksi jäävät merkitsemättä kaavaan. Viiden hehtaarin pinta-alakriteeriä on perusteltu muun muassa sillä, että kyse on entistä strategisemmasta maakuntakaavasta, ja mikäli pieniä kohteita merkitään kaavaan, siitä tulee liian epäselvä. Ympäristölautakunta katsoo, että asiantuntevin perustein maakunnallisesti arvokkaaksi todettu kohde tulisi esittää maakuntakaavassa riippumatta kohteen pinta-alasta. Pienemmät kohteet voidaan tarvittaessa esittää esimerkiksi oikeusvaikutteisessa liitekartassa.

Virkistysalueet

Kaavaluonnoksessa esitetty virkistysalueet ovat yhdenmukaisia aiempaan kaavaan nähden poissulkien ne alueet, joille on osoitettu suojeluvarausmerkintä (SL). Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toiminta-alueelle on osoitettu yhteensä 13 virkistysaluetta.

Merkittävä muutos aiempaan kaavaan nähden on se, että ainoastaan yli 50 hehtaarin alueet ovat saaneet aluevarausmerkinnän, joilla on MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Pinta-alaltaan 5-50 hehtaarin alueet on merkitty virkistyskäytön kohdealueeksi, jolla ei ole rakentamisrajoitusta. Tämä on ratkaisuna huono, sillä pinta-ala ei välttämättä korreloi alueen edustavuuden ja merkittävyyden suhteen. Järvenpään Vanhankylänniemi ja Nurmijärven Nukarin- ja Myllykosken alueet ovat pienialaisuudesta huolimatta virkistäytymisen kannalta erittäin merkittäviä alueita, joilla tulisi ehdottomasti olla rakentamisrajoitus. Ympäristölautakunta esittää, että virkistyskäytön kohdealueiden esitystapaa tarkasteltaisiin vielä uudelleen jatkovalmistelun yhteydessä ja aluevarausmerkinnän käyttöä laajennettaisiin. Paras ratkaisu olisi, että viheralueiden esitystapa palautetaan vastaamaan voimassa olevaa kaavaa.

Viheryhteydet

Verrattaessa kaavaluonnosta voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmäkarttaan 2017, voidaan todeta, että kaavaluonnoksesta on poistettu kaikki taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen sisäiset viheryhteydet. Tämä tarkoittaa sitä, että kaupunkirakenteiset Kerava ja Järvenpää jäävät kokonaan ilman maakunnallisia viheryhteyksiä. Myös muualta kuin kehittämisvyöhykkeen sisältä on poistettu viheryhteyksiä, toisaalta muutama on tullut myös lisää. Ympäristölautakunta suhtautuu kriittisesti näin suureen maakunnallisten ekologisten yhteyksien karsimiseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulasta on poistettu erittäin merkittävä poikittainen yhteys Tuomalansuolta Sipoon Rörstrandin metsäalueelle. Myös Ruotsinkylän eteläosan metsistä Vantaan Seutulaan jatkuva yhteys on poistettu. Tälle on selkeä syy, sillä yhteys ei voi toimia kiviaineistenottoalueen läpi. Ruotsinkylään onkin merkitty korvaava yhteys Mätäkiivennummelta Lahelan kautta Nahkelaan ja edelleen Vantaan kautta Nurmijärvelle ja Espooseen (liiteaineisto 1, yhteys nro 65, Luukki-Ruotsinkylä /Mätäkiivennummi). Tästä on esitetty jatkoyhteys etelään (nro 66, Luukki-Seutula-Metsäkylä), joka ei voi toteutua, sillä se on merkitty kulkevaksi kiviainesten ottoalueen läpi. Ympäristölautakunta esittää, että Tuusulan eteläosan viheryhteyksiin ja niiden toimivuuteen kiinnitetään enemmän huomiota seuraavassa kaavavaiheessa. Lisäksi yhteys Tuomalansuolta Sipoon metsäalueille ja Keravanjokea noudatteleva viheryhteysmerkintä tulisi palauttaa. Alueen jokiyhteydet ovat harvoja toimivia ja kehitettäviä pohjois-eteläsuuntaisia viheryhteyksiä. Keravanjoen vaelluskalakanta on nyt myös vahvistumassa, kun Tikkurilankosken pato on avattu kalatielle.

Geologiset muodostumat

Geologisilla kohteilla osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat harjualueet tai muut geologiset muodostumat, joilla on merkittäviä maisemallisia ja luonnontieteellisiä arvoja. Kohteet ovat voimassa olevien maakuntakaavojen mukaisia. Muutosta on tullut siihen, että vinorasterilla esitetään enää vain yli 50 hehtaarin muodostumat, 5-50 hehtaarin muodostumat esitetään kolmiomerkinnällä. Ympäristölautakunta pitää puutteena sitä, että geologisista muodostumista ei ole esitetty selventävää liitekarttaa eikä kohteita ole nimetty.

Kaavavalmistelusta ja jatkotyöstämisestä

Kaavaluonnos käsittää valtavan suuren aineiston, jonka hahmottaminen kokonaisuudessaan asettaa haasteita lausunnonantajalle. Erityisesti haastavaksi koetaan tapahtuneiden muutosten hahmottaminen suhteessa aiempiin voimassa oleviin maakuntakaavoihin. Viheryhteyksien osalta tulkintaa helpottaisi esimerkiksi yhteenvetokartta, josta näkyisi selvästi nykyisen kaavaluonnoksen yhteydet ja myös ne yhteydet, jotka on poistettu.

Mikäli seuraavasta kaavavaiheesta poistetaan nyt esitettyjä suojeluvarauksia, tulee luonnonympäristöjen maakunnallinen arvo silti todentaa kaavassa. Mikäli maakunnallinen arvo ei näy suojeluvarauksella, tulee sen näkyä esimerkiksi erillisellä aluerajauksella. Tärkeää on myös, ettei kuntien omistamia maakunnallista arvoa omaavia suojeluvarauksia poisteta kaavasta. Kunnilla on lakisääteinen velvoite edistää luonnonsuojelualue alueellaan, kuten myös velvoite tarjota virkistysalueita. Nämä eivät poissulje toisiaan. Alueita suojelemalla ne tulevat palvelemaan myös virkistystä.

Kaavan ympäristön voimavarat ja vetovoima osiossa on todettu, että keskeistä on ympäristön valtakunnallisten ja maakunnallisten arvokkaiden ominaisuuksien turvaaminen. Mikäli valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita luonnonympäristöjä ei merkitä kaavaan, ei arvokkaiden alueiden turvaaminen toteudu eikä maakuntakaavan valmistelutyö ole silloin onnistunut tavoitteessaan.

Kaavaluonnoksessa eri osa-alueiden (luonto, virkistysalueet, kulttuuri) huomioimisen taso poikkeaa toisistaan. Esimerkiksi kulttuuriympäristökohteissa ei ole esitetty pinta-alakriteereitä, vaan mukaan on otettu hyvinkin pienialaisia kohteita. Kaikki kohteet on

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

selkeästi listattu ja esitetty liitekartalla (tosin ei oikeusvaikutteisella). Suojeluvarausten, viheralueiden ja geologisten muodostelmien kohdalla suuntaus on ollut toinen. Ne on esitetty käyttämällä pinta-alakriteereitä, minkä lisäksi niiden kohdelistaukset ovat myös paljon epätarkempia. Tätä linjausta tulisi miettiä uudelleen kaavan jatkovalmistelussa.

Kaavaratkaisussa viheryhteyksiin tehtyjä muutoksia ei ole selitetty eikä perusteltu riittävällä tasolla, mikä on aiheellista korjata jatkovalmistelussa. Vaikuttaa myös siltä, että Keski-Uudenmaan alueella viheryhteyksien kohdalla on päädytty ehkä liian helppoon ratkaisuun poistamalla kaikki taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden sisäiset viheryhteydet. Alueille voitaisiin jättää vähintäänkin kaikista merkittävimmät yhteydet ja poistaa vain ne yhteydet, jotka ovat toimimattomia tai muuten vähäarvoisia. Näin saataisiin aikaan monin paikoin tyydyttävämpi kaavaratkaisu.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kuntakehityslautakunta, 08.05.2019, § 64

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna Lindström, yleiskaavasuunnittelija, henna.lindstrom@tuusula.fi

Uusimaa-kaava 2050, ehdotus

Lausuntopyyntö

Uusimaa-kaava 2050 laadinta on edennyt ehdotusvaiheeseen. Uudenmaan maakuntahallitus on päättänyt kokouksessaan 11.3.2019 Uusimaa-kaavan ehdotuksen aineistojen lausunnoille lähettämisestä. Lausunnot on pyydetty toimittamaan Uudenmaan liittoon 24.5.2019 mennessä. Lausuntoaineistot ovat saatavissa osoitteesta www.uudenmaanliitto.fi/kaavaehdotus. Tuusulan hallintosäännön mukaan lausunnon antaa valtuusto. Maakuntaliittoon toimitetaan kunnanhallituksen lausunto ennakkona ja valtuuston lopullinen lausunto kesäkuussa.

Uusimaa-kaavan aikatahtain on vuodessa 2050 ja se kokoaa yhteen kaikki alueidenkäytön keskeiset teemat, jotka tulee ratkaista maakuntakaavalla. Tavoitteena on, että vaihemaakuntakaavojen hyväksymisen yhteydessä kumotaan kyseisen seudun kaavan alueelta kaikki aiemmat maakuntakaavat, lukuun ottamatta Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua. Uusimaa-kaava 2050 koostu kolmesta vaihemaakuntakaavasta: Länsi-Uusimaa, Helsingin seutu ja Itä-Uusimaa. Tuusulaa koskee Helsingin seudun vaihemaakuntakaava.

Seutujen vaihemaakuntakaavoja ohjaavana taustavisiona toimii Uudenmaan rakennesuunnitelma. Oikeusvaikutukseton suunnitelma kattaa koko Uudenmaan ja siinä esitetään kokonaiskuva maakunnan aluerakenteesta vuonna 2050.

Rakennesuunnitelma on oikeusvaikutukseton seutujen kaavoja ohjaava taustavisio. Suunnitelmassa osoitetaan yleispiirteisellä tasolla:

- alueet, joille maakunnan kasvu voisi sijoittua kestävästi
- liikenne- ja keskusverkon sekä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- viherrakenteen pääelementit

Toteuttamisohjelma

Uusimaa-kaavan toteuttamisohjelma osoittaa Uudenmaan aluerakenteen kehittymisen prioriteetit. Se tarkoittaa Uudenmaan rakennesuunnitelmassa esitettyä joukkoliikenteen ja maankäytön kehityskäytävien priorisointia osoittamalla, mitä liikenteen ja maankäytön hankkeita kehityskäytävät sisältävät ja miten ne ovat kytköksissä toisiinsa.

Toteuttamisohjelma on jaettu kolmeen vaiheeseen. Toteuttamisohjelman vaiheistus tukee Uusimaa-kaavan tavoitteiden mukaisesti kasvun ohjaamista kestäville vyöhykkeille siten, että ensin toteutetaan nykyistä rakennetta tukevat alueet ja yhteydet, sitten nykyistä rakennetta täydentävät alueet ja yhteydet ja vasta viimeiseksi otetaan käyttöön kokonaan uusia alueita ja yhteyksiä.

Ensimmäinen vaihe sisältää hankkeet, jotka ovat tarpeellisia jo nyt tai ovat edellytyksenä toisen vaiheen hankkeille. Ensimmäisen vaiheen liikennehankkeet perustuvat pääasiassa nykyisen maankäytön tarpeisiin tai maankäytön kasvuun nykyisessä rakenteessa. Helsingin seudun osalta ensimmäisen vaiheen infrahankkeet on MAL 2019 -työssä ajoitettu toteutettaviksi ennen vuotta 2030. Hankkeisiin kuuluvat Tuusulan osalta logistiikan poikittaisyhteys Järvenpäästä kantatielle 45 sekä Pasila – Riihimäki pääradan 2. vaihe.

Toiseen vaiheeseen sisältyvät pääsääntöisesti nykyistä rakennetta täydentävät alueet ja yhteydet. Toisen vaiheen hankkeet ajoittuvat pääsääntöisesti vuosien 2030 ja 2050 välille, mutta jotkin hankkeet saattavat käynnistyä jo aikaisemmin, jos niille järjestyy rahoitus. Toisen vaiheen hankkeisiin kuuluvat mm. Kehä IV, Lentorata ja Tallinna-tunneli.

Kolmanteen vaiheeseen sisältyvät kokonaan uudet avaukset tai sellaiset alueet ja yhteydet, joiden toteutukselle ei nykytiedon valossa ole tarvetta tai edellytyksiä ennen vuotta 2050. Kolmannen vaiheen hankkeena on esitetty mm. Itäinen radanvarsi.

Maankäytön hankkeina on tunnistettu Tuusulan osalta Focus ja Ristikytö / Kytömaa.

Kaavatyön eteneminen

Uudenmaan liitto laatii annetun palautteen pohjalta kaavaehdotuksen, joka asetetaan julkisesti nähtäville syksyllä 2019. Uusimaa-kaava on tarkoitus hyväksyä maakuntavaltuustossa loppuvuodesta 2019.

Helsingin seudun vaihemaakuntakaava, muutokset luonnoksesta ehdotukseen Tuusulassa

Kasvun kestävä ohjaaminen

Jokelan merkintä on muuttunut kaavaluonnoksessa olleesta pieni keskusta - kohdemerkinnästä keskukseksi. Luonnoksen oikeusvaikutteisella liitekartalla Jokelaan osoitettu liityntäpysäköinnin kohdemerkintä on siirretty kaavakartalle.

Hyrylän ympärille merkittyä kehittämisperiaatemarkintää on hieman laajennettu Nahkelantien – Hämeentien – Koskenmäentien risteysalueen tuntumaan sekä etelään Riihikallioon, mutta kavennettu Tuusulanjoen varrelta. Kehittämisperiaatemarkinnalla

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

osoitettuja alueita tulee kehittää tiiviinä asumisen, työpaikkojen ja palveluiden alueena. Ympärivuotinen asuminen sekä työpaikkarakentaminen on yleisten suunnittelumääräysten mukaan ohjattava ensisijaisesti näille alueille. Tämän vyöhykkeen ulkopuolella tapahtuva asuin- ja työpaikkarakentaminen tulee ensisijaisesti sijoittua olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen.

Liikkuminen ja logistiikka, elinkeinot ja kauppa

Kaavaehdotuksessa on osoitettu Tallinna-tunnelista ainoastaan EU-rahoitteinen FinEst Link-projektin mukainen linjaus.

Tuusulan alueelle ei ole esitetty muutoksia liikenneväyliin. Tuusulan luonnosvaiheen lausunnosta huolimatta Hyrylän itäistä ohikulkutietä ei ole lisätty kaavakartalle.

Uusimaa-kaava 2050 -luonnoksessa Focus-alueelle oli merkitty kaksi tuotanto- ja logistiikkatoimintojen kehittämisalueen kohdemarkintaa. Kiilan kiertotalousalue oli merkitty aluevarauksena. Kaavaehdotukseen on lisätty *Maa-aineshuollon kehittämisalueen* kohdemarkinta Senkkerin alueelle. Kiilan kiertotalousalueen aluevaraus on muutettu *Kiertotalouden ja jätehuollon alueen* kohdemarkinnaksi. Merkinnällä osoitetaan seudulliset jäte- ja kiertotaloustoimintojen keskittymät. Laajat alueet on osoitettu aluevarausmerkinnällä. Kohdemarkinnalla osoitetun alueen tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Ympäristön voimavarat ja vetovoima, ympäristöhäiriöt

Virkistysalueisiin ja luonnonsuojelualueisiin ei ole esitetty muutoksia, vaikka Tuusula lausui, että Palojoen metsän luonnonsuojelualue tulee poistaa.

Kaavaluonnoksessa osoitettiin koillis-lounais-suuntainen viheryhteys, joka sijoittui Senkkerin maa-ainesten ottoalueelle. Yhteys on siirretty on siirretty länteen päin.

Ristikytöön Tuusulan ja Keravan rajalle on lisätty viheryhteystarve.

Kaavakartalle on lisätty kohdemarkinnoin 5 - 50 hehtaarin suuruiset arvokkaat geologiset muodostumat: Korkeakallio arvokkaana kallioalueena ja Ämmähaudanmäki arvokkaana harjualueena.

Luonnoksessa osoitetut lentoliikenteen laskeutumisvyöhykkeet on poistettu kaavaehdotuksesta.

Tuusulan kunnan lausunto Uusimaa-kaava 2050 -ehdotuksesta

Tuusulan kunta yhtyy KUUMA-kuntien lausuntoehdotukseen (komissio 8.5.) ja lausuu lisäksi seuraavaa:

Lausunnon aiheet:

- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke
- Kehä IV, Focus -alue, Kiilan alue, Tallinna-tunneli
- Hyrylän itäinen ohikulkutie
- Lentoradan linjaus ja asema Hyrylään
- Palojoen metsän suojelumerkintä
- Temmonmäen - Lepokallion virkistysaluemerkintä
- Helsingin seudun viherkehä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kasvun kestävä ohjaaminen, Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke

Tuusulan kunta yhtyy KUUMA-kuntien lausuntoesityksen näkemykseen siitä, että taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen ulkopuolelle tulee voida asemakaavoittaa tehokasta pientalovaltaista asutusta olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen tukeutuen. Tässä tilanteessa kehityksen esteeksi eivät saa tulla yleiset suunnittelumääräykset ns. valkoisella alueella. Maakuntakaavan täytyy tukea MAL 2019 suunnitelman toteuttamisedellytyksiä mukaan lukien suunnitelman ensisijaiset kehittämisvyöhykkeet.

Tuusula pitää KUUMA-kuntien tavoin erittäin tärkeänä, että maakuntakaavan selostusta tulee täydentää nyt esitettyä tarkemmalla tulkintaohjeella taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen ja ns. valkoisen alueen yleisten määräysten osalta. KUUMA-kunnissa valkoisella alueella on useita taajamia, joiden paikallista kehittämistä maakuntakaava ei saa estää. Lisäksi tulee esittää suuntaviivoja, missä kulkee ero paikallisesti ja seudullisesti merkittävän asuin- ja työpaikkarakentamisen välillä esim. suhteessa kunnan kokoon ja väestökasvuun.

Tuusulan lausunto on huomioitu laajentamalla taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä Riihikallioon. Tuusulan näkemyksen mukaan vyöhykettä tulee edelleen laajentaa länteen Lahelan alueelle hyväksytyn MAL 2019 –suunnitelman mukaisen ensisijaisen kehittämisvyöhykkeen laajuudelta.

Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tulee laajentaa myös seudullisesti merkittävälle työpaikka-alueelle Sulassa. Sulan alueelle rakentuu huomattavasti työpaikkojen kerrosneliöitä, myös Tuusulan itäväylän etelä-kaakkoispuolelle, joka on maakuntakaavaehdotuksessa valkoista aluetta. Myös Vantaa on yleiskaavaluonnoksessaan merkinnyt työpaikka-alueita Vantaan kaupungin puolelle Sulaan ja Tuusulan itäväylään tukeutuen.

Lentokentän pohjoispuoli, Focus-alue on merkitty kohdemerkinnöin. Tuusulan kunta näkee, että lentokenttäkaupungin tulee olla mahdollista kehittyä paitsi etelä- myös pohjoispuoleltaan. Focus-alueelle on mahdollista sijoittaa toimintoja, jotka tukevat maakunnan ja koko valtakunnan tasolla tärkeimmän lentoaseman toimintaa.

Liikkuminen ja logistiikka

Tuusula toistaa kaavaluonnoksesta lausumansa: Kehä IV on erittäin tarpeellinen uusi tiehanke ja tärkeä Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteys, jota tulee edistää rinnan Järvenpää-Nurmijärvi -poikittaisyhteyden kanssa. Kehä IV –väylään tukeutuvan alueen asemakaavoitus on Tuusulassa vireillä ja Tuusula painottaa, että väylän toteutus voi olla käynnissä vaiheittain jo ennen vuotta 2030, kuten MAL 2019 -suunnitelmassakin on linjattu.

Kehä IV –yhteys on elintärkeä myös suunnitellulle Helsinki-Tallinna –tunnelin rahtiterminaalille, jonka sijoittumista Tuusula kuntansa alueelle kannattaa. Tuusulan kunta näkee KUUMA-kuntien tapaan, että tunnelin henkilöliikenne nivoutuu osaltaan Helsingin seudun joukkoliikennejärjestelmään ja tavaraliikenne integroidaan osaksi logistiikkaverkkoa. Tunneliyhteys tarjoaa hyvät edellytykset kehittää lentoaseman lähialuetta vahvana logistiikkatoimintojen keskittymänä. Lentoaseman pohjoispuolelle

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

sijoittuva Kehä IV -yhteys on olennainen osa tätä kokonaisuutta ja luo vahvan poikittaisyhteyden valtatie 3 suuntaan. Tallinna-tunnelin suunnittelun edetessä tulee Tuusulan kunta ottaa mukaan suunnittelutyöhön jo varhaisessa vaiheessa.

Hyrylän itäinen ohikulkutie tulee lisätä kaavaan. Väylä on seudullisesti tärkeä ja sen merkitys tulee vielä korostumaan Rykmentinpuiston keskustan ja Hyrylän keskustan yhdistymisen ja rakentumisen sekä yleisemmin Tuusulanjärven itäpuolisten taajama-alueiden kehittymisen myötä. Tuusulanväylä Hyrylän keskustan kohdalla kehitetään liikenneympäristöltään kaupunkimaiseksi.

Kulomäentien merkitseminen seudullisesti merkittävänä tienä on Tuusulan kunnan näkemyksen mukainen. Tuusulan kaavoitus lausui Vantaan yleiskaavaluonnoksesta Kulomäentien osalta seuraavaa: *Tuusulan kunta näkee, että Kulomäentien (mt 152) liikenteen sujuvuutta ei tule vaarantaa. Kulomäentien tulee palvella myös seudullista liikennettä Kehä IV:n kehittyvässä käytävässä sekä vt4-kt45 -välillä. Kulomäentie Kulorastaantien ja Korson keskustan väliseltä osuudelta on merkitty Vantaan yleiskaavaluonnokseen katukuvan kehitysalueena, jonka varrelle tutkitaan tehokkaan asuntorakentamisen lisäämistä urbaanimman kaupunkirakenteen luomiseksi. Tieosuus kuitenkin yhdistää Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteyden, Tuusulanväylän ja Hämeenlinnanväylän välisen Kehä IV -osuuden Lahden moottoritille ja edelleen kohti Sipoon Bastukärriä. Tuusulan Focus-alueelle tulee rakentumaan noin miljoona kerrosneliömetriä mm. logistiikalle. Vantaan yleiskaavassa tulee huomioida kehittyvästä poikittaisyhteydestä ja Tuusulasta syntyvät vaikutukset Kulomäentien liikenteelle.*

Lentorata ja Ristikytö

Tuusula toistaa Lentoradasta ja Ristikydöstä lausumansa: Lentorata tulee suunnitella ja toteuttaa myös taajamajunaliikennettä ja pääkaupunkiseudun paikallisliikennettä palvelevana ratana. Uudelle radalle tulee toteuttaa asema Hyrylään ja rata tulee linjata sitovana merkintänä siten, että se kulkee Uusimaa -kaavassa Hyrylän kautta. Myös KUUMA-kunnat lausunnossaan toteavat, että Lentoradan lähiliikennepotentiaali tulee selvittää perusteellisesti ennen radan sijainnin ja käyttötarkoituksen merkitsemistä sitovasti kartalle. Toteutuessaan lähi- ja kaukoliikenneyhteytenä Lentorata tarjoaisi merkittäviä kehittämis- ja tiivistämismahdollisuuksia raidekäytävän asemanseuduille. Hyrylä voitaisiin kytkeä lähijunaliikenteen piiriin.

Lentorata tulee linjata Hyrylän jälkeen siten, että se yhtyy pää- ja oikorataan Ristikydössä, jonne on mahdollista toteuttaa uusi merkittävä vaihtoasema ja taajamarakennetta maakuntakaavan tavoitevuoden jälkeen. Näin merkittävien infrapanostusten osalta tulee ennakoida tulevaisuuden tarpeita maakuntakaavan tavoitevuotta pidemmälle.

Elinkeinot ja kauppa

Focus-alueen seudullisen vähittäiskaupan suuryksikkömerkinnän osalta Tuusula toistaa lausumansa. Uusimaa-kaavan 2050 suunnitteluperiaatteiden mukaan kaavalla tuetaan elinkeinoelämän toiminta- ja kehittymisedellytyksiä maakunnan erityyppisillä alueilla ja mahdollistetaan erityispiirteiden hyödyntäminen. Koska alue rajautuu Suomen suurimpaan ja tärkeimpään lentoasemaan sekä vilkkaiden liikenneväylien solmukohtaan, tulee tätä sijaintitekijää pystyä hyödyntämään alueen kaupallisen konseptin suunnittelussa. Focus-alueella toiminnan tulee tukeutua lentokentän ja erityisesti matkustajaliikenteen avaamiin mahdollisuuksiin, mutta vastavuoroisesti

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

alueen kehittämisen tulee tukea lentoaseman kilpailukykyä ja palvelutarjontaa. Alue on myös liikenteellisen sijaintinsa ja erilaisten tavaraliikenteen lentokenttäintegraatiomahdollisuuksien puolesta otollinen erilaisten varastomyymälä- ja verkkokauppakonseptien kehittämiseen, joissa logistiikka on keskiössä. Maakuntakaavan tulee edistää ja mahdollistaa näiden uudenlaisten ja kehittyvien kaupan konseptien sekä liiketoimintamallien syntyminen.

Maa-ainesten ottoalueen kohdamerkinnän lisäystä pidetään hyvänä. Mutta Kiilan kiertotalousalueen merkinnän muuttuminen aluevarauksesta kohdamerkinnäksi antaa kuvan alueen merkityksen ja laajuuden supistumisesta, jota Tuusula ei näe oikeasuuntaisena muutoksena.

Ympäristön voimavarat ja vetovoima

Palojoen metsän luonnonsuojelualue

Tuusulan kunta yhtyy KUUMA-kuntien näkemykseen luonnonsuojelualueista: Suojelualueiden rajauksia on tarkistettu ja uusia suojelualueita on osoitettu selvitystulosten perusteella. KUUMA-kunnat näkevät, että suojelualueiden osoittamisen tulee perustua yhtenäisiin kriteereihin koko kaavan alueella ja lisäksi tulee varmistua, että kaavassa osoitetut suojelukohteet ovat todella maakunnallisia ja että niiden rajaukset koskevat vain maakunnallisesti arvokkaita kohteita. Tämä korostuu etenkin suojelualueen sijaitessa hyvin saavutettavalla alueella, jonka maankäyttöä maakuntakaavan tavoitteiden mukaan tulee tiivistää. Esimerkki tällaisesta kohteesta on Tuusulassa aseman läheisyydessä Jokelan suojelualue rataa rajoituen.

Maakuntakaavaan ei tule merkitä Palojoen metsän luonnonsuojelualueutta. Enviro Oy:n tekemän Jokelan Hevoskylän –luontoselvityksen (2015) mukaan alueen kohteet eivät täytä maakunnallisia LAKU-kriteerejä. Luonnonsuojelualueen osoittaminen alle kahden kilometrin päähän Jokelan juna-asemasta, ei tue Uusimaa-kaava 2050 tavoitteita ilmastonmuutoksen vastaisesta kestävästä kasvun ohjaamisesta. Kasvu tulee esittää kestäville vyöhykkeille, seutukeskuksiin, asemanseuduille ja muihin joukkoliikenteen solmukohtiin. Uusimaa-kaava 2050 tavoitteina on myös elinvoimaisten keskuksien verkosto ja keskusten monipuolisen asumisen kehittymisen tukeminen.

Vireillä olevassa Tuusulan yleiskaava 2040 –ehdotuksessa turvataan luontoarvot paikallisesti luonnonsuojelullisesti arvokkaalla merkinnällä (sl) Palojoen varrella (noin 14 ha) yhtyen etelässä Lepänojan luonnonsuojelualueeseen. Näin turvataan puronvarren tärkeä ekologinen yhteys. Lisäksi yleiskaavaehdotukseen on merkitty kahden tärkeimmän viitasammakkolammen ympäristö (noin 6 ha ja 2 ha) sl-merkinnöin. Hevoskylän aluevarausmääräyksessä määrätään ottamaan huomioon luontoarvot. Nämä alueet on osoitettu yleiskaavaehdotukseen Environ Palojoen molemmin puolin tekemien luontoselvitysten perusteella (Jokelan hevoskylän luontoselvitys 2015 ja Tuusulan Jokelan kartanon alueen luontoselvitys 2014).

Palojoen metsän alueella on vireillä Jokelan hevoskylä –asemakaavan laadinta. Alueelle tavoitellaan asumisen, hevosarrastamisen ja –elinkeinon yhdistävää toteutusta. Alueelle tehdään suunnitteluperiaatteet, joiden pohjalta edetään vaiheittain toteutettaviin asemakaavoihin. Alustavien maankäyttöideoiden pohjalla on ollut viherverkoston ja hevosasumisen yhdistävä suunnittelu. Maankäyttöideoiden

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

pohjalta olemassa olevien lampien läheisyyteen on mietitty hevosreittejä ja Palojoen läheisyyteen metsälaitumia. Näin voidaan turvata myös alueen luontoarvot.

Jokela profiloituu hevosystävällisenä alueena, muun muassa lukiossa on mahdollisuus opiskella hevoslinjalla. Aseman läheisyys mahdollistaa uuden tyyppisen asumisen hevoskylässä ja samanaikaisesti työssä käynnin pääkaupunkiseudulla sekä harrastustoimintaan kulkemisen julkisilla liikennevälineillä. Myös hevosen pitäminen omassa pihapiirissä kiinnostaa tehtyjen markkinavuoropuheluiden myötä. Näin vältetään liikkuminen asunnon ja hevosen vuokratallin välillä. Hevosharrastajia on paljon pääkaupunkiseudulla, jossa hevosen pitäminen lähellä asumista ei ole mahdollista. Hevoskylätoiminta myös edesauttaa omalta osaltaan maatalouselinympäristön säilymistä.

Temmonmäen – Lepokallion virkistysalue

Jokelan Temmonmäen - Lepokallion virkistysalue on jokelalaisille tärkeä ulkoilualue, mutta Tuusulan kunta ei näe kohdetta seudullisesti merkittävänä. Alue on turvattu virkistyskäyttöön Jokelan osayleiskaavassa ja vireillä olevassa Tuusulan yleiskaava 2040:ssä. Aluetta ei uhkaa rakentaminen. Kuitenkin maakuntakaavan mittatarkkuus ja edellisiä maakuntakaavoja yleispiirteisempi ratkaisu huomioiden kohde tulee poistaa Uusimaa-kaava 2050:stä, Helsingin seudun vaihemaakuntakaavasta.

Ristikytöön on lisätty voimassa olevassa maakuntakaavassakin esitetty poikittainen viheryhteys. Yhteyden toteuttaminen on haastavaa moottoritien, oiko- ja pääradan vuoksi.

Helsingin seudun viherkehä

Tuusulan kunta yhtyy Kuuma-kuntien näkemykseen siitä, että Helsingin seudun viherkehän merkinnät tulee poistaa. Yleisten suunnittelumääräysten mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon Helsingin seudun viherkehän kokonaisuuden kehittäminen. Viheryhteydet ovat yli kuntarajojen jatkuvia eli seudullisia. Näin ollen niiden suunnittelu ei voi jäädä kunnan yksityiskohtaisemman suunnittelun varaan, vaan maakuntakaavan viheryhteyksmerkinnän ja sen sijainnin tulee perustua yhteisesti hyväksyttyyn useiden kuntien suunnitelmaan. Tällaista suunnitelmaa ei kuitenkaan ole tehty, joten Helsingin seudun viherkehän merkinnät tulee poistaa.

KUUMA-kunnat eivät halua profiloitua pääosin pääkaupunkiseutua palvelevana Helsingin seudun viherkehänä. KUUMA-kunnat eivät halua yksityiskohtaisempaan kaavoitukseensa selvittämisen ja suunnitteluvaihtoehtoja Helsingin seudun viherkehän takia.

Muuta

Tuusula KUUMA-kuntien lausunnossa esitetyn tavoin näkee, että kaavakartan kaikki merkinnät tulee olla luettavissa valitulla mittakaavatasolla. Esimerkiksi merkittävien kulttuuriympäristöjen kohdamerkinnällä esitettävien alueiden pinta-alan ylärajaa tulee nostaa. Merkinnät eivät saa jäädä toisten merkintöjen alle, esimerkiksi Jokelan tiilitehdas sekä Klaavolan tila ja Hyrylän kasarmialue eivät erotu kaavakartalta.

Tuusula kiinnittää huomiota liitekarttojen sisältöön ja selitteisiin. Esimerkiksi selite liitekartalla L2 –joukkoliikenne on vajavainen kartan sisältöön verrattuna. Ovatko

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

esimerkiksi laivaväylät tai Tallinna-tunnelin tavaraterminaalista lähtevä pintaratayhteys Hanko-radalle joukkoliikenteen osia?

Yhteenveto

Tuusulan kunta edellyttää seuraavia muutoksia Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaehdotukseen:

- Taajamatoimintojen suhdetta ns. valkoisiin alueisiin tulee täsmentää
- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tulee laajentaa Lahelaan ja Sulaan
- Kehä IV:sta tulee painottaa maakunnallisesti merkittävänä väylänä ja Focusta maakunnallisena logistiikka-alueena, jonne tulee sallia monimuotoisia kaupan konsepteja. Yhteys Tallinna-tunneliin on merkittävä.
- Hyrylän itäinen ohikulkutie tulee lisätä kaavaan
- Lentorata tulee merkitä sitovana Hyrylään, sekä edelleen Ristikytöön
- Kiilan kiertotalousalueen muuttuminen aluevarauksesta kohdamerkinnällä osoitetuksi ei tue Tuusulan näkemystä alueen kehittämisestä
- Palojoen metsän luonnonsuojelualue tulee poistaa
- Temmonmäen - Lepokallion virkistysalue tulee poistaa
- Helsingin seudun viherkehä -merkintä tulee poistaa

..

Ehdotus

Esittelijä: Pia Sjöroos, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

- antaa Uusimaa-kaava 2050 -ehdotuksesta edellä esitetyn lausunnon.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Jari Anttalainen esitti, että lausuntoon lisätään teksti:

"Kaavaan on lisättävä myös Finest Bay Area -rautatietunnelin mukainen linjaus, jonka suunniteltu reitti kulkee Tallinnasta Espoon Otaniemen kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle tai Otaniemestä Pasilan kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle."

Kuntakehityslautakunta hyväksyi lisäysesityksen yksimielisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päätti lisätä lausuntoon teksti

- Kaavaan on lisättävä myös Finest Bay Area -rautatietunnelin mukainen linjaus, jonka suunniteltu reitti kulkee Tallinnasta Espoon Otaniemen kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle tai Otaniemestä Pasilan kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Merkittiin, että puheenjohtaja Mika Mäki-Kuhna ja jäsen Riitta Nybäck poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 19.19. Kokouksen puheenjohtajana jatkoi varapuheenjohtaja Liisa Sorri.

Kunnanhallitus, 20.05.2019, § 195

Valmistelijat / lisätiedot:

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti, vt. hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- antaa Uusimaa-kaava 2050 -ehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Tuusulan kunnan lausunto Uusimaa-kaava 2050 -ehdotuksesta

Tuusulan kunta yhtyy KUUMA-kuntien lausuntoehdotukseen (komissio 8.5.) ja lausuu lisäksi seuraavaa:

Lausunnon aiheet:

- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke
- Kehä IV, Focus -alue, Kiilan alue, Tallinna-tunneli
- Hyrylän itäinen ohikulkutie
- Lentoradan linjaus ja asema Hyrylään
- Palojoen metsän suojelumerkintä
- Temmonmäen - Lepokallion virkistysaluemerkintä
- Helsingin seudun viherkehä

Kasvun kestävä ohjaaminen, Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke

Tuusulan kunta yhtyy KUUMA-kuntien lausuntoesityksen näkemykseen siitä, että taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen ulkopuolelle tulee voida asemakaavoittaa tehokasta pientalovaltaista asutusta olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen tukeutuen. Tässä tilanteessa kehityksen esteeksi eivät saa tulla yleiset suunnittelumääräykset ns. valkoisella alueella. Maakuntakaavan täytyy tukea MAL 2019 suunnitelman toteuttamisedellytyksiä mukaan lukien suunnitelman ensisijaiset kehittämisvyöhykkeet.

Tuusula pitää KUUMA-kuntien tavoin erittäin tärkeänä, että maakuntakaavan selostusta tulee täydentää nyt esitettyä tarkemmalla tulkintaohjeella taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen ja ns. valkoisen alueen yleisten määräysten

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

osalta. KUUMA-kunnissa valkoisella alueella on useita taajamia, joiden paikallista kehittämistä maakuntakaava ei saa estää. Lisäksi tulee esittää suuntaviivoja, missä kulkee ero paikallisesti ja seudullisesti merkittävän asuin- ja työpaikkarakentamisen välillä esim. suhteessa kunnan kokoon ja väestökasvuun.

Tuusulan lausunto on huomioitu laajentamalla taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä Riihikallioon. Tuusulan näkemyksen mukaan vyöhykettä tulee edelleen laajentaa länteen Lahelan alueelle hyväksytyn MAL 2019 -suunnitelman mukaisen ensisijaisen kehittämisvyöhykkeen laajuudelta.

Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tulee laajentaa myös seudullisesti merkittävälle työpaikka-alueelle Sulassa. Sulan alueelle rakentuu huomattavasti työpaikkojen kerrosneliöitä, myös Tuusulan itäväylän etelä-kaakkoispuolelle, joka on maakuntakaavaehdotuksessa valkoista aluetta. Myös Vantaa on yleiskaavaluonnoksessaan merkinnyt työpaikka-alueita Vantaan kaupungin puolelle Sulaan ja Tuusulan itäväylään tukeutuen.

Lentokentän pohjoispuoli, Focus-alue on merkitty kohdemerkinnöin. Tuusulan kunta näkee, että lentokenttäkaupungin tulee olla mahdollista kehittyä paitsi etelä- myös pohjoispuoleltaan. Focus-alueelle on mahdollista sijoittaa toimintoja, jotka tukevat maakunnan ja koko valtakunnan tasolla tärkeimmän lentoaseman toimintaa.

Liikkuminen ja logistiikka

Tuusula toistaa kaavaluonnoksesta lausumansa: Kehä IV on erittäin tarpeellinen uusi tiehanke ja tärkeä Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteys, jota tulee edistää rinnan Järvenpää-Nurmijärvi -poikittaisyhteyden kanssa. Kehä IV -väylään tukeutuvan alueen asemakaavoitus on Tuusulassa vireillä ja Tuusula painottaa, että väylän toteutus voi olla käynnissä vaiheittain jo ennen vuotta 2030, kuten MAL 2019 -suunnitelmassakin on linjattu.

Kehä IV -yhteys on elintärkeä myös suunnitellulle Helsinki - Tallinna -tunnelin rahtiterminaalille, jonka sijoittumista Tuusula kuntansa alueelle kannattaa. Tuusulan kunta näkee KUUMA-kuntien tapaan, että tunnelin henkilöliikenne nivoutuu osaltaan Helsingin seudun joukkoliikennejärjestelmään ja tavaraliikenne integroidaan osaksi logistiikkaverkkoa. Tunneliyhteys tarjoaa hyvät edellytykset kehittää lentoaseman lähialuetta vahvana logistiikkatoimintojen keskittymänä. Lentoaseman pohjoispuolelle sijoittuva Kehä IV -yhteys on olennainen osa tätä kokonaisuutta ja luo vahvan poikittaisyhteyden valtatie 3 suuntaan. Tallinna-tunnelin suunnittelun edetessä tulee Tuusulan kunta ottaa mukaan suunnittelutyöhön jo varhaisessa vaiheessa.

Uusimaa-kaava 2050:een on lisättävä myös Finest Bay Area -rautatietunnelin mukainen linjaus, jonka suunniteltu reitti kulkee Tallinnasta Espoon Otaniemen kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle tai Otaniemesta Pasilan kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle.

Hyrylän itäinen ohikulkutie tulee lisätä kaavaan. Väylä on seudullisesti tärkeä ja sen merkitys tulee vielä korostumaan Rykmentinpuiston keskustan ja Hyrylän keskustan yhdistymisen ja rakentumisen sekä yleisemmin Tuusulanjärven itäpuolisten taajama-alueiden kehittymisen myötä. Tuusulanväylä Hyrylän keskustan kohdalla kehitetään liikenneympäristöltään kaupunkimaiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kulomäentien merkitseminen seudullisesti merkittävänä tienä on Tuusulan kunnan näkemyksen mukainen. Tuusulan kaavoitus lausui Vantaan yleiskaavaluonnoksesta Kulomäentien osalta seuraavaa: *Tuusulan kunta näkee, että Kulomäentien (mt 152) liikenteen sujuvuutta ei tule vaarantaa. Kulomäentien tulee palvella myös seudullista liikennettä Kehä IV:n kehittyvässä käytävässä sekä vt4-kt45 -välillä. Kulomäentie Kulorastaantien ja Korson keskustan väliseltä osuudelta on merkitty Vantaan yleiskaavaluonnokseen katukuvan kehitysalueena, jonka varrelle tutkitaan tehokkaan asuntorakentamisen lisäämistä urbaanimman kaupunkirakenteen luomiseksi. Tieosuus kuitenkin yhdistää Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteyden, Tuusulanvaylän ja Hämeenlinnanvaylän välisen Kehä IV -osuuden Lahden moottoritille ja edelleen kohti Sipoon Bastukärriä. Tuusulan Focus-alueelle tulee rakentumaan noin miljoona kerrosneliömetriä mm. logistiikalle. Vantaan yleiskaavassa tulee huomioida kehittyvästä poikittaisyhteydestä ja Tuusulasta syntyvät vaikutukset Kulomäentien liikenteelle.*

Lentorata ja Ristikytö

Tuusula toistaa Lentoradasta ja Ristikydöstä lausumansa: Lentorata tulee suunnitella ja toteuttaa myös taajamajunaliikennettä ja pääkaupunkiseudun paikallisliikennettä palvelevana ratana. Uudelle radalle tulee toteuttaa asema Hyrylään ja rata tulee linjata sitovana merkintänä siten, että se kulkee Uusimaa -kaavassa Hyrylän kautta. Myös KUUMA-kunnat lausunnossaan toteavat, että Lentoradan lähiliikennepotentiaali tulee selvittää perusteellisesti ennen radan sijainnin ja käyttötarkoituksen merkitsemistä sitovasti kartalle. Toteutuessaan lähi- ja kaukoliikenneyhteytenä Lentorata tarjoaisi merkittäviä kehittämis- ja tiivistämismahdollisuuksia raidekäytävän asemanseuduille. Hyrylä voitaisiin kytkeä lähijunaliikenteen piiriin.

Lentorata tulee linjata Hyrylän jälkeen siten, että se yhtyy pää- ja oikorataan Ristikydössä, jonne on mahdollista toteuttaa uusi merkittävä vaihtoasema ja taajamarakennetta maakuntakaavan tavoitevuoden jälkeen. Näin merkittävien infrapanostusten osalta tulee ennakoida tulevaisuuden tarpeita maakuntakaavan tavoitevuotta pidemmälle.

Elinkeinot ja kauppa

Focus-alueen seudullisen vähittäiskaupan suuryksikkömerkinnän osalta Tuusula toistaa lausumansa. Uusimaa-kaavan 2050 suunnitteluperiaatteiden mukaan kaavalla tuetaan elinkeinoelämän toiminta- ja kehittymisedellytyksiä maakunnan erityyppisillä alueilla ja mahdollistetaan erityispiirteiden hyödyntäminen. Koska alue rajautuu Suomen suurimpaan ja tärkeimpään lentoasemaan sekä vilkkaiden liikenneväylien solmukohtaan, tulee tätä sijaintitekijää pystyä hyödyntämään alueen kaupallisen konseptin suunnittelussa. Focus-alueella toiminnan tulee tukeutua lentokentän ja erityisesti matkustajaliikenteen avaamiin mahdollisuuksiin, mutta vastavuoroisesti alueen kehittämisen tulee tukea lentoaseman kilpailukykyä ja palvelutarjontaa. Alue on myös liikenteellisen sijaintinsa ja erilaisten tavaraliikenteen lentokenttäintegraatiomahdollisuuksien puolesta otollinen erilaisten varastomyymälä- ja verkkokauppakonseptien kehittämiseen, joissa logistiikka on keskiössä. Maakuntakaavan tulee edistää ja mahdollistaa näiden uudenlaisten ja kehittyvien kaupan konseptien sekä liiketoimintamallien syntyminen.

Maa-ainesten ottoalueen kohdemarkinnän lisäystä pidetään hyvänä. Mutta Kiilan kiertotalousalueen merkinnän muuttuminen aluevarauksesta kohdemarkinnäksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

antaa kuvan alueen merkityksen ja laajuuden supistumisesta, jota Tuusula ei näe oikeansuuntaisena muutoksena.

Ympäristön voimavarat ja vetovoima

Palojoen metsän luonnonsuojelualue

Tuusulan kunta yhtyy KUUMA-kuntien näkemykseen luonnonsuojelualueista: Suojelualueiden rajauksia on tarkistettu ja uusia suojelualueita on osoitettu selvitystulosten perusteella. KUUMA-kunnat näkevät, että suojelualueiden osoittamisen tulee perustua yhtenäisiin kriteereihin koko kaavan alueella ja lisäksi tulee varmistua, että kaavassa osoitetut suojelukohteet ovat todella maakunnallisia ja että niiden rajaukset koskevat vain maakunnallisesti arvokkaita kohteita. Tämä korostuu etenkin suojelualueen sijaitessa hyvin saavutettavalla alueella, jonka maankäyttöä maakuntakaavan tavoitteiden mukaan tulee tiivistää. Esimerkki tällaisesta kohteesta on Tuusulassa aseman läheisyydessä Jokelan suojelualue rataa rajoituen.

Maakuntakaavaan ei tule merkitä Palojoen metsän luonnonsuojelualueita. Enviro Oy:n tekemän Jokelan Hevoskylän -luontoselvityksen (2015) mukaan alueen kohteet eivät täytä maakunnallisia LAKU-kriteerejä. Luonnonsuojelualueen osoittaminen alle kahden kilometrin päähän Jokelan juna-asemasta, ei tue Uusimaa-kaava 2050 tavoitteita ilmastonmuutoksen vastaisesta kestävästä kasvun ohjaamisesta. Kasvu tulee esittää kestäville vyöhykkeille, seutukeskuksiin, asemanseuduille ja muihin joukkoliikenteen solmukohtiin. Uusimaa-kaava 2050 tavoitteina on myös elinvoimaisten keskuksien verkosto ja keskusten monipuolisen asumisen kehittämisen tukeminen.

Vireillä olevassa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksessa turvataan luontoarvot paikallisesti luonnonsuojellisesti arvokkaalla merkinnällä (sl) Palojoen varrella (noin 14 ha) yhtyen etelässä Lepänojan luonnonsuojelualueeseen. Näin turvataan puronvarren tärkeä ekologinen yhteys. Lisäksi yleiskaavaehdotukseen on merkitty kahden tärkeimmän viitasammakkolammen ympäristö (noin 6 ha ja 2 ha) sl-merkinnöin. Hevoskylän aluevarausmääräyksessä määrätään ottamaan huomioon luontoarvot. Nämä alueet on osoitettu yleiskaavaehdotukseen Environ Palojoen molemmien puolin tekemien luontoselvitysten perusteella (Jokelan hevoskylän luontoselvitys 2015 ja Tuusulan Jokelan kartanon alueen luontoselvitys 2014).

Palojoen metsän alueella on vireillä Jokelan hevoskylä -asemakaavan laadinta. Alueelle tavoitellaan asumisen, hevosarrastamisen ja -elinkeinojen yhdistävää toteutusta. Alueelle tehdään suunnitteluperiaatteet, joiden pohjalta edetään vaiheittain toteutettaviin asemakaavoihin. Alustavien maankäyttöideoiden pohjalta on ollut viherverkoston ja hevosasumisen yhdistävä suunnittelu. Maankäyttöideoiden pohjalta olemassa olevien lampien läheisyyteen on mietitty hevosreittejä ja Palojoen läheisyyteen metsälaitumia. Näin voidaan turvata myös alueen luontoarvot.

Jokela profiloituu hevosystävällisenä alueena, muun muassa lukiossa on mahdollisuus opiskella hevoslinjalla. Aseman läheisyys mahdollistaa uuden tyyppisen asumisen hevoskylässä ja samanaikaisesti työssä käynnin pääkaupunkiseudulla sekä harrastustoimintaan kulkemisen julkisilla liikennevälineillä. Myös hevosen pitäminen omassa pihapiirissä kiinnostaa tehtyjen markkinavuoropuheluiden myötä. Näin vältetään liikkuminen asunnon ja hevosen vuokratallin välillä. Hevosarrastajia on

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

paljon pääkaupunkiseudulla, jossa hevosen pitäminen lähellä asumista ei ole mahdollista. Hevoskylätoiminta myös edesauttaa omalta osaltaan maatalouselinympäristön säilymistä.

Temmonmäen - Lepokallion virkistysalue

Jokelan Temmonmäen - Lepokallion virkistysalue on jokelalaisille tärkeä ulkoilualue, mutta Tuusulan kunta ei näe kohdetta seudullisesti merkittävänä. Alue on turvattu virkistyskäyttöön Jokelan osayleiskaavassa ja vireillä olevassa Tuusulan yleiskaava 2040:ssä. Aluetta ei uhkaa rakentaminen. Kuitenkin maakuntakaavan mittatarkkuus ja edellisiä maakuntakaavoja yleispiirteisempi ratkaisu huomioiden kohde tulee poistaa Uusimaa-kaava 2050:stä, Helsingin seudun vaihemaakuntakaavasta.

Ristikytöön on lisätty voimassa olevassa maakuntakaavassakin esitetty poikittainen viheryhteys. Yhteyden toteuttaminen on haastavaa moottoritien, oiko- ja pääradan vuoksi.

Helsingin seudun viherkehä

Tuusulan kunta yhtyy Kuuma-kuntien näkemykseen siitä, että Helsingin seudun viherkehän merkinnät tulee poistaa. Yleisten suunnittelumääräysten mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon Helsingin seudun viherkehän kokonaisuuden kehittäminen. Viheryhteydet ovat yli kuntarajojen jatkuvia eli seudullisia. Näin ollen niiden suunnittelu ei voi jäädä kunnan yksityiskohtaisemman suunnittelun varaan, vaan maakuntakaavan viheryhteysmerkinnän ja sen sijainnin tulee perustua yhteisesti hyväksyttyyn useiden kuntien suunnitelmaan. Tällaista suunnitelmaa ei kuitenkaan ole tehty, joten Helsingin seudun viherkehän merkinnät tulee poistaa.

KUUMA-kunnat eivät halua profiloitua pääosin pääkaupunkiseutua palvelevana Helsingin seudun viherkehänä. KUUMA-kunnat eivät halua yksityiskohtaisempaan kaavoitukseensa selvittämisen ja suunnitteluvaihtoehtoja Helsingin seudun viherkehän takia.

Muuta

Tuusula KUUMA-kuntien lausunnossa esitetyn tavoin näkee, että kaavakartan kaikki merkinnät tulee olla luettavissa valitulla mittakaavatasolla. Esimerkiksi merkittävien kulttuuriympäristöjen kohdemerkinnällä esitettävien alueiden pinta-alan ylärajaa tulee nostaa. Merkinnät eivät saa jäädä toisten merkintöjen alle, esimerkiksi Jokelan tiilitehdas sekä Klaavolan tila ja Hyrylän kasarmialue eivät erotu kaavakartalta.

Tuusula kiinnittää huomiota liitekarttojen sisältöön ja selitteisiin. Esimerkiksi selite liitekartalla L2 -joukkoliikenne on vajavainen kartan sisältöön verrattuna. Ovatko esimerkiksi laivaväylät tai Tallinna-tunnelin tavaraterminaalista lähtevä pintaratayhteys Hanko-radalle joukkoliikenteen osia?

Yhteenveto

Tuusulan kunta edellyttää seuraavia muutoksia Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaehdotukseen:

- Taajamatoimintojen suhdetta ns. valkoisiin alueisiin tulee täsmentää
- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tulee laajentaa Lahelaan ja Sulaan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Kehä IV:sta tulee painottaa maakunnallisesti merkittävänä väylänä ja Focusta maakunnallisena logistiikka-alueena, jonne tulee sallia monimuotoisia kaupan konsepteja. Yhteys Tallinna-tunneliin on merkittävä.
- Hyrylän itäinen ohikulkutie tulee lisätä kaavaan
- Lentorata tulee merkitä sitovana Hyrylään, sekä edelleen Ristikytöön
- Kiilan kiertotalousalueen muuttuminen aluevarauksesta kohdamerkinnällä osoitetuksi ei tue Tuusulan näkemystä alueen kehittymisestä
- Palojoen metsän luonnonsuojelualue tulee poistaa
- Temmonmäen - Lepokallion virkistysalue tulee poistaa
- Helsingin seudun viherkehä -merkintä tulee poistaa
- Kaavaan on lisättävä myös Finest Bay Area -rautatietunnelin mukainen linjaus.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 10.06.2019, § 85

Ehdotus

Valtuusto päättää

- antaa Uusimaa-kaava 2050 -ehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Tuusulan kunnan lausunto Uusimaa-kaava 2050 -ehdotuksesta

Tuusulan kunta yhtyy KUUMA-kuntien lausuntoehdotukseen (komissio 8.5.) ja lausuu lisäksi seuraavaa:

Lausunnon aiheet:

- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke
- Kehä IV, Focus -alue, Kiilan alue, Tallinna-tunneli
- Hyrylän itäinen ohikulkutie
- Lentoradan linjaus ja asema Hyrylään
- Palojoen metsän suojelumerkintä
- Temmonmäen - Lepokallion virkistysalue merkintä
- Helsingin seudun viherkehä

Kasvun kestävä ohjaaminen, Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke

Tuusulan kunta yhtyy KUUMA-kuntien lausuntoesityksen näkemykseen siitä, että taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen ulkopuolelle tulee voida asemakaavoittaa tehokasta pientalovaltaista asutusta olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen tukeutuen. Tässä tilanteessa kehityksen esteeksi eivät saa tulla yleiset suunnittelumääräykset ns. valkoisella alueella. Maakuntakaavan täytyy tukea MAL 2019 suunnitelman toteuttamisedellytyksiä mukaan lukien suunnitelman ensisijaiset kehittämisvyöhykkeet.

Tuusula pitää KUUMA-kuntien tavoin erittäin tärkeänä, että maakuntakaavan selostusta tulee täydentää nyt esitettyä tarkemmalla tulkintaohjeella

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen ja ns. valkoisen alueen yleisten määräysten osalta. KUUMA-kunnissa valkoisella alueella on useita taajamia, joiden paikallista kehittämistä maakuntakaava ei saa estää. Lisäksi tulee esittää suuntaviivoja, missä kulkee ero paikallisesti ja seudullisesti merkittävän asuin- ja työpaikkarakentamisen välillä esim. suhteessa kunnan kokoon ja väestökasvuun.

Tuusulan lausunto on huomioitu laajentamalla taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä Riihikallioon. Tuusulan näkemyksen mukaan vyöhykettä tulee edelleen laajentaa länteen Lahelan alueelle hyväksytyn MAL 2019 -suunnitelman mukaisen ensisijaisen kehittämisvyöhykkeen laajuudelta. Tuusulan kunta suhtautuu myönteisesti Tallinna-tunnelin ja rahtiterminaalin sijoittamiseen kunnan alueelle.

Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tulee laajentaa myös seudullisesti merkittävälle työpaikka-alueelle Sulassa. Sulan alueelle rakentuu huomattavasti työpaikkojen kerrosneliöitä, myös Tuusulan itäväylän etelä-kaakkoispuolelle, joka on maakuntakaavaehdotuksessa valkoista aluetta. Myös Vantaa on yleiskaavaluonnoksessaan merkinnyt työpaikka-alueita Vantaan kaupungin puolelle Sulaan ja Tuusulan itäväylään tukeutuen.

Lentokentän pohjoispuoli, Focus-alue on merkitty kohdemerkinnöin. Tuusulan kunta näkee, että lentokenttäkaupungin tulee olla mahdollista kehittyä paitsi etelä- myös pohjoispuoleltaan. Focus-alueelle on mahdollista sijoittaa toimintoja, jotka tukevat maakunnan ja koko valtakunnan tasolla tärkeimmän lentoaseman toimintaa.

Liikkuminen ja logistiikka

Tuusula toistaa kaavaluonnoksesta lausumansa: Kehä IV on erittäin tarpeellinen uusi tiehanke ja tärkeä Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteys, jota tulee edistää rinnan Järvenpää-Nurmijärvi -poikittaisyhteyden kanssa. Kehä IV -väylään tukeutuvan alueen asemakaavoitus on Tuusulassa vireillä ja Tuusula painottaa, että väylän toteutus voi olla käynnissä vaiheittain jo ennen vuotta 2030, kuten MAL 2019 -suunnitelmassakin on linjattu.

Kehä IV -yhteys on elintärkeä myös suunnitellulle Helsinki - Tallinna -tunnelin rahtiterminaalille, jonka sijoittumista Tuusula kuntansa alueelle kannattaa. Tuusulan kunta näkee KUUMA-kuntien tapaan, että tunnelin henkilöliikenne nivoutuu osaltaan Helsingin seudun joukkoliikennejärjestelmään ja tavaraliikenne integroidaan osaksi logistiikkaverkkoa. Tunneliyhteys tarjoaa hyvät edellytykset kehittää lentoaseman lähialuetta vahvana logistiikkatoimintojen keskittymänä. Lentoaseman pohjoispuolelle sijoittuva Kehä IV -yhteys on olennainen osa tätä kokonaisuutta ja luo vahvan poikittaisyhteyden valtatie 3 suuntaan. Tallinna-tunnelin suunnittelun edetessä tulee Tuusulan kunta ottaa mukaan suunnittelutyöhön jo varhaisessa vaiheessa.

Uusimaa-kaava 2050:een on lisättävä myös Finest Bay Area -rautatietunnelin mukainen linjaus, jonka suunniteltu reitti kulkee Tallinnasta Espoon Otaniemen kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle tai Otaniemesta Pasilan kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle.

Hyrylän itäinen ohikulkutie tulee lisätä kaavaan. Väylä on seudullisesti tärkeä ja sen merkitys tulee vielä korostumaan Rykmentinpuiston keskustan ja Hyrylän keskustan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

yhdistymisen ja rakentumisen sekä yleisemmin Tuusulanjärven itäpuolisten taajama-alueiden kehittymisen myötä. Tuusulanväylä Hyrylän keskustan kohdalla kehitetään liikenneympäristöltään kaupunkimaiseksi.

Kulomäentien merkitseminen seudullisesti merkittävänä tienä on Tuusulan kunnan näkemyksen mukainen. Tuusulan kaavoitus lausui Vantaan yleiskaavaluonnoksesta Kulomäentien osalta seuraavaa: *Tuusulan kunta näkee, että Kulomäentien (mt 152) liikenteen sujuvuutta ei tule vaarantaa. Kulomäentien tulee palvella myös seudullista liikennettä Kehä IV:n kehittyvässä käytävässä sekä vt4-kt45 -välillä. Kulomäentie Kulorastaantien ja Korson keskustan väliseltä osuudelta on merkitty Vantaan yleiskaavaluonnokseen katukuvan kehitysalueena, jonka varrelle tutkitaan tehokkaan asuntorakentamisen lisäämistä urbaanimman kaupunkirakenteen luomiseksi. Tieosuus kuitenkin yhdistää Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteyden, Tuusulanväylän ja Hämeenlinnanväylän välisen Kehä IV -osuuden Lahden moottoritille ja edelleen kohti Sipoon Bastukärriä. Tuusulan Focus-alueelle tulee rakentumaan noin miljoona kerrosneliömetriä mm. logistiikalle. Vantaan yleiskaavassa tulee huomioida kehittyvästä poikittaisyhteydestä ja Tuusulasta syntyvät vaikutukset Kulomäentien liikenteelle.*

Lentorata ja Ristikytö

Tuusula toistaa Lentoradasta ja Ristikyöstä lausumansa: Lentorata tulee suunnitella ja toteuttaa myös taajamajunaliikennettä ja pääkaupunkiseudun paikallisliikennettä palvelevana ratana. Uudelle radalle tulee toteuttaa asema Hyrylään ja rata tulee linjata sitovana merkintänä siten, että se kulkee Uusimaa -kaavassa Hyrylän kautta. Myös KUUMA-kunnat lausunnossaan toteavat, että Lentoradan lähiliikennepotentiaali tulee selvittää perusteellisesti ennen radan sijainnin ja käyttötarkoituksen merkitsemistä sitovasti kartalle. Toteutuessaan lähi- ja kaukoliikenneyhteytenä Lentorata tarjoaisi merkittäviä kehittämis- ja tiivistämismahdollisuuksia raidekäytävän asemanseuduille. Hyrylä voitaisiin kytkeä lähijunaliikenteen piiriin.

Lentorata tulee linjata Hyrylän jälkeen siten, että se yhtyy pää- ja oikorataan Ristikyössä, jonne on mahdollista toteuttaa uusi merkittävä vaihtoasema ja taajamarakennetta maakuntakaavan tavoitevuoden jälkeen. Näin merkittävien infrapanostusten osalta tulee ennakoida tulevaisuuden tarpeita maakuntakaavan tavoitevuotta pidemmälle.

Elinkeinot ja kauppa

Focus-alueen seudullisen vähittäiskaupan suuryksikkömerkinnän osalta Tuusula toistaa lausumansa. Uusimaa-kaavan 2050 suunnitteluperiaatteiden mukaan kaavalla tuetaan elinkeinoelämän toiminta- ja kehittymisedellytyksiä maakunnan erityyppisillä alueilla ja mahdollistetaan erityispiirteiden hyödyntäminen. Koska alue rajautuu Suomen suurimpaan ja tärkeimpään lentoasemaan sekä vilkkaiden liikenneväylien solmukohtaan, tulee tätä sijaintitekijää pystyä hyödyntämään alueen kaupallisen konseptin suunnittelussa. Focus-alueella toiminnan tulee tukeutua lentokentän ja erityisesti matkustajaliikenteen avaamiin mahdollisuuksiin, mutta vastavuoroisesti alueen kehittämisen tulee tukea lentoaseman kilpailukykyä ja palvelutarjontaa. Alue on myös liikenteellisen sijaintinsa ja erilaisten tavaraliikenteen lentokenttäintegraatiomahdollisuuksien puolesta otollinen erilaisten varastomyymälä-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

ja verkkokauppakonseptien kehittämiseen, joissa logistiikka on keskiössä. Maakuntakaavan tulee edistää ja mahdollistaa näiden uudenlaisten ja kehittyvien kaupan konseptien sekä liiketoimintamallien syntyminen.

Maa-ainesten ottoalueen kohdemerkinnän lisäystä pidetään hyvänä. Mutta Kiilan kiertotalousalueen merkinnän muuttuminen aluevarauksesta kohdemerkinnäksi antaa kuvan alueen merkityksen ja laajuuden supistumisesta, jota Tuusula ei näe oikeansuuntaisena muutoksena.

Ympäristön voimavarat ja vetovoima

Palojoen metsän luonnonsuojelualue

Tuusulan kunta yhtyy KUUMA-kuntien näkemykseen luonnonsuojelualueista: Suojelualueiden rajauksia on tarkistettu ja uusia suojelualueita on osoitettu selvitystulosten perusteella. KUUMA-kunnat näkevät, että suojelualueiden osoittamisen tulee perustua yhtenäisiin kriteereihin koko kaavan alueella ja lisäksi tulee varmistua, että kaavassa osoitetut suojelukohteet ovat todella maakunnallisia ja että niiden rajaukset koskevat vain maakunnallisesti arvokkaita kohteita. Tämä korostuu etenkin suojelualueen sijaitessa hyvin saavutettavalla alueella, jonka maankäyttöä maakuntakaavan tavoitteiden mukaan tulee tiivistää. Esimerkki tällaisesta kohteesta on Tuusulassa aseman läheisyydessä Jokelan suojelualue rataa rajoituen.

Maakuntakaavaan ei tule merkitä Palojoen metsän luonnonsuojelualueutta. Enviro Oy:n tekemän Jokelan Hevoskylän -luontoselvityksen (2015) mukaan alueen kohteet eivät täytä maakunnallisia LAKU-kriteerejä. Luonnonsuojelualueen osoittaminen alle kahden kilometrin päähän Jokelan juna-asemasta, ei tue Uusimaa-kaava 2050 tavoitteita ilmastonmuutoksen vastaisesta kestävästä kasvun ohjaamisesta. Kasvu tulee esittää kestäville vyöhykkeille, seutukeskuksiin, asemanseuduille ja muihin joukkoliikenteen solmukohtiin. Uusimaa-kaava 2050 tavoitteina on myös elinvoimaisten keskuksien verkosto ja keskustun monipuolisen asumisen kehittämisen tukeminen.

Vireillä olevassa Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksessa turvataan luontoarvot paikallisesti luonnonsuojelullisesti arvokkaalla merkinnällä (sl) Palojoen varrella (noin 14 ha) yhtyen etelässä Lepänojan luonnonsuojelualueeseen. Näin turvataan puronvarren tärkeä ekologinen yhteys. Lisäksi yleiskaavaehdotukseen on merkitty kahden tärkeimmän viitasammakkolammen ympäristö (noin 6 ha ja 2 ha) sl-merkinnöin. Hevoskylän aluevarausmääräyksessä määrätään ottamaan huomioon luontoarvot. Nämä alueet on osoitettu yleiskaavaehdotukseen Environ Palojoen molemmiin puolin tekemien luontoselvitysten perusteella (Jokelan hevoskylän luontoselvitys 2015 ja Tuusulan Jokelan kartanon alueen luontoselvitys 2014).

Palojoen metsän alueella on vireillä Jokelan hevoskylä -asemakaavan laadinta. Alueelle tavoitellaan asumisen, hevosiharrastamisen ja -elinkeinojen yhdistävää toteutusta. Alueelle tehdään suunnitteluperiaatteet, joiden pohjalta edetään vaiheittain toteutettaviin asemakaavoihin. Alustavien maankäyttöideoiden pohjalla on ollut viherverkoston ja hevosasumisen yhdistävä suunnittelu. Maankäyttöideoiden pohjalta olemassa olevien lampien läheisyyteen on mietitty hevosreittejä ja Palojoen läheisyyteen metsälaitumia. Näin voidaan turvata myös alueen luontoarvot.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Jokela profiloituu hevosystävällisenä alueena, muun muassa lukiossa on mahdollisuus opiskella hevoslinjalla. Aseman läheisyys mahdollistaa uuden tyyppisen asumisen hevoskylässä ja samanaikaisesti työssä käynnin pääkaupunkiseudulla sekä harrastustoimintaan kulkemisen julkisilla liikennevälineillä. Myös hevosen pitäminen omassa pihapiirissä kiinnostaa tehtyjen markkinavuoropuheluiden myötä. Näin vältetään liikkuminen asunnon ja hevosen vuokratallin välillä. Hevosharrastajia on paljon pääkaupunkiseudulla, jossa hevosen pitäminen lähellä asumista ei ole mahdollista. Hevoskylätoiminta myös edesauttaa omalta osaltaan maatalouselinympäristön säilymistä.

Temmonmäen - Lepokallion virkistysalue

Jokelan Temmonmäen - Lepokallion virkistysalue on jokelalaisille tärkeä ulkoilualue, mutta Tuusulan kunta ei näe kohdetta seudullisesti merkittävänä. Alue on turvattu virkistyskäyttöön Jokelan osayleiskaavassa ja vireillä olevassa Tuusulan yleiskaava 2040:ssä. Aluetta ei uhkaa rakentaminen. Kuitenkin maakuntakaavan mittatarkkuus ja edellisiä maakuntakaavoja yleispiirteisempi ratkaisu huomioiden kohde tulee poistaa Uusimaa-kaava 2050:stä, Helsingin seudun vaihemaakuntakaavasta.

Ristikytöön on lisätty voimassa olevassa maakuntakaavassakin esitetty poikittainen viheryhteys. Yhteyden toteuttaminen on haastavaa moottoritien, oiko- ja pääradan vuoksi.

Helsingin seudun viherkehä

Tuusulan kunta yhtyy Kuuma-kuntien näkemykseen siitä, että Helsingin seudun viherkehän merkinnät tulee poistaa. Yleisten suunnittelumääräysten mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon Helsingin seudun viherkehän kokonaisuuden kehittäminen. Viheryhteydet ovat yli kuntarajojen jatkuvia eli seudullisia. Näin ollen niiden suunnittelu ei voi jäädä kunnan yksityiskohtaisemman suunnittelun varaan, vaan maakuntakaavan viheryhteyksmerkinnän ja sen sijainnin tulee perustua yhteisesti hyväksyttyyn useiden kuntien suunnitelmaan. Tällaista suunnitelmaa ei kuitenkaan ole tehty, joten Helsingin seudun viherkehän merkinnät tulee poistaa.

KUUMA-kunnat eivät halua profiloitua pääosin pääkaupunkiseutua palvelevana Helsingin seudun viherkehänä. KUUMA-kunnat eivät halua yksityiskohtaisempaan kaavoitukseensa selvittämisen ja suunnitteluvälitteitä Helsingin seudun viherkehän takia.

Muuta

Tuusula KUUMA-kuntien lausunnossa esitetyn tavoin näkee, että kaavakartan kaikki merkinnät tulee olla luettavissa valitulla mittakaavatasolla. Esimerkiksi merkittävien kulttuuriympäristöjen kohdemarkkinällä esitettävien alueiden pinta-alan ylärajaa tulee nostaa. Merkinnät eivät saa jäädä toisten merkintöjen alle, esimerkiksi Jokelan tiilitehdas sekä Klaavolan tila ja Hyrylän kasarmialue eivät erotu kaavakartalta.

Tuusula kiinnittää huomiota liitekarttojen sisältöön ja selitteisiin. Esimerkiksi selite liitekartalla L2 -joukkoliikenne on vajavainen kartan sisältöön verrattuna. Ovatko esimerkiksi laivaväylät tai Tallinna-tunnelin tavaraterminalista lähtevä pintaratayhteys Hanko-radalle joukkoliikenteen osia?

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Yhteenveto

Tuusulan kunta edellyttää seuraavia muutoksia Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaehdotukseen:

- Taajamatoimintojen suhdetta ns. valkoisiin alueisiin tulee täsmentää
- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tulee laajentaa Lahelaan ja Sulaan
- Kehä IV:sta tulee painottaa maakunnallisesti merkittävänä väylänä ja Focusta maakunnallisena logistiikka-alueena, jonne tulee sallia monimuotoisia kaupan konsepteja. Yhteys Tallinna-tunneliin on merkittävä.
- Hyrylän itäinen ohikulkutie tulee lisätä kaavaan
- Lentorata tulee merkitä sitovana Hyrylään, sekä edelleen Ristikytöön
- Kiilan kiertotalousalueen muuttuminen aluevarauksesta kohdemerkinä osoitetuksi ei tue Tuusulan näkemystä alueen kehittämisestä
- Palojoen metsän luonnonsuojelualue tulee poistaa
- Temmonmäen - Lepokallion virkistysalue tulee poistaa
- Helsingin seudun viherkehä -merkintä tulee poistaa
- Kaavaan on lisättävä myös Finest Bay Area -rautatietunnelin mukainen linjaus.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 28.10.2019, § 419

Valmistelijat / lisätiedot:

Uusimaa-kaava 2050, ehdotus

Uusimaa-kaava 2050 on ehdotuksena julkisesti nähtävillä 8.10. – 8.11.2019. Ehdotusvaiheen kokonaisuus oli viranomaisita hoilla lausunnoilla keväällä 2019. Tuusulan kunnanhallituksen lausunto (20.2.2019 § 195) lähetettiin Uudenmaan liittoon ennakkotietona ja valtuusto antoi lopullisen lausuntonsa kokouksessaan 10.6.2019 § 85. Uudenmaan liitto on laatinut lausuntoihin vastineet ja myös kunnilla on mahdollisuus jättää muistutus kaavan ollessa julkisesti nähtävillä. Muistutuksen antaa Tuusulan hallintosäännön mukaan valtuusto. Kunnanhallituksen muistutus tulee lähettää Uudenmaan liittoon ennakkotietona ja valtuusto voi antaa lopullisen muistutuksensa kokouksessaan 11.11.2019.

Kaavaehdotuksen muutokset Tuusulan osalta

Tuusulan lausunnon (Valt. 10.6.2019 § 85) mukaisesti maakuntahallitus on päättänyt täydentää kaavaselostusta kaavan tulkinnan osalta, laajentaa taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä Lahelan alueelle, muuttaa Jokelan Palojoen metsän suojelualuemerkinnän rajausta pienemmäksi sekä osoittaa kohdemerkinä alle 100 hehtaarin kokoiset kulttuuriympäristöalueet, jotka ovat laajemman ja yhtenäisen kulttuuriympäristöjä osoittavan ominaisuusrasterimerkin ulkopuolella. Näin osoitetaan Jokelan tiilitehdas, Klaavolan tila ja Hyrylän kasarmialue. Lisäksi maakuntahallitus on päättänyt poistaa liitekartasta L2 merkinnät, jotka eivät liity joukkoliikenteeseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunnan lausunto ei aiheuttanut toimenpiteitä seuraaviin asioihin:

- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä ei ole laajennettu Sulaan työpaikka-alueelle
- Hyrylän itäistä ohikulkutietä ei ole lisätty kaavakartalle
- Lentorataa ei ole linjattu Hyrylän kautta Ristikytöön
- Focus-alueen kaupallisessa konseptissa ei ole huomioitu Tuusulan näkemystä siitä, että logistisesti erinomaisen sijainnin vuoksi esimerkiksi varastomyymälä- ja verkkokauppa tulisi mahdollistaa Focus-alueella perinteisen tilaa vievän kaupan sijaan.
- Kiilan kiertotalousmerkintää ei ole muutettu kohdemerkinnästä aluevarausmerkinnäksi
- Jokelan Temmonmäki – Lepokallion virkistysaluevarausta ei ole poistettu kaavasta
- Ristikydön poikittainen viheryhteys on edelleen kaavassa, vaikka yhteys on haastava toteuttaa (kunta ei lausunnossaan kuitenkaan vaatinut yhteystarpeen poistamista)
- Helsingin seudun viherkehä esitetään edelleen kaavan liitemateriaalissa
- Finest Bay Area –rautatietunnelin mukaista linjausta ei ole lisätty kaavakartalle

Sitä, ettei taajamatoimintojen kehittämisaluetta ole ulotettu Sulaan, perustellaan hyväksytyn MAL 2019 mukaisen ensisijaisen kehittämisvyöhykkeen rajauksella. MAL 2019 suunnitelmassa Sulaan ei ole esitetty kyseistä vyöhykettä.

Hyrylän itäistä ohikulkutietä ei ole merkitty maakuntakaavaan. Perusteluna maakuntaliitto esittää, että Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa väylät on osoitettu MAL 2019-suunnitelman ja Liikenneviraston laatiman Helsingin seudun tieverkon luokitus- ja palvelutasotavoitteet -selvityksen 2018 mukaisesti. Selvityksessä Hyrylän itäinen ohikulkutie on huomioitu kaupunkimaisena kehitettävänä tie- tai katujaksona. Tuusulan valtuusto on hyväksynyt MAL-suunnitelman maankäytön ja asumisen osalta 2.9.2019 § 109 ja Helsingin seudun liikenne (HSL) –kuntayhtymä 26.3.2019 liikennesisällön jäsenkuntiensa kuten Tuusulan osalta.

Lentoratalinjausta perustellaan sillä, että rata on linjattu mahdollisimman lyhyenä, eikä sitä suunnitella taajamajuna- ja paikallisliikennettä palvelevaksi. Maakuntakaavassa ei myöskään esitetä asemia.

Focus-alueen kaupan ratkaisun osalta maakuntaliitto toteaa, että vaihemaakuntakaavaehdotuksessa on huomioitu Focus-alueen seudullinen merkitys.

Kiertotalouden ja jätehuollon alueista ainoastaan Ämmässuon alue on merkitty aluevarauksena. Kiilan alue on kuitenkin maakunnallisesti merkittävä eikä kohdemerkintä ota kantaa kohteen laajuuteen, vaan se määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Temmonmäki-Lepokallio on tunnistettu viisiportaisessa luokituksessa ulkoilupuistoksi. Luokituksessa lähivirkistysalueita ei ole osoitettu kaavaan, mutta neljä muuta luokkaa: ulkoilupuistot, ulkoilualueet, retkeilyalueet ja vaellusalueet on maakuntakaavaan merkitty.

Ristikydön poikittaisen viheryhteyden haasteet on tunnistettu. Yhteys on kuitenkin tärkeä, sillä se yhdistää Tuomalansuon virkistys- ja suojelualueen Sipoon puolen laajaan ekologiseen käytävään.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Helsingin seudun viherkehä koostuu kaavakartalla suojelu- ja virkistysalueista, virkistyskäytön kohdealueista, viheryhteystarpeista sekä kulttuuriympäristöstä. Viherkehän kokonaisuus on osoitettu oikeusvaikutuksettomalla liitekartalla.

Tallinna-tunneli -linjauksista on esitetty ainoastaan Fin Est Link-selvityksen mukainen linjaus. Tätä perustellaan mm. työmatkojen matka-ajan merkityksellä, jonka vuoksi linjauksen tulee kulkea Helsingin rautatieaseman, Pasilan aseman ja Helsinki-Vantaan lentoaseman kautta. Muiden linjauksien ei nähdä kytkeytyvän riittävän hyvin valtakunnalliseen ja seudulliseen liikenneverkkoon. Linjaus tarkentuu jatkosuunnittelussa.

Tuusulan kunnan muistutus

Muistutus käsitellään kuntakehityslautakunnan kokouksessa 30.10.2019, kunnanhallituksessa 4.11.2019 ja valtuustossa 11.11.2019.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, apulaispormestari

Kunnanhallitus päättää

- ottaa asian valtuuston 11.11.2019 pidettävän kokouksen esityslistalle
- tehdä ehdotuksensa valtuustolle 4.11.2019 pidettävässä kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kuntakehityslautakunta, 30.10.2019, § 126

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna Lindström, yleiskaavasuunnittelija, henna.lindstrom@tuusula.fi

Uusimaa-kaava 2050, ehdotus

Uusimaa-kaava 2050 on ehdotuksena julkisesti nähtävillä 8.10. – 8.11.2019. Ehdotusvaiheen kokonaisuus oli viranomaisita hoilla lausunnoilla keväällä 2019. Tuusulan kunnanhallituksen lausunto (20.2.2019 § 195) lähetettiin Uudenmaan liittoon ennakkotietona ja valtuusto antoi lopullisen lausuntonsa kokouksessaan 10.6.2019 § 85. Uudenmaan liitto on laatinut lausuntoihin vastineet ja myös kunnilla on mahdollisuus jättää muistutus kaavan ollessa julkisesti nähtävillä. Muistutuksen antaa Tuusulan hallintosäännön mukaan valtuusto. Kunnanhallituksen muistutus tulee lähettää Uudenmaan liittoon ennakkotietona ja valtuusto voi antaa lopullisen muistutuksensa kokouksessaan 11.11.2019.

Kaavaehdotuksen muutokset Tuusulan osalta

Tuusulan lausunnon (Valt. 10.6.2019 § 85) mukaisesti maakuntahallitus on päättänyt täydentää kaavaselostusta kaavan tulkinnan osalta, laajentaa taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä Lahelan alueelle, muuttaa Jokelan Palojoen metsän suojelualuemerkinnän rajausta pienemmäksi sekä osoittaa kohdamerkinnällä alle 100 hehtaarin kokoiset kulttuuriympäristöalueet, jotka ovat laajemman ja yhtenäisen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

kulttuuriympäristöjä osoittavan ominaisuusrasterimerkinnän ulkopuolella. Näin osoitetaan Jokelan tiilitehdas, Klaavolan tila ja Hyrylän kasarmialue. Lisäksi maakuntahallitus on päättänyt poistaa liitekartasta L2 merkinnät, jotka eivät liity joukkoliikenteeseen.

Tuusulan kunnan lausunto ei aiheuttanut toimenpiteitä seuraaviin asioihin:

- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä ei ole laajennettu Sulan työpaikka-alueelle
- Hyrylän itäistä ohikulkutietä ei ole lisätty kaavakartalle
- Lentorataa ei ole linjattu Hyrylän kautta Ristikytöön
- Focus-alueen kaupallisessa konseptissa ei ole huomioitu Tuusulan näkemystä siitä, että logistisesti erinomaisen sijainnin vuoksi esimerkiksi varastomyymälä- ja verkkokauppa tulisi mahdollistaa Focus-alueella perinteisen tilaa vievän kaupan sijaan.
- Kiilan kiertotalousmerkintää ei ole muutettu kohdemarkinnästä aluevarausmerkinnäksi
- Jokelan Temmonmäki – Lepokallion virkistysaluevarausta ei ole poistettu kaavasta
- Ristikydön poikittainen viheryhteys on edelleen kaavassa, vaikka yhteys on haastava toteuttaa (kunta ei lausunnossaan kuitenkaan vaatinut yhteystarpeen poistamista)
- Helsingin seudun viherkehä esitetään edelleen kaavan liitemateriaalissa
- Finest Bay Area –rautatietunnelin mukaista linjausta ei ole lisätty kaavakartalle

Sitä, ettei taajamatoimintojen kehittämisaluetta ole ulotettu Sulaan, perustellaan hyväksytyn MAL 2019 mukaisen ensisijaisen kehittämisvyöhykkeen rajauksella. MAL 2019 suunnitelmassa Sulaan ei ole esitetty kyseistä vyöhykettä.

Hyrylän itäistä ohikulkutietä ei ole merkitty maakuntakaavaan. Perusteluna maakuntaliitto esittää, että Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa väylät on osoitettu MAL2019-suunnitelman ja Liikenneviraston laatiman Helsingin seudun tieverkon luokitus- ja palvelutasotavoitteet -selvityksen 2018 mukaisesti. Selvityksessä Hyrylän itäinen ohikulkutie on huomioitu kaupunkimaisena kehitettävänä tie- tai katujaksona. Tuusulan valtuusto on hyväksynyt MAL-suunnitelman maankäytön ja asumisen osalta 2.9.2019 § 109 ja Helsingin seudun liikenne (HSL) –kuntayhtymä 26.3.2019 liikennesisällön jäsenkuntiensa kuten Tuusulan osalta.

Lentoratalinjausta perustellaan sillä, että rata on linjattu mahdollisimman lyhyenä, eikä sitä suunnitella taajamajuna- ja paikallisliikennettä palvelevaksi. Maakuntakaavassa ei myöskään esitetä asemia.

Focus-alueen kaupan ratkaisun osalta maakuntaliitto toteaa, että vaihemaakuntakaavaehdotuksessa on huomioitu Focus-alueen seudullinen merkitys.

Kiertotalouden ja jätehuollon alueista ainoastaan Ämmäsuon alue on merkitty aluevarauksena. Kiilan alue on kuitenkin maakunnallisesti merkittävä eikä kohdemarkintä ota kantaa kohteen laajuuteen, vaan se määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Temmonmäki-Lepokallio on tunnistettu viisiportaisessa luokituksessa ulkoilupuistoksi. Luokituksessa lähivirkistysalueita ei ole osoitettu kaavaan, mutta neljä muuta luokkaa: ulkoilupuistot, ulkoilualueet, retkeilyalueet ja vaellusalueet on maakuntakaavaan merkitty.

Ristikydön poikittaisen viheryhteyden haasteet on tunnistettu. Yhteys on kuitenkin tärkeä, sillä se yhdistää Tuomalansuon virkistys- ja suojelualueen Sipoon puolen laajaan ekologiseen käytävään.

Helsingin seudun viherkehä koostuu kaavakartalla suojelu- ja virkistysalueista, virkistyskäytön kohdealueista, viheryhteystarpeista sekä kulttuuriympäristöstä. Viherkehän kokonaisuus on osoitettu oikeusvaikutuksettomalla liitekartalla.

Tallinna-tunneli -linjauksista on esitetty ainoastaan Fin Est Link-selvityksen mukainen linjaus. Tätä perustellaan mm. työmatkojen matka-ajan merkityksellä, jonka vuoksi linjauksen tulee kulkea Helsingin rautatieaseman, Pasilan aseman ja Helsinki-Vantaan lentoaseman kautta. Muiden linjauksien ei nähdä kytkeytyvän riittävän hyvin valtakunnalliseen ja seudulliseen liikenneverkkoon. Linjaus tarkentuu jatkosuunnittelussa.

Tuusulan kunnan muistutus Uusimaa-kaava 2050 -ehdotuksesta

Muistutuksen aiheet:

- Tallinna-tunneli, Kehä IV ja raskaan liikenteen palvelualue
- Lentoradan linjaus, asema Hyrylään ja Ristikytö
- Focus -alueen kaupan määräys
- Palojoen metsän suojelumerkintä

Tallinna-tunneli, Kehä IV ja raskaan liikenteen palvelualue

Kehä IV -yhteys on elintärkeä suunnitellulle Helsinki - Tallinna -tunnelin rahtiterminaalille, jonka sijoittumista Tuusula kuntansa alueelle kannattaa. Tunnelin henkilöliikenne nivoutuu osaltaan Helsingin seudun joukkoliikennejärjestelmään ja tavaraliikenne integroidaan osaksi logistiikkaverkkoa. Tunneliyhteys tarjoaa hyvät edellytykset kehittää lentoaseman lähialuetta vahvana logistiikkatoimintojen keskittymänä. Lentoaseman pohjoispuolelle sijoittuva Kehä IV -yhteys on olennainen osa tätä kokonaisuutta ja luo vahvan poikittaisyhteyden valtatie 3 suuntaan. Tallinna-tunnelin suunnittelun edetessä tulee Tuusulan kunta ottaa mukaan suunnittelutyöhön jo varhaisessa vaiheessa.

Uusimaa-kaava 2050:een on lisättävä myös Finest Bay Area -rautatietunnelin mukainen linjaus, jonka suunniteltu reitti kulkee Tallinnasta Espoon Otaniemen kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle tai Otaniemestä Pasilan kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle.

Tuusulan Focus-alueelle logistiikan liitekartalla osoitettu raskaan liikenteen palvelualueen kohdemerkintä tulee poistaa. Focus-alueelle suunnitellaan erittäin laajaa, seudullisesti merkittävää työpaikka-aluetta. Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Focus -osayleiskaava ja alueen asemakaavoitus on vireillä. Tässä valmistelun vaiheessa ei voida vaarantaa merkittävän logistiikka-alueen suunnittelua ja rakentamista merkitsemällä raskaan liikenteen taukopaikka kyseiselle alueelle. Maakuntakaavassa osoitetun maakunnallisesti merkittävän tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalueen ja kaupan alueen tavoitteeseen päästään

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

paremmin, mikäli tällaista taukopaikan reunaehto ei aseteta. Mikäli tilatarpeiden täsmennyttyä taukopaikan sijoittaminen alueelle on mahdollista, voidaan näin toimia, mutta tämän ei tule olla maakuntakaavassa sitovaa.

Lentoradan linjaus, asema Hyrylään ja Ristikytö

Tuusula toistaa Lentoradasta ja Ristikydöstä lausumansa: Lentorata tulee suunnitella ja toteuttaa myös taajamajunaliikennettä ja pääkaupunkiseudun paikallisliikennettä palvelevana ratana. Uudelle radalle tulee toteuttaa asema Hyrylään ja rata tulee linjata sitovana merkintänä siten, että se kulkee Uusimaa-kaavassa Hyrylän kautta. Myös KUUMA-kunnat lausunnossaan totesivat, että Lentoradan lähiliikennepotentiaali tulee selvittää perusteellisesti ennen radan sijainnin ja käyttötarkoituksen merkitsemistä sitovasti kartalle. Toteutuessaan lähi- ja kaukoliikenneyhteytenä Lentorata tarjoaisi merkittäviä kehittämis- ja tiivistämismahdollisuuksia raidekäytävän asemanseuduille. Hyrylä voitaisiin kytkeä lähijunaliikenteen piiriin.

Lentorata tulee linjata Hyrylän jälkeen siten, että se yhtyy pää- ja oikorataan Ristikydössä, jonne on mahdollista toteuttaa uusi merkittävä vaihtoasema ja taajamarakennetta maakuntakaavan tavoitevuoden jälkeen. Näin merkittävien infrapanostusten osalta tulee ennakoida tulevaisuuden tarpeita maakuntakaavan tavoitevuotta pidemmälle.

Focus -alueen kaupan määräys

Focus-alueen kaupan kohdemerkinnän osalta Tuusula toistaa lausumansa. Uusimaa-kaavan 2050 suunnitteluperiaatteiden mukaan kaavalla tuetaan elinkeinoelämän toiminta- ja kehittymisedellytyksiä maakunnan erityyppisillä alueilla ja mahdollistetaan erityispiirteiden hyödyntäminen. Koska alue rajautuu Suomen suurimpaan ja tärkeimpään lentoasemaan sekä vilkkaiden liikenneväylien solmukohtaan, tulee tätä sijaintitekijää pystyä hyödyntämään alueen kaupallisen konseptin suunnittelussa. Focus-alueella toiminnan tulee tukeutua lentokentän ja erityisesti matkustajaliikenteen avaamiin mahdollisuuksiin, mutta vastavuoroisesti alueen kehittämisen tulee tukea lentoaseman kilpailukykyä ja palvelutarjontaa. Alue on myös liikenteellisen sijaintinsa ja erilaisten tavaraliikenteen lentokenttäintegraatiomahdollisuuksien puolesta otollinen erilaisten varastomyymälä- ja verkkokauppakonseptien kehittämiseen, joissa logistiikka on keskiössä. Maakuntakaavan tulee edistää ja mahdollistaa näiden uudenlaisten ja kehittyvien kaupan konseptien sekä liiketoimintamallien syntyminen, eikä ainoastaan osoittaa aluetta tilaa vaativalle kaupalle.

Palojoen metsän suojelumerkintä

Tuusulan kunta lausui Uusimaa-kaava 2050 -ehdotuksesta, että maakuntakaavaan ei tule merkitä Palojoen metsän luonnonsuojelualuetta. Enviro Oy:n tekemän Jokelan Hevoskylän -luontoselvityksen (2015) mukaan alueen kohteet eivät täytä maakunnallisia LAKU-kriteerejä. Luonnonsuojelun alueen osoittaminen alle kahden kilometrin päähän Jokelan juna-asemasta ei tue Uusimaa-kaava 2050 tavoitteita ilmastonmuutoksen vastaisesta kestävästä kasvun ohjaamisesta. Kasvu tulee esittää kestäville vyöhykkeille, seutukeskuksiin, asemanseuduille ja muihin joukkoliikenteen solmukohtiin. Uusimaa-kaava 2050 tavoitteina on myös elinvoimaisten keskuksien verkosto ja keskusten monipuolisen asumisen kehittämisen tukeminen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Alueelle tehtiin maastokäynti 14.6.2019. Maastokäyntiin osallistuivat edustajat Faunatica Oy:stä, Enviro Oy:stä, Uudenmaan ELY-keskuksesta, Uudenmaan liitosta ja Tuusulan kunnasta. Maastokäynnissä saavutettiin yhteisymmärrys siitä, että Palojokivarsi on maakunnallisesti arvokasta ja tämän Tuusulan kunta huomioi vireillä olevassa yleiskaavatyössä sekä hevoskylän asemakaavatyössä. Kohteen itäosa on lehtomaista kangasta, jossa puusto on nuorempaa ja lahoppuuta on niukasti, joten LAKU-kriteerit eivät täyty. Näillä kuvioilla oli myös selvästi näkyvillä ihmisen toiminnan jäljet eli saven otto tiilitehtaan tarpeisiin ja myös ihmisen aikaisempi metsänhoito. Tässä kohtaa maastokäynnin tuloksena todettiin olevan syytä tarkentaa maakunnallisesti arvokkaan alueen rajausta suppeammaksi Faunatican 2018 raportin rajauksesta. Luonnonsuojelualueen rajausta on pienennetty nyt nähtävillä olevaan maakuntakaavaehdotukseen. Tuusulan kunta huomauttaa, että arvokkaan luontokohteen itärajausta tarkennetaan laadittavalla hevoskylän asemakaavalla ja selvitetään, voiko maakuntakaavassa osoitetun suojelualueen itäosaan toteuttaa esimerkiksi hevoskylää palvelevia metsälaitumia. Maakuntakaavassa tunnistetun Paljoen metsän merkittävimmät luontoarvot ja suojeluarvo tullaan turvaamaan Palojokivarressa.

Yhteenveto

Tuusulan kunta edellyttää seuraavia muutoksia Uusimaa-kaava 2050 -ehdotukseen:

- Kehä IV:stä tulee painottaa maakunnallisesti merkittävänä väylänä ja Focusta maakunnallisena logistiikka-alueena, jonne tulee sallia monimuotoisia kaupan konsepteja. Yhteys Tallinna-tunneliin on tärkeä.
- Kaavaan on lisättävä myös Finest Bay Area -rautatietunnelin mukainen linjaus.
- Liitekartalla osoitettu raskaan liikenteen palvelualueen kohdemerkintä tulee poistaa
- Lentorata tulee merkitä sitovana Hyrylään, sekä edelleen Ristikytöön
- Paljoen metsän luonnonsuojelualue tarkentuu kunnan yleis- ja asemakaavatyössä

Ehdotus

Esittelijä: Marko Härkönen, kuntakehitysjohtaja

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

- antaa Uusimaa-kaava 2050 ehdotuksesta edellä olevan muistutuksen
- Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Puheenjohtajan avattua keskustelun esittelijä lisäsi lausuntoon seuraavan kappaleen:

Maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen myötä kaupan laadun ohjaamista on kevennetty ja tilaa vaativan kaupan käsite on poistettu. Maakuntakaavalla ei tule asettaa tiukkoja rajoituksia kaupan laadulle.

Keskustelun jatkuessa Jari Anttalainen esitti seuraavan lisäyksen:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

"Maakuntajärvi Tuusulanjärvellä ranta-alueineen on niin ympäristö- kuin virkistys- ja kulttuuriarvoja. Näiden arvojen säilyttäminen ja edistäminen edellyttää säännöllisiä kunnostamis- ja hoitotoimenpiteitä. Käsittelyssä olevassa Tuusula2040-yleiskaavassa näiden arvojen yhteensovittamiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Näin ollen maakuntakaavassa ei pidä erilaisia ympäristön suojelumerkintöjä alueella kiristää eikä laajentaa."

Lisäys hyväksyttiin yksimielisesti

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

- antaa Uusimaa-kaava 2050 ehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Muistutuksen aiheet:

- Tallinna-tunneli, Kehä IV ja raskaan liikenteen palvelualue
- Lentoradan linjaus, asema Hyrylään ja Ristikytö
- Focus -alueen kaupan määräys
- Palojoen metsän suojelumerkintä

Tallinna-tunneli, Kehä IV ja raskaan liikenteen palvelualue

Kehä IV -yhteys on elintärkeä suunnitellulle Helsinki - Tallinna -tunnelin rahtiterminaalille, jonka sijoittumista Tuusula kuntansa alueelle kannattaa. Tunnelin henkilöliikenne nivoutuu osaltaan Helsingin seudun joukkoliikennejärjestelmään ja tavaraliikenne integroidaan osaksi logistiikkaverkkoa. Tunneliyhteys tarjoaa hyvät edellytykset kehittää lentoaseman lähialuetta vahvana logistiikkatoimintojen keskittymänä. Lentoaseman pohjoispuolelle sijoittuva Kehä IV -yhteys on olennainen osa tätä kokonaisuutta ja luo vahvan poikittaisyhteyden valtatie 3 suuntaan. Tallinna-tunnelin suunnittelun edetessä tulee Tuusulan kunta ottaa mukaan suunnittelutyöhön jo varhaisessa vaiheessa.

Uusimaa-kaava 2050:een on lisättävä myös Finest Bay Area -rautatietunnelin mukainen linjaus, jonka suunniteltu reitti kulkee Tallinnasta Espoon Otaniemen kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle tai Otaniemestä Pasilan kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle.

Tuusulan Focus-alueelle logistiikan liitekartalla osoitettu raskaan liikenteen palvelualueen kohdemerkintä tulee poistaa. Focus-alueelle suunnitellaan erittäin laajaa, seudullisesti merkittävää työpaikka-aluetta. Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Focus -osayleiskaava ja alueen asemakaavoitus on vireillä. Tässä valmistelun vaiheessa ei voida vaarantaa merkittävän logistiikka-alueen suunnittelua ja rakentamista merkitsemällä raskaan liikenteen taukopaikka kyseiselle alueelle. Maakuntakaavassa osoitetun maakunnallisesti merkittävän tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalueen ja kaupan alueen tavoitteeseen päästään paremmin, mikäli tällaista taukopaikan reunaehto ei aseteta. Mikäli tilatarpeiden täsmennyttyä taukopaikan sijoittaminen alueelle on mahdollista, voidaan näin toimia, mutta tämän ei tule olla maakuntakaavassa sitovaa.

Lentoradan linjaus, asema Hyrylään ja Ristikytö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusula toistaa Lentoradasta ja Ristikydöstä lausumansa: Lentorata tulee suunnitella ja toteuttaa myös taajamajunaliikennettä ja pääkaupunkiseudun paikallisliikennettä palvelevana ratana. Uudelle radalle tulee toteuttaa asema Hyrylään ja rata tulee linjata sitovana merkintänä siten, että se kulkee Uusimaa -kaavassa Hyrylän kautta. Myös KUUMA-kunnat lausunnossaan totesivat, että Lentoradan lähiliikennepotentiaali tulee selvittää perusteellisesti ennen radan sijainnin ja käyttötarkoituksen merkitsemistä sitovasti kartalle. Toteutuessaan lähi- ja kaukoliikenneyhteytenä Lentorata tarjoaisi merkittäviä kehittämis- ja tiivistämismahdollisuuksia raidekäytävän asemanseuduille. Hyrylä voitaisiin kytkeä lähijunaliikenteen piiriin.

Lentorata tulee linjata Hyrylän jälkeen siten, että se yhtyy pää- ja oikorataan Ristikydössä, jonne on mahdollista toteuttaa uusi merkittävä vaihtoasema ja taajamarakennetta maakuntakaavan tavoitevuoden jälkeen. Näin merkittävien infrapanostusten osalta tulee ennakoida tulevaisuuden tarpeita maakuntakaavan tavoitevuotta pidemmälle.

Focus -alueen kaupan määräys

Focus-alueen kaupan kohdemerkinnän osalta Tuusula toistaa lausumansa. Uusimaa-kaavan 2050 suunnitteluperiaatteiden mukaan kaavalla tuetaan elinkeinoelämän toiminta- ja kehittymisedellytyksiä maakunnan erityyppisillä alueilla ja mahdollistetaan erityispiirteiden hyödyntäminen. Koska alue rajautuu Suomen suurimpaan ja tärkeimpään lentoasemaan sekä vilkkaiden liikenneväylien solmukohtaan, tulee tätä sijaintitekijää pystyä hyödyntämään alueen kaupallisen konseptin suunnittelussa. Focus-alueella toiminnan tulee tukeutua lentokentän ja erityisesti matkustajaliikenteen avaamiin mahdollisuuksiin, mutta vastavuoroisesti alueen kehittämisen tulee tukea lentoaseman kilpailukykyä ja palvelutarjontaa. Alue on myös liikenteellisen sijaintinsa ja erilaisten tavaraliikenteen lentokenttäintegraatiomahdollisuuksien puolesta otollinen erilaisten varastomyymälä- ja verkkokauppakonseptien kehittämiseen, joissa logistiikka on keskiössä. Maakuntakaavan tulee edistää ja mahdollistaa näiden uudenlaisten ja kehittyvien kaupan konseptien sekä liiketoimintamallien syntyminen, eikä ainoastaan osoittaa aluetta tilaa vaativalle kaupalle.

Maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen myötä kaupan laadun ohjaamista on kevennetty ja tilaa vaativan kaupan käsite on poistettu. Maakuntakaavalla ei tule asettaa tiukkoja rajoituksia kaupan laadulle.

Palojoen metsän suojelumerkintä

Tuusulan kunta lausui Uusimaa-kaava 2050 -ehdotuksesta, että maakuntakaavaan ei tule merkitä Palojoen metsän luonnonsuojelualuetta. Enviro Oy:n tekemän Jokelan Hevoskylän -luontoselvityksen (2015) mukaan alueen kohteet eivät täytä maakunnallisia LAKU-kriteerejä. Luonnonsuojelun osoittaminen alle kahden kilometrin päähän Jokelan juna-asemasta ei tue Uusimaa-kaava 2050 tavoitteita ilmastonmuutoksen vastaisesta kestävästä kasvun ohjaamisesta. Kasvu tulee esittää kestäville vyöhykkeille, seutukeskuksiin, asemanseuduille ja muihin joukkoliikenteen solmukohtiin. Uusimaa-kaava 2050 tavoitteina on myös elinvoimaisten keskuksien verkosto ja keskusten monipuolisen asumisen kehittämisen tukeminen.

Alueelle tehtiin maastokäynti 14.6.2019. Maastokäyntiin osallistuivat edustajat Faunatica Oy:stä, Enviro Oy:stä, Uudenmaan ELY-keskuksesta, Uudenmaan liitosta ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunnasta. Maastokäynnissä saavutettiin yhteisymmärrys siitä, että Palojokivarsi on maakunnallisesti arvokasta ja tämän Tuusulan kunta huomioi vireillä olevassa yleiskaavatyössä sekä hevoskylän asemakaavatyössä. Kohteen itäosa on lehtomaista kangasta, jossa puusto on nuorempaa ja lahoppuuta on niukasti, joten LAKU-kriteerit eivät täyty. Näillä kuvioilla oli myös selvästi näkyvillä ihmisen toiminnan jäljet eli saven otto tiilitehtaan tarpeisiin ja myös ihmisen aikaisempi metsänhoito. Tässä kohtaa maastokäynnin tuloksena todettiin olevan syytä tarkentaa maakunnallisesti arvokkaan alueen rajausta suppeammaksi Faunatican 2018 raportin rajauksesta. Luonnonsuojelualueen rajausta on pienennetty nyt nähtävillä olevaan maakuntakaavaehdotukseen. Tuusulan kunta huomauttaa, että arvokkaan luontokohteen itärajausta tarkennetaan laadittavalla hevoskylän asemakaavalla ja selvitetään, voiko maakuntakaavassa osoitetun suojelualueen itäosaan toteuttaa esimerkiksi hevoskylää palvelevia metsälaitumia. Maakuntakaavassa tunnistetun Palojoen metsän merkittävimmät luontoarvot ja suojeluarvo tullaan turvaamaan Palojokivarressa.

Yhteenveto

Tuusulan kunta edellyttää seuraavia muutoksia Uusimaa-kaava 2050 -ehdotukseen:

- Kehä IV:stä tulee painottaa maakunnallisesti merkittävänä väylänä ja Focusta maakunnallisena logistiikka-alueena, jonne tulee sallia monimuotoisia kaupan konsepteja. Yhteys Tallinna-tunneliin on tärkeä.
- Kaavaan on lisättävä myös Finest Bay Area -rautatietunnelin mukainen linjaus.
- Liitekartalla osoitettu raskaan liikenteen palvelualueen kohdemerkintä tulee poistaa
- Lentonrata tulee merkitä sitovana Hyrylään, sekä edelleen Ristikytöön
- Palojoen metsän luonnonsuojelualue tarkentuu kunnan yleis- ja asemakaavatyössä
- Maakuntajärvi Tuusulanjärvellä ranta-alueineen on niin ympäristö- kuin virkistys- ja kulttuuriarvoja. Näiden arvojen säilyttäminen ja edistäminen edellyttää säännöllisiä kunnostamis- ja hoitotoimenpiteitä. Käsittelyssä olevassa Tuusula2040-yleiskaavassa näiden arvojen yhteensovittamiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Näin ollen maakuntakaavassa ei pidä erilaisia ympäristön suojelumerkintöjä alueella kiristää eikä laajentaa.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.
-

Kunnanhallitus, 04.11.2019, § 430

Valmistelija / lisätiedot:

Liitteet

1 Uusimaa-kaava 2050, ote Helsingin seudun maakuntakaavaehdotuksesta, kkl
4.11.2019

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

2 Uusimaa-kaava 2050, merkinnät ja määräykset, khall 4.11.2019

3 Uusimaa-kaava 2050, vastine, Tuusula, khall 4.11.2019

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, apulaispormestari

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- antaa Uusimaa-kaava 2050 -ehdotuksesta seuraavan muistutuksen:

Tuusulan kunnan muistutus Uusimaa-kaava 2050 -ehdotuksesta

Muistutuksen aiheet:

- Tallinna-tunneli, Kehä IV ja raskaan liikenteen palvelualue
- Lentoradan linjaus, asema Hyrylään ja Ristikytö
- Focus -alueen kaupan määräys
- Palojoen metsän suojelumerkintä

Tallinna-tunneli, Kehä IV ja raskaan liikenteen palvelualue

Kehä IV -yhteys on elintärkeä suunnitellulle Helsinki - Tallinna -tunnelin rahtiterminaalille, jonka sijoittumista Tuusula kuntansa alueelle kannattaa. Tunnelin henkilöliikenne nivoutuu osaltaan Helsingin seudun joukkoliikennejärjestelmään ja tavaraliikenne integroidaan osaksi logistiikkaverkkoa. Tunneliyhteys tarjoaa hyvät edellytykset kehittää lentoaseman lähialuetta vahvana logistiikkatoimintojen keskittymänä. Lentoaseman pohjoispuolelle sijoittuva Kehä IV -yhteys on olennainen osa tätä kokonaisuutta ja luo vahvan poikittaisyhteyden valtatie 3 suuntaan. Tallinna-tunnelin suunnittelun edetessä tulee Tuusulan kunta ottaa mukaan suunnittelutyöhön jo varhaisessa vaiheessa.

Uusimaa-kaava 2050:een on lisättävä myös Finest Bay Area -rautatietunnelin mukainen linjaus, jonka suunniteltu reitti kulkee Tallinnasta Espoon Otaniemen kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle tai Otaniemestä Pasilan kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle.

Tuusulan Focus-alueelle logistiikan liitekartalla osoitettu raskaan liikenteen palvelualueen kohdemarkintä tulee poistaa. Focus-alueelle suunnitellaan erittäin laajaa, seudullisesti merkittävää työpaikka-aluetta. Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Focus -osayleiskaava ja alueen asemakaavoitus on vireillä. Tässä valmistelun vaiheessa ei voida vaarantaa merkittävän logistiikka-alueen suunnittelua ja rakentamista merkitsemällä raskaan liikenteen taukopaikka kyseiselle alueelle. Maakuntakaavassa osoitetun maakunnallisesti merkittävän tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisaikojen ja kaupan alueen tavoitteeseen päästään paremmin, mikäli tällaista taukopaikan reuna-aitausta ei aseteta. Mikäli tilatarpeiden täsmennyttyä taukopaikan sijoittaminen alueelle on mahdollista, voidaan näin toimia, mutta tämän ei tule olla maakuntakaavassa sitovaa.

Lentoradan linjaus, asema Hyrylään ja Ristikytö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusula toistaa Lentoradasta ja Ristikydöstä lausumansa: Lentorata tulee suunnitella ja toteuttaa myös taajamajunaliikennettä ja pääkaupunkiseudun paikallisliikennettä palvelevana ratana. Uudelle radalle tulee toteuttaa asema Hyrylään ja rata tulee linjata sitovana merkintänä siten, että se kulkee Uusimaa -kaavassa Hyrylän kautta. Myös KUUMA-kunnat lausunnossaan totesivat, että Lentoradan lähiliikennepotentiaali tulee selvittää perusteellisesti ennen radan sijainnin ja käyttötarkoituksen merkitsemistä sitovasti kartalle. Toteutuessaan lähi- ja kaukoliikenneyhteytenä Lentorata tarjoaisi merkittäviä kehittämis- ja tiivistämismahdollisuuksia raidekäytävän asemanseuduille. Hyrylä voitaisiin kytkeä lähijunaliikenteen piiriin.

Lentorata tulee linjata Hyrylän jälkeen siten, että se yhtyy pää- ja oikorataan Ristikydössä, jonne on mahdollista toteuttaa uusi merkittävä vaihtoasema ja taajamarakennetta maakuntakaavan tavoitevuoden jälkeen. Näin merkittävien infrapanostusten osalta tulee ennakoida tulevaisuuden tarpeita maakuntakaavan tavoitevuotta pidemmälle.

Focus -alueen kaupan määräys

Focus-alueen kaupan kohdemerkinnän osalta Tuusula toistaa lausumansa. Uusimaa-kaavan 2050 suunnitteluperiaatteiden mukaan kaavalla tuetaan elinkeinoelämän toiminta- ja kehittymisedellytyksiä maakunnan erityyppisillä alueilla ja mahdollistetaan erityispiirteiden hyödyntäminen. Koska alue rajautuu Suomen suurimpaan ja tärkeimpään lentoasemaan sekä vilkkaiden liikenneväylien solmukohtaan, tulee tätä sijaintitekijää pystyä hyödyntämään alueen kaupallisen konseptin suunnittelussa. Focus-alueella toiminnan tulee tukeutua lentokentän ja erityisesti matkustajaliikenteen avaamiin mahdollisuuksiin, mutta vastavuoroisesti alueen kehittämisen tulee tukea lentoaseman kilpailukykyä ja palvelutarjontaa. Alue on myös liikenteellisen sijaintinsa ja erilaisten tavaraliikenteen lentokenttäintegraatiomahdollisuuksien puolesta otollinen erilaisten varastomyymälä- ja verkkokauppakonseptien kehittämiseen, joissa logistiikka on keskiössä. Maakuntakaavan tulee edistää ja mahdollistaa näiden uudenlaisten ja kehittyvien kaupan konseptien sekä liiketoimintamallien syntyminen, eikä ainoastaan osoittaa aluetta tilaa vaativalle kaupalle.

Maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen myötä kaupan laadun ohjaamista on kevennetty ja tilaa vaativan kaupan käsite on poistettu. Maakuntakaavalla ei tule asettaa tiukkoja rajoituksia kaupan laadulle.

Palojoen metsän suojelumerkintä

Tuusulan kunta lausui Uusimaa-kaava 2050 -ehdotuksesta, että maakuntakaavaan ei tule merkitä Palojoen metsän luonnonsuojelualueita. Enviro Oy:n tekemän Jokelan Hevoskylän -luontoselvityksen (2015) mukaan alueen kohteet eivät täytä maakunnallisia LAKU-kriteerejä. Luonnonsuojelualueen osoittaminen alle kahden kilometrin päähän Jokelan juna-asemasta ei tue Uusimaa-kaava 2050 tavoitteita ilmastonmuutoksen vastaisesta kestävästä kasvun ohjaamisesta. Kasvu tulee esittää kestäville vyöhykkeille, seutukeskuksiin, asemanseuduille ja muihin joukkoliikenteen solmukohtiin. Uusimaa-kaava 2050 tavoitteina on myös elinvoimaisten keskuksien verkosto ja keskusten monipuolisen asumisen kehittämisen tukeminen.

Alueelle tehtiin maastokäynti 14.6.2019. Maastokäyntiin osallistuivat edustajat Faunatica Oy:stä, Enviro Oy:stä, Uudenmaan ELY-keskuksesta, Uudenmaan liitosta ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunnasta. Maastokäynnissä saavutettiin yhteisymmärrys siitä, että Palojokivarsi on maakunnallisesti arvokasta ja tämän Tuusulan kunta huomioi vireillä olevassa yleiskaavatyössä sekä hevoskylän asemakaavatyössä. Kohteen itäosa on lehtomaista kangasta, jossa puusto on nuorempaa ja lahoppuuta on niukasti, joten LAKU-kriteerit eivät täyty. Näillä kuvioilla oli myös selvästi näkyvillä ihmisen toiminnan jäljet eli saven otto tiilitehtaan tarpeisiin ja myös ihmisen aikaisempi metsänhoito. Tässä kohtaa maastokäynnin tuloksena todettiin olevan syytä tarkentaa maakunnallisesti arvokkaan alueen rajausta suppeammaksi Faunatican 2018 raportin rajauksesta. Luonnonsuojelualueen rajausta on pienennetty nyt nähtävillä olevaan maakuntakaavaehdotukseen. Tuusulan kunta huomauttaa, että arvokkaan luontokohteen itärajausta tarkennetaan laadittavalla hevoskylän asemakaavalla ja selvitetään, voiko maakuntakaavassa osoitetun suojelualueen itäosaan toteuttaa esimerkiksi hevoskylää palvelevia metsälaitumia. Maakuntakaavassa tunnistetun Paljoen metsän merkittävimmät luontoarvot ja suojeluarvo tullaan turvaamaan Palojokivarressa.

Yhteenveto

Tuusulan kunta edellyttää seuraavia muutoksia Uusimaa-kaava 2050 -ehdotukseen:

- Kehä IV:stä tulee painottaa maakunnallisesti merkittävänä väylänä ja Focusta maakunnallisena logistiikka-alueena, jonne tulee sallia monimuotoisia kaupan konsepteja. Yhteys Tallinna-tunneliin on tärkeä.
- Kaavaan on lisättävä myös Finest Bay Area -rautatietunnelin mukainen linjaus.
- Liitekartalla osoitettu raskaan liikenteen palvelualueen kohdemerkintä tulee poistaa
- Lentonrata tulee merkitä sitovana Hyrylään, sekä edelleen Ristikytöön
- Paljoen metsän luonnonsuojelualue tarkentuu kunnan yleis- ja asemakaavatyössä
- Maakuntajärvi Tuusulanjärvellä ranta-alueineen on niin ympäristö- kuin virkistys- ja kulttuuriarvoja. Näiden arvojen säilyttäminen ja edistäminen edellyttää säännöllisiä kunnostamis- ja hoitotoimenpiteitä. Käsittelyssä olevassa Tuusula2040-yleiskaavassa näiden arvojen yhteensovittamiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Näin ollen maakuntakaavassa ei pidä erilaisia ympäristön suojelumerkintöjä alueella kiristää eikä laajentaa.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Jussi Salonen Pasi Huuhtasen kannattamana esitti muistutukseen lisättäväksi seuraavaa:

"Tuusulanjärven Natura-alueen suojelutavoitteet toteutetaan vesilain ja/tai luonnonsuojelulain nojalla. Maakuntakaavassa ei tule määritellä Tuusulanjärven eteläpään osalta toteutustapaa, vaan merkintä "Voimassa olevien maakuntakaavojen suojelualue, joka esitetään Uusimaa-kaavassa" on kumottava nykyisestä voimassa olevasta maakuntakaavasta. Samalla Tuusulan kunta toteaa: 1. Maakuntakaavassa osoitettu alue on epämääräinen piirrostavaltaan ja mittakaavasta johtuen sijainnin rajat vaikeasti selville otettavissa 2. Natura-alueen suojeluperustetta lintuvesi ei pidä jatkotoimissa millään tavalla kiristää 3. Natura-alueella maa-alueen ja veden välinen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

raja on määrittelemätön ja 4. Natura-alueen raja on virheellinen tai vähintään epämääräinen, kun se ulottuu jopa Tuusulanjärven eteläosan itäpuolelle." Ko. esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- ehdottaa valtuustolle, että VALTUUSTO päättää
- antaa Uusimaa-kaava 2050 -ehdotuksesta seuraavan muistutuksen:

Tuusulan kunnan muistutus Uusimaa-kaava 2050 -ehdotuksesta

Muistutuksen aiheet:

- Tallinna-tunneli, Kehä IV ja raskaan liikenteen palvelualue
- Lentoradan linjaus, asema Hyrylään ja Ristikytö
- Focus -alueen kaupan määräys
- Palojoen metsän suojelumerkintä

Tallinna-tunneli, Kehä IV ja raskaan liikenteen palvelualue

Kehä IV -yhteys on elintärkeä suunnitellulle Helsinki - Tallinna -tunnelin rahtiterminaalille, jonka sijoittumista Tuusula kuntansa alueelle kannattaa. Tunnelin henkilöliikenne nivoutuu osaltaan Helsingin seudun joukkoliikennejärjestelmään ja tavaraliikenne integroidaan osaksi logistiikkaverkkoa. Tunneliyhteys tarjoaa hyvät edellytykset kehittää lentoaseman lähialuetta vahvana logistiikkatoimintojen keskittymänä. Lentoaseman pohjoispuolelle sijoittuva Kehä IV -yhteys on olennainen osa tätä kokonaisuutta ja luo vahvan poikittaisyhteyden valtatie 3 suuntaan. Tallinna-tunnelin suunnittelun edetessä tulee Tuusulan kunta ottaa mukaan suunnittelutyöhön jo varhaisessa vaiheessa.

Uusimaa-kaava 2050:een on lisättävä myös Finest Bay Area -rautatietunnelin mukainen linjaus, jonka suunniteltu reitti kulkee Tallinnasta Espoon Otaniemen kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle tai Otaniemestä Pasilan kautta Helsinki-Vantaan lentokentälle.

Tuusulan Focus-alueelle logistiikan liitekartalla osoitettu raskaan liikenteen palvelualueen kohdemerkintä tulee poistaa. Focus-alueelle suunnitellaan erittäin laajaa, seudullisesti merkittävää työpaikka-aluetta. Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Focus -osayleiskaava ja alueen asemakaavoitus on vireillä. Tässä valmistelun vaiheessa ei voida vaarantaa merkittävän logistiikka-alueen suunnittelua ja rakentamista merkitsemällä raskaan liikenteen taukopaikka kyseiselle alueelle. Maakuntakaavassa osoitetun maakunnallisesti merkittävän tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisaalueen ja kaupan alueen tavoitteeseen päästään paremmin, mikäli tällaista taukopaikan reunaehto ei aseteta. Mikäli tilatarpeiden täsmennyttyä taukopaikan sijoittaminen alueelle on mahdollista, voidaan näin toimia, mutta tämän ei tule olla maakuntakaavassa sitovaa.

Lentoradan linjaus, asema Hyrylään ja Ristikytö

Tuusula toistaa Lentoradasta ja Ristikydöstä lausumansa: Lentorata tulee suunnitella ja toteuttaa myös taajamajunaliikennettä ja pääkaupunkiseudun paikallisliikennettä palvelevana ratana. Uudelle radalle tulee toteuttaa asema Hyrylään ja rata tulee linjata

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

sitovana merkintänä siten, että se kulkee Uusimaa -kaavassa Hyrylän kautta. Myös KUUMA-kunnat lausunnossaan totesivat, että Lentoradan lähiliikennepotentiaali tulee selvittää perusteellisesti ennen radan sijainnin ja käyttötarkoituksen merkitsemistä sitovasti kartalle. Toteutuessaan lähi- ja kaukoliikenneyhteytenä Lentorata tarjoaisi merkittäviä kehittämis- ja tiivistämismahdollisuuksia raidekäytävän asemanseuduille. Hyrylä voitaisiin kytkeä lähijunaliikenteen piiriin.

Lentorata tulee linjata Hyrylän jälkeen siten, että se yhtyy pää- ja oikorataan Ristikydössä, jonne on mahdollista toteuttaa uusi merkittävä vaihtoasema ja taajamarakennetta maakuntakaavan tavoitevuoden jälkeen. Näin merkittävien infrapanostusten osalta tulee ennakoida tulevaisuuden tarpeita maakuntakaavan tavoitevuotta pidemmälle.

Focus -alueen kaupan määräys

Focus-alueen kaupan kohdemerkinnän osalta Tuusula toistaa lausumansa. Uusimaa-kaavan 2050 suunnitteluperiaatteiden mukaan kaavalla tuetaan elinkeinoelämän toiminta- ja kehittymisedellytyksiä maakunnan erityyppisillä alueilla ja mahdollistetaan erityispiirteiden hyödyntäminen. Koska alue rajautuu Suomen suurimpaan ja tärkeimpään lentoasemaan sekä vilkkaiden liikenneväylien solmukohtaan, tulee tätä sijaintitekijää pystyä hyödyntämään alueen kaupallisen konseptin suunnittelussa. Focus-alueella toiminnan tulee tukeutua lentokentän ja erityisesti matkustajaliikenteen avaamiin mahdollisuuksiin, mutta vastavuoroisesti alueen kehittämisen tulee tukea lentoaseman kilpailukykyä ja palvelutarjontaa. Alue on myös liikenteellisen sijaintinsa ja erilaisten tavaraliikenteen lentokenttäintegraatiomahdollisuuksien puolesta otollinen erilaisten varastomyymälä- ja verkkokauppa-konseptien kehittämiseen, joissa logistiikka on keskiössä. Maakuntakaavan tulee edistää ja mahdollistaa näiden uudenlaisten ja kehittyvien kaupan konseptien sekä liiketoimintamallien syntyminen, eikä ainoastaan osoittaa aluetta tilaa vaativalle kaupalle.

Maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen myötä kaupan laadun ohjaamista on kevennetty ja tilaa vaativan kaupan käsite on poistettu. Maakuntakaavalla ei tule asettaa tiukkoja rajoituksia kaupan laadulle.

Palojoen metsän suojelumerkintä

Tuusulan kunta lausui Uusimaa-kaava 2050 -ehdotuksesta, että maakuntakaavaan ei tule merkitä Palojoen metsän luonnonsuojelualuetta. Enviro Oy:n tekemän Jokelan Hevoskylän -luontoselvityksen (2015) mukaan alueen kohteet eivät täytä maakunnallisia LAKU-kriteerejä. Luonnonsuojelun osoittaminen alle kahden kilometrin päähän Jokelan juna-asemasta ei tue Uusimaa-kaava 2050 tavoitteita ilmastonmuutoksen vastaisesta kestävästä kasvun ohjaamisesta. Kasvu tulee esittää kestäville vyöhykkeille, seutukeskuksiin, asemanseuduille ja muihin joukkoliikenteen solmukohtiin. Uusimaa-kaava 2050 tavoitteina on myös elinvoimaisten keskuksien verkosto ja keskusten monipuolisen asumisen kehittymisen tukeminen.

Alueelle tehtiin maastokäynti 14.6.2019. Maastokäyntiin osallistuivat edustajat Faunatica Oy:stä, Enviro Oy:stä, Uudenmaan ELY-keskuksesta, Uudenmaan liitosta ja Tuusulan kunnasta. Maastokäynnissä saavutettiin yhteisymmärrys siitä, että Palojokivarsi on maakunnallisesti arvokasta ja tämän Tuusulan kunta huomioi vireillä olevassa yleiskaavatyössä sekä hevoskylän asemakaavatyössä. Kohteen itäosa on

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

lehtomaista kangasta, jossa puusto on nuorempaa ja lahoppuuta on niukasti, joten LAKU-kriteerit eivät täyty. Näillä kuvioilla oli myös selvästi näkyvillä ihmisen toiminnan jäljet eli saven otto tiilitehtaan tarpeisiin ja myös ihmisen aikaisempi metsänhoito. Tässä kohtaa maastokäynnin tuloksena todettiin olevan syytä tarkentaa maakunnallisesti arvokkaan alueen rajausta suppeammaksi Faunatican 2018 raportin rajauksesta. Luonnonsuojelualueen rajausta on pienennetty nyt nähtävillä olevaan maakuntakaavaehdotukseen. Tuusulan kunta huomauttaa, että arvokkaan luontokohteen itärajaus tarkennetaan laadittavalla hevoskylän asemakaavalla ja selvitetään, voiko maakuntakaavassa osoitetun suojelualueen itäosaan toteuttaa esimerkiksi hevoskylää palvelevia metsälaitumia. Maakuntakaavassa tunnistetun Palojoen metsän merkittävimmät luontoarvot ja suojeluarvo tullaan turvaamaan Palojokivarressa.

Yhteenveto

Tuusulan kunta edellyttää seuraavia muutoksia Uusimaa-kaava 2050 -ehdotukseen:

- Kehä IV:sta tulee painottaa maakunnallisesti merkittävänä väylänä ja Focusta maakunnallisena logistiikka-alueena, jonne tulee sallia monimuotoisia kaupan konsepteja. Yhteys Tallinna-tunneliin on tärkeä.
- Kaavaan on lisättävä myös Finest Bay Area -rautatietunnelin mukainen linjaus.
- Liitekartalla osoitettu raskaan liikenteen palvelualueen kohdemerkintä tulee poistaa
- Lentonrata tulee merkitä sitovana Hyrylään, sekä edelleen Ristikytöön
- Palojoen metsän luonnonsuojelualue tarkentuu kunnan yleis- ja asemakaavatyössä
- Maakuntajärvi Tuusulanjärvellä ranta-alueineen on niin ympäristö- kuin virkistys- ja kulttuuriarvoja. Näiden arvojen säilyttäminen ja edistäminen edellyttää säännöllisiä kunnostamis- ja hoitotoimenpiteitä. Käsittelyssä olevassa Tuusula2040-yleiskaavassa näiden arvojen yhteensovittamiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Näin ollen maakuntakaavassa ei pidä erilaisia ympäristön suojelumerkintöjä alueella kiristää eikä laajentaa.
- Tuusulanjärven Natura-alueen suojelutavoitteet toteutetaan vesilain ja/tai luonnonsuojelulain nojalla. Maakuntakaavassa ei tule määritellä Tuusulanjärven eteläpään osalta toteutustapaa, vaan merkintä "Voimassa olevien maakuntakaavojen suojelualue, joka esitetään Uusimaa-kaavassa" on kumottava nykyisestä voimassa olevasta maakuntakaavasta. Samalla Tuusulan kunta toteaa, että Maakuntakaavassa osoitettu alue on epämääräinen piirrostavaltaan ja mittakaavasta johtuen sijainnin rajat vaikeasti selville otettavissa, Natura-alueen suojeluperustetta lintuvesi ei pidä jatkotoimissa millään tavalla kiristää, Natura-alueella maa-alueen ja veden välinen raja on määrittelemätön ja Natura-alueen rajausta on virheellinen tai vähintään epämääräinen, kun se ulottuu jopa Tuusulanjärven eteläosan itäpuolelle.

Tiedoksi

Uudenmaan liitto

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 261, 17.06.2019

Kunnanhallitus, § 431, 04.11.2019

§ 431

Viljelysmaiden vuokrahinnoittelu

TUUDno-2019-1230

Kunnanhallitus, 17.06.2019, § 261

Valmistelijat / lisätiedot:

Tuusulan kunnan omistuksessa on 126 kpl peltolohkoja, joiden yhteenlaskettu pinta-ala on noin 325 ha. Suurin osa nykyisistä viljelyvuokrasopimuksista päättyy vuoden 2019 lopussa. Tuusulan kunnan hallintosäännössä viljelysmaiden vuokrahinnan päättäminen on delegoitu kunnanhallitukselle.

1.1.2014-31.12.2019 välisenä ajanjaksona on peltolohkojen vuosittainen vuokrahinta ollut:

- keskitasoista heikompi salaojittamaton peltolohko 226,40 €/ha/vuosi
- keskitasoinen salaojitettu peltolohko 283 €/ha/vuosi
- keskitasoista parempi salaojitettu peltolohko 339,60 €/ha/vuosi

Vertailukunnista saatujen viljelysmaiden keskivuokrahintojen perusteella esitetään noin 6 % korotusta peltolohkojen vuosivuokriin.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on ehdottanut, että Tuusulanjärven lähistöllä sijaitsevilla kunnan vuokrapelloilla tehtäisiin rakennekalkitusta. Peltoviljelystä aiheutuvia kiintoaines- ja ravinnehuuhtoumia voidaan vähentää pelloille levitettävillä maanparannusaineilla. Tuusulanjärven valuma-alueesta noin 30 % on peltoa. Tuusulan kunta voi vaikuttaa maataloudesta aiheutuvan kuormituksen vähentämiseen osallistumalla omistuksessaan olevien peltolohkojen rakennekalkituskuluihin. Sopimusten uudistamisen yhteydessä rakennekalkitus voidaan kirjata vuokrasopimukseen ja kunta voisi maanomistajana huomioida rakennekalkituksesta viljelijälle kohdistuvan kulun alentamalla vuotuista vuokrahintaa.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on ehdottanut peltojen rakennekalkitukseen viittä (5) Tuusulan kunnan omistamaa vuokrapeltolohkoa, yhteensä 25,30 hehtaaria. Lohkot on valittu vesiensuojelullisen sijaintinsa perusteella. Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen VILKKU Plus -hanke on ilmoittanut voivansa opastaa kyseisten peltolohkojen tulevia viljelijöitä toimenpide-ehdotusten oikeaoppisessa toteutuksessa. Keski-Uudenmaan ympäristökeskus hoitaa Tuusulan kunnan peltojen rakennekalkituksesta tehtävän mediatiedottamisen ja järjestää alueen viljelijöille suunnatun tiedotustilaisuuden peltojen rakennekalkituksesta.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, apulaispormestari

Kunnanhallitus päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- asettaa viljelysmaiden vuokrahinnaksi
 - keskitasoista heikompi salaojittamaton peltolohko 240 €/ha/vuosi
 - keskitasoinen salaojitettu peltolohko 300 €/ha/vuosi
 - keskitasoista parempi salaojitettu peltolohko 360 €/ha/vuosi
 - tukioikeudeton peltolohko 100 €/ha/vuosi
- alentaa rakennekalkittavien peltolohkojen vuokrahintaa 60 €/ha/vuosi.

Pormestari muutti ehdotuksensa seuraavaksi:

"Kunnanhallitus päättää

- että viljelysmaita vuokrattaessa käytetään tarjouskilpailua
- asettaa viljelysmaiden pohjahinnaksi tarjouskilpailussa
 - keskitasoista heikompi salaojittamaton peltolohko 240 €/ha/vuosi
 - keskitasoinen salaojitettu peltolohko 300 €/ha/vuosi
 - keskitasoista parempi salaojitettu peltolohko 360 €/ha/vuosi
 - tukioikeudeton peltolohko 100 €/ha/vuosi
- alentaa rakennekalkittavien peltolohkojen vuokrahintaa 60 €/ha/vuosi."

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Pentti Mattila teki seuraavan muutosesityksen:

"Kunnanhallitus päättää, että

- viljelysmaiden vuokrahinnat pidetään ennallaan tai korkein tarjous
- tukioikeudettoman pellon hinnaksi 100 euroa/ha/vuosi tai korkein tarjous
- alennetaan rakennettavien peltojen vuokraa 60 euroa/ha/vuosi."

Tuija Reinikainen kannatti Mattilan tekemää muutosesitystä.

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, oli asia ratkaistava äänestämällä. Kunnanhallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen, että ne, jotka kannattavat muutettua pohjaehdotusta, äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Mattilan tekemää muutosesitystä, äänestävät "ei".

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 6 jaa-ääntä (Heikkinen, Lappalainen, Mäki-Kuhna, Salmi, Peltonen ja Lindberg), 5 ei-ääntä (Heikkilä, Sipiläinen, Mattila, Reinikainen ja Salonen), Mäensivu äänesti tyhjää ja Riola oli poissa. Puheenjohtaja totesi, että muutettu pohjaehdotus tuli kunnanhallituksen päätökseksi äänin 6-5, 1 tyhjä ja 1 poissa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

- että viljelysmaita vuokrattaessa käytetään tarjouskilpailua
- asettaa viljelysmaiden pohjahinnaksi tarjouskilpailussa
 - keskitasoista heikompi salaojittamaton peltolohko 240 €/ha/vuosi
 - keskitasoinen salaojitettu peltolohko 300 €/ha/vuosi
 - keskitasoista parempi salaojitettu peltolohko 360 €/ha/vuosi
 - tukioikeudeton peltolohko 100 €/ha/vuosi
- alentaa rakennekalkittavien peltolohkojen vuokrahintaa 60 €/ha/vuosi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Jouko Riola ilmoitti olevansa esteellinen (intressijääviys) ja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Kunnanhallitus, 04.11.2019, § 431

Valmistelija / lisätiedot:

Viljelysmaat olivat haettavana 18.9–21.10.2019 kunnanhallituksen määrittämällä pohjahinnoilla. Haettavana oli 104 peltolohkoa, joihin saapui kaikkiaan 195 tarjousta. Vuokrattavista peltolohkoista saadaan tarjouskilpailun perusteella vuokrattua 68 kpl. Viisi peltolohkoa jäi kokonaan ilman tarjouksia ja 18 lohkon kohdistui vain alimman pohjahinnan alittavia tarjouksia. 13 peltolohkoa oli hakuaikana väärässä pohjahintaryhmässä.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, apulaispormestari

Kunnanhallitus päättää

- asettaa ensimmäisellä hakukierroksella ilman hyväksyttäviä tarjouksia jääneiden peltolohkojen pohjahinnaksi 100 €/ha
- korjata 13 peltolohkon osalta pohjahintaryhmää
- että ensimmäisellä hakukierroksella vuokraamatta jääneistä pelloista järjestetään uusi tarjouskilpailu.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

maankäyttö, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 270, 27.08.2018

Kuntakehityslautakunta, § 125, 30.10.2019

Kunnanhallitus, § 432, 04.11.2019

§ 432

Konduktöörinkuja, asemakaavan muutosehdotus nro 3509

TUUDno-2018-1091

Kunnanhallitus, 27.08.2018, § 270

Valmistelijat / lisätiedot:

Asko Honkanen, kuntasuunnittelupäällikkö, asko.honkanen@tuusula.fi

Kuntasuunnittelussa on todettu, että Jokelan taajaman keskeinen kortteli, joka on pääosin toteuttamaton, on kehityskelpoinen. Liitteenä on sijaintikartta sekä toteuttamattoman korttelin osan aluerajaus ajantasa-asemakaavalle merkittynä. Alue on Tuusulan kunnan omistuksessa. Korttelissa on tällä hetkellä lainvoimainen asuinkerrostalojen rakentamisen mahdollistama asemakaava. Kuntasuunnittelu on käynyt alustavia keskusteluja Lujatalo Oy -rakennusliikkeen kanssa korttelin toteuttamisesta. Rakennusliike on esittänyt oman näkemyksensä korttelin toteuttamisesta. Esitetty ratkaisu edellyttää asemakaavan muutosta, koska voimassa oleva asemakaava ei mahdollista esitetynlaista, korkeampaa ja vähän tehokkaampaa toteutusta.

Asemakaavan muuttamisen vireille asettamisesta ei ole vielä päätöstä eikä hanke ole vielä kaavoituksen työohjelmassa.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti, vt. hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää, että

- Konduktöörinkujan asemakaavan muutos asetetaan vireille
- kaava lisätään kaavoituksen työohjelmaan kärkihankkeeksi
- korttelin kehittämiseksi tarvittavat sopimukset valmistellaan hyväksyttäväksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kuntakehityslautakunta, 30.10.2019, § 125

Valmistelijat / lisätiedot:

Konduktöörinkujan kaavoitus on tullut vireille vuonna 6.9.2018 kunnan aloitteesta. Asemakaavan laatimisesta on päättänyt kunnanhallitus kokouksessaan 27.8.2018. Konduktöörinkujan asemakaavan muutos on merkitty Tuusulan kunnan kaavoitussuunnitelmaan 2019–2023 1-luokan kärkihankkeeksi. Kaavaratkaisu edesauttaa kunnan strategisten tavoitteiden toteutumista edistämällä Jokelan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

keskustan täydennysrakentamista ja tiivistymistä rataa tukeutuen. Konduktöörinkujan asemakaavamuutoksen hyväksyminen on merkitty kunnan strategian toimenpiteeksi vuoden 2019 talousarvioon. Valtuustokauden tavoitteiden mukaisesti Tuusula kasvaa vahvasti ja hallitusti.

Suunnittelualue sijaitsee Tuusulan kunnan Jokelan taajamassa pääradan varrella. Hyrylän keskusta on noin 20 km, Hyvinkään ja Järvenpään keskustoihin noin 10 km. Suunnittelualue on kokonaisuudessaan asemakaavoitettua aluetta ja kooltaan noin 1,9 ha. Alueen lounaisin osa on vielä rakentamaton asemakaavassa kerrostalorakentamista varten varattu alue (AK-23). Lisäksi suunnittelualueeseen on kaavateknisistä syistä, korttelinumeroiden päivittämiseksi, otettu mukaan kerrostalo-alueen itäpuolinen pysäköintialue (LPA-8), sekä kerrostaloalueen (AK-23) jo rakentunut pohjoisosa.

Asemakaavamuutoksen keskeisenä tavoitteena on tiivistää aluerakennetta Jokelan keskustan alueella. Asemakaavalla on tarkoitus mahdollistaa hiukan korkeampien kerrostalojen rakentaminen rautatieaseman läheisyyteen. Asemakaavan muutos mahdollistaa yhden 8-kerroksisen ja kahden 6-kerroksisen kerrostalon rakentamisen. Kaavamuutoksen myötä alueelle muodostuu vain vähäisesti lisää rakennusoikeutta verrattaessa alueella voimassa olevaan asemakaavaan.

Kaavamuutosehdotuksessa AK-korttelin rakennusoikeus osoitetaan kerrosalaneliömetreinä ohjeellisille tontinosille. AK-korttelille on osoitettu rakennusoikeutta yhteensä 8 600 k-m². Aukkaita alueelle tulee noin 220. Kaavaratkaisun myötä AK- tonttien kerrosala kasvaa n. 1 540 k-m².

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kunnalle kustannuksia olevan maanalaisen putkijohdon saneeraamisesta suunniteltua aiemmin. Muita kunnallisteknisiä kuluja ei aiheudu. Rakentaminen on kustannustehokasta alueen sijoittuessa Jokelan tiiviin keskusta-alueen reunalle. Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Kunnalle kohdistuu tuloja tonttien myymisestä, sekä rakennusoikeuden myynnistä ja/tai vuokraamisesta.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että pitkään rakentamattomana olevan korttelin rakentamismahdollisuus parantuu.

Jokelan osayleiskaavassa suunnittelualue on varattu asuntorakentamiselle (A). Osayleiskaavan mukaisesti A alueet on yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa suunniteltava ympäristökuvaltaan monimuotoiseksi ja puutarhakaupunkimaiseksi käyttäen erilaisia talotyyppisiä, ei kuitenkaan yli viisikerroksisia kerrostaloja. Jokelan keskustaa on perusteltua täydennysrakentaa myös aiemmin tyypillistä 4-5 -kerroksista rakentamista korkeammin. Jokelan sijainti junaradan varrella tukee keskustan tiivistymistä. Keskusta-alue rajautuu pohjois-, itä- ja länsisuunnassa olevaan pientalorakenteeseen, joten keskustan laajenemismahdollisuudet tulevaisuudessa ovat rajatut. Tästä syystä Jokelan kasvaessa, tulee nykyinen keskusta-alue tiivistymään ja rakentaminen kehittämään ennemmin korkeammaksi kuin laajemmalle alueelle.

Jokelan osayleiskaava on saanut lainvoiman vuonna 2008. Tuusulan yleiskaava 2040 tulee voimaan tullessaan korvaamaan Jokelan osayleiskaavan. Yleiskaavaehdotuksessa alueen kerroslukua ei ole rajoitettu. Asemakaavan muutosehdotus on yleiskaavaehdotuksen mukainen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 6.9.–5.10.2018. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta vastaanotettiin 6 lausuntoa. Lausunnoista 5 oli luonteeltaan toteavia. Keski-Uudenmaan maakuntamuseo lausui Jokelan keskustan tyypillisestä rakentamisesta ja kulttuuriarvoista. Lausunnon mukaan Jokelan keskustan täydennysrakentamiselle on ollut tyypillistä korkeimmillaan neljä-viisikerroksinen rakentaminen, joka on pysytellyt puurajan alapuolella. Maakuntamuseo pitää kuitenkin Konduktöörinkujan tapauksessa kerrosluvun maltillista korottamista mahdollisena. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ei jätetty kirjallisia mielipiteitä.

Tuusulan kunta omistaa alueen. Kaavaratkaisu on tehty kunnan aloitteesta. Kaavan aloitusvaiheessa kaavaa valmisteltiin hankekaavana ja kaavaratkaisuista neuvoteltiin tulevan rakennuttajan kanssa. Rakennuttajan vetäydyttyä kaavahankkeesta, kaavatyö on valmisteltu loppuun itsenäisenä kaava-muutoksenaan, joka tukee Jokelan kehitystä ja keskusta-alueen tiivistymistä.

Ehdotus

Esittelijä: Pia Sjöroos, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus

- hyväksyy laaditun Konduktöörinkujan asemakaavan muutosehdotuksen
- asettaa asemakaavaehdotuksen MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville muistutusten ja lausuntojen esittämistä varten

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- hyväksyä ja tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 04.11.2019, § 432

Valmistelija / lisätiedot:

Liitteet

- 1 E Konduktöörinkuja, suunnittelualueen sijainti, khall 4.11.2019
- 2 E Konduktöörinkuja, kaavakartta, kvltk 13.12.2019
- 3 E Konduktöörinkuja, kaavaselostus, kvltk 13.12.2019
- 4 E Konduktöörinkuja, selostuksen liitekooste, khall 4.11.2019

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, apulaispormestari

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä laaditun Konduktöörinkujan asemakaavan muutosehdotuksen
- asettaa asemakaavaehdotuksen MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville muistutusten ja lausuntojen esittämistä varten.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

kaavoitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntakehityslautakunta, § 127,30.10.2019
Kunnanhallitus, § 433, 04.11.2019

§ 433

Hyrylän keskustan taideohjelma

TUUDno-2019-2022

Kuntakehityslautakunta, 30.10.2019, § 127

Valmistelijat / lisätiedot:

Taide kuuluu kiinteästi suomalaiseen rakennettuun ympäristöön. Taidetta voi olla rakennuksissa joko itsenäisinä teoksina tai rakenteisiin integroituna taiteena ja sitä voi olla rakennusten välitiloissa, kaduilla, aukioilla sekä puistoissa. Taide voi olla julkista tai yksityistä, mutta se on aina osoitus arvostuksesta yhteistä ympäristöä kohtaan. Taide tuo rakennettuun ympäristöön monia hyötyjä. Kuten hyvä arkkitehtuuri, myös taide lisää kohteen vetovoimaisuutta ja arvoa koko sen elinkaaren ajan. Taide auttaa luomaan uudelle alueelle identiteettiä, ja teoksista muodostuu nopeasti yhteisiä maamerkkejä. Julkinen tai muissa yhteisissä paikoissa sijaitseva taide on kenen tahansa saavutettavissa ilman pääsymaksuja ja aukioloaikoja.

Tuusulan uuden brändin mukaisesti kunnassa painotetaan taidetta kaikissa muodoissaan, unohtamatta jokaisen kuntalaisen omaa "elon taidetta". Tuusula on kunta, jossa taide ja luonto lyövät kättä uniikilla tavalla. Tuusula on inspiroinut taiteen- ja kulttuurintekijöitä aina Jean Sibeliuksesta Eino Leinoon, tämän päivän taiteilijoita unohtamatta. Tuusulassa on kauneutta, joka näkyy ja tuntuu.

Hyrylän keskustan taideohjelmaa on valmisteltu toukokuusta 2018 lähtien. Sopivia taiteen paikkoja keskustan alueella on kartoitettu osallistavasti – asukkaiden mielipiteitä on kerätty kyselyn avulla ja pääasiassa kunnan työntekijöille on järjestetty kaksi erillistä työpajaa. Taideohjelman pohjana on toiminut jo voimassa ja toteutusvaiheessa oleva Rykmentinpuiston taideohjelma, ja alueiden väliltä löytyy myös kaupunkikuvallisia yhtymäkohtia. Keskustan taideohjelman toteutus tapahtuu kuitenkin eri tavalla, kuin Rykmentinpuiston taideohjelman.

Hyrylän keskustan alueella sovelletaan 2 % taideprosenttia. Tämä tarkoittaa sitä, että keskustan alueella kaikissa yksityisissä rakennushankkeissa ja osassa julkisista hankkeista noin 2 % budjetista tulee varata taidetta varten. Yksityiset hankkeet vastaavat itse taiteen hankinnasta osana rakennusprosessia. Taideohjelman noudattamisesta sovitaan kaavoituksen käynnistämissopimuksen, maankäyttösopimuksen tai tontinluovutusehtojen yhteydessä. Taideohjelma koskee näin ainoastaan uusia, taideohjelman hyväksymisen jälkeen käynnistyviä hankkeita keskustan alueella. Yksityisten hankkeiden taide voi sijaita ulko- ja tai sisätiloissa, esimerkiksi porraskäytävässä. Hankittavan taiteen on oltava laadukasta ja ammattitaiteilijan tekemää. Yksityisten hankkeiden taidehankintoja ohjaa kunnan organisaation mukainen Keskustaprojekti ja asiantuntija-apua tarjoavat tarvittaessa museo sekä Julkisivu- ja lähiympäristölaaturyhmä (JLLR).

Julkista taidetta hankitaan keskustan alueen julkisten hankkeiden budjetista varatulla taiderahalla. Kun keskustan alueella käynnistyy esimerkiksi puiston, aukion tai uuden

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

reitin suunnittelu, harkitsevat kunnallistekniikka ja keskustaprojekti yhdessä, mihin hankkeisiin budjetoidaan mukaan noin 2 % keskustan taidetta varten. Taiteen hankinnan koordinoinnista vastaa keskustaprojekti. Tarvittaessa keskustaprojektin varoista kustannetaan taidekoordinaattori ohjaamaan taidehankintoja. Taidekoordinaattorin hyödyntäminen takaa taiteilijavalintojen ja sopimuspuolen sujuvuuden, sekä laadukkaan lopputuloksen. Taiteilijavalintojen yhteydessä taiteilijat arvioivat teoksensa huoltokustannukset, jotka ohjataan museon restaurointivaroihin. Taideteosten ylläpidosta vastaa tämän jälkeen museo.

Tavoitteena on toteuttaa taidehankintoja n. parin vuoden välein. Pitkän aikavälin tavoitteena on saada toteutettua julkista taidetta ainakin 50 % taideohjelmassa esitetyistä keskeisistä taiteen paikoista.

Taideohjelmassa määritellään taiteen keskeisimmät sijoituspaikat keskustan alueella. Alueelta on tunnistettu kolme tärkeää yhteyttä, joita tulee korostaa taiteen keinoin. Yksittäisiä taiteen pääsijoituspaikkoja on tunnistettu 6 kappaletta ja muita mahdollisia sijoituspaikkoja 7 kappaletta. Taiteen sijoituspaikat on esitetty kartalla, mutta sijainnit ovat likimääräisiä ja niitä tulee tulkita suhteessa keskustan kehittymiseen. Esimerkiksi tori voi tarkoittaa nykyisen torin alueen sijaan tulevan keskustan uusia keskeisiä aukiotiloja. Jokipuiston suulle mahdollisesti rakennettavassa parkkitalossa taide tulee sijoittaa rakennuksen julkisivupintaan. Palvelu- ja liikekeskushankkeessa on tärkeää huomioida taide osana julkista tilaa. Kun kunnantalon purkamista aletaan suunnitella, tulee tutkia mahdollisuus järjestää kunnantallolla purkutaidenäyttely.

Hyrylän taideohjelma viedään kolmeen lautakuntaan: Kuntakehityslautakuntaan, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan ja Tekniseen lautakuntaan, ja näiden jälkeen taideohjelman hyväksymisestä päättää kunnanhallitus.

Ehdotus

Esittelijä: Pia Sjöroos, kaavoituspäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää osaltaan ehdottaa kunnanhallitukselle, että

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä liitteenä olevan Hyrylän keskustan taideohjelman.
- hyväksyä, että keskustan alueella otetaan käyttöön taideohjelman mukaisesti tontinluovutusehdoissa, kaavoituksen käynnistämissopimuksissa ja maankäyttösopimuksissa Taiteen prosenttiperiaate.
- hyväksyä, että valituista kunnallistekniikan keskustan alueen projektien budjeteista voidaan jatkossa varata n. 2 % julkisia taidehankintoja varten.

Puheenjohtajan avattua keskustelun, esittelijän teki seuraavan muutoksen päätösehdotukseen:

- hyväksyä, että valituista kunnallistekniikan keskustan alueen projektien budjeteista voidaan jatkossa varata n. 2 % julkisia taidehankintoja varten.

Muutetaan seuraavanlaiseksi

- hyväksyä, että myöhemmin valituista yhdyskuntatekniikan keskustan alueen projektien budjeteista voidaan mahdollisuuksien mukaan jatkossa varata esimerkiksi noin 2% julkisia taidehankintoja varten.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti osaltaan ehdottaa kunnanhallitukselle, että
Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä liitteenä olevan Hyrylän keskustan taideohjelman.
 - hyväksyä, että keskustan alueella otetaan käyttöön taideohjelman mukaisesti tontinluovutusehdoissa, kaavoituksen käynnistämissopimuksissa ja maankäyttösopimuksissa Taiteen prosenttiperiaate.
 - hyväksyä, että myöhemmin valituista yhdyskuntatekniikan keskustan alueen projektien budjeteista voidaan mahdollisuuksien mukaan jatkossa varata esimerkiksi noin 2% julkisia taidehankintoja varten.
-

Kunnanhallitus, 04.11.2019, § 433

Valmistelija / lisätiedot:

Liitteet

1 Hyrylän keskustan taideohjelma ehdotus khall 4.11.2019

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, apulaispormestari

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä liitteenä olevan Hyrylän keskustan taideohjelman
- hyväksyä, että keskustan alueella otetaan käyttöön taideohjelman mukaisesti tontinluovutusehdoissa, kaavoituksen käynnistämissopimuksissa ja maankäyttösopimuksissa Taiteen prosenttiperiaate
- hyväksyä, että myöhemmin valituista yhdyskuntatekniikan keskustan alueen projektien budjeteista voidaan mahdollisuuksien mukaan jatkossa varata esimerkiksi noin 2% julkisia taidehankintoja varten.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

kasvun ja ympäristön toimialue

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntakehityslautakunta, § 128,30.10.2019
Kunnanhallitus, § 434, 04.11.2019

§ 434

Asunto Oy Lehtosato, kaavamuutoshakemus

TUUDno-2019-388

Kuntakehityslautakunta, 30.10.2019, § 128

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna Lindström, yleiskaavasuunnittelija, henna.lindstrom@tuusula.fi

Lahela, asemakaavan muutoshakemus

Kaava- ja kaavamuutoshakemusten käsittely

Jos maanomistaja tekee aloitteen kaavan muuttamisesta tai laatimisesta ja alueen kaavoittaminen koskee maanomistajan etua, oikeutta ja velvollisuutta sillä tavoin välittömästi, on hänellä oikeus saada kunnan viranomaisen ratkaisu aloitteeseensa. Asemakaavoja koskevat hakemukset käsitellään kuntakehityslautakunnassa ja kunnanhallituksessa. Mikäli hakemuksesta tehdään myönteinen päätös, laaditaan hakijan ja kunnan välille kaavoituksen käynnistämissopimus kun hanke on todettu I-prioriteetin hankkeeksi eli ns. kärkihankkeeksi. Käynnistämissopimuksen hyväksymisen jälkeen kaavahanke käynnistyy.

Mikäli kuntakehityslautakunta ja kunnanhallitus tekevät kielteisen päätöksen kaavamuutoshankkeeseen, hakija voi tehdä päätöksestä oikaisuvaatimuksen, jonka käsittelee kunnanhallitus. Tästä kunnanhallituksen oikaisuvaatimuksen käsittelypäätöksestä voi valittaa - maanomistajan aloitteeseen annettu kunnan viranomaisen ratkaisu kaavan muuttamisesta tai laatimisesta on valituskelpoinen ja siitä voidaan tehdä kunnallisvalitus (KHO 4.4.2003 t. 851). Myös kunnan päätös, jolla maanomistajan aloitteesta vireille tulleen kaavahankkeen valmistelu on keskeytetty, on valituskelpoinen ja tästäkin voidaan tehdä kunnallisvalitus (KHO 27.10.2009 t. 2628). Kunnanhallituksen päätöksestä tulee tehdä ensin oikaisuvaatimus. Sen sijaan kunnan omasta aloitteesta tehty päätös kaavan muuttamisesta on vain valmistelua eikä tästä päätöksestä voi valittaa (KHO 2003:16).

Hakemus

Asunto Oy Lehtosato hakee asemakaavamuutosta Kissankellontielle Lahelaan. Asunto-osakeyhtiö omistaa kiinteistön Lehtosato 858-407-0003-0214 osoitteessa Kissankellontie 14. Hakemus kohdistuu kunnan omistamalle kiinteistölle Lahelanrinne 858-407-0003-0392. Muutosta haetaan kunnan omistamalle alueelle Kissankellontien eteläosaan, joka on asemakaavassa osoitettu puistoalueeksi merkinnällä P. Kaavamuutoksella tavoitellaan ajorasitetta tai ajomerkintää Lehtosadon kiinteistölle kunnan omistaman puistoalueen kautta.

Kaavamuutoksen tarkoituksena hakemuksessa kerrotaan: *Tarkoitus on turvata as.oy Lehtosadon as. 2 ja 3 huolto- ja kunnossapitoyhteys Kissankellontien jatkeena olevan*

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

alueen kautta. Alue on vahvistettu raskaita ajoneuvoja kantavaksi as.3 laajennustöiden yhteydessä. Nykyisin alue on nurmikkoa ja kaavoitettu puistoalueeksi. Aikaisemmin alue on ollut kaavoitettu katualueeksi. Toimenpide ei vaadi rakennuskustannuksia

Kaavoitustilanne

Alueella on voimassa Lahelanrinteen rakennuskaava ja Lahelan ja Koskenmäen rakennuskaavan muutos vuodelta 1969. Kaavassa hakemuksen kohteena oleva alue on osoitettu puistoalueeksi (P). Asunto Oy Lehtosadon kiinteistö on merkinnällä rivitalojen ja muiden kytkettyjen rakennusten korttelialue AR, kerrosluku on I ja tehokkuus e=0,25. Suurin rakennuslalla sallittu asuinhuoneistojen lukumäärä on 6.

Hyrylän laajentumissuuntien osayleiskaavassa alueelle ei ole osoitettu käyttötarkoituksmerkintää. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Hyrylän laajentumissuuntien osayleiskaavan 9.4.2001. Kaavassa on osoitettu maa- ja metsätalousalueet, virkistysalueet, suojelualueet, erityisalueet ja vesialueet sekä tieverkko. Osayleiskaava on tieverkon osalta oikeusvaikutukseton. Osayleiskaava koskee niitä alueita, joilla on käyttötarkoituksmerkintä tai muu alueen käyttöä ohjaava merkintä.

Hakemuksen kohde sijoittuu Uudenmaan maakuntakaavassa taajamatoimintojen alueelle. Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotuksessa kohde on erillispientalovaltaiseksi osoitetulla alueella.

Kaavoitussuunnitelma 2019 - 2023

Valtuusto on kokouksessaan 10.12.2018 § 143 hyväksynyt kaavoitussuunnitelman vuosille 2019 – 2023. Kaavoitussuunnitelmaan on merkitty kärkihankkeena Lahelanpelto III –asemakaava, joka rajautuu Kissankellontiestä etelään. Kärkihankkeet ovat kaavoja, joiden valmisteluun panostetaan ensisijaisesti. Lahelanpelto III -asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa suurehko asuinalueen laajennus keskeisellä Lahelanpellon alueella. Samalla suunnitellaan uudistettavaan palveluverkkoon liittyen koulun sijoittamista alueelle.

Kaavoitussuunnitelma 2020-2024 on käsitelty kuntakehityslautakunnassa 11.9.2019 ja se etenee kunnanhallituksen kautta valtuustoon. Lahelanpelto III –asemakaava on esitetty edelleen kärkihankkeena.

Harkinta

Kissankellontien eteläpäädyssä olevalla puistoalueella ei ole merkitystä kunnan viherverkoston kannalta. Asemakaavamuutoksen laadinta pienelle puistoalueelle ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista. Kissankellontien eteläpuolelle laaditaan Lahelanpelto III –asemakaava. Asemakaavatyössä voidaan tarkastella Kissankellontien merkitys yhteytenä laajenevalle asuinalueelle. Lahelanpelto III -asemakaavatyössä tarkastellaan alueen maankäyttö suurempana kokonaisuutena, liittyen ympäröivään maankäyttöön ja muun muassa suunniteltuun uuteen koulutonttiin. Tässä yhteydessä voidaan harkita Kissankellontien päädyn puistoalueen ja ajoyhteyden ottamista mukaan asemakaavahankkeeseen.

Ehdotus

Esittelijä: Pia Sjöroos, kaavoituspäällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle, että

- Kissankellontien jatkeena olevaa puistoaluetta ja sille mahdollisesti merkittävää ajoyhteyttä voidaan harkita tarkasteltavan Lahelanpelto III -asemakaavatyön yhteydessä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 04.11.2019, § 434

Valmistelija / lisätiedot:

Liitteet

1 Asunto Oy Lehtosato kaavamuutoshakemuksen karttaliite, khall 4.11.2019

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, apulaispormestari

Kunnanhallitus päättää, että

- Kissankellontien jatkeena olevaa puistoaluetta ja sille mahdollisesti merkittävää ajoyhteyttä voidaan harkita tarkasteltavan Lahelanpelto III -asemakaavatyön yhteydessä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

kaavoitus, Asunto Oy Lehtosato

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 419, 26.11.2018

Valtuusto, § 152, 10.12.2018

Kunnanhallitus, § 40, 04.02.2019

Kunnanhallitus, § 69, 25.02.2019

Valtuusto, § 25, 11.03.2019

Kunnanhallitus, § 203, 20.05.2019

Valtuusto, § 92, 10.06.2019

Kunnanhallitus, § 435, 04.11.2019

§ 435

Niemi-Saari Mari, eron myöntäminen luottamustoimesta ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan jäsenen valinta

TUUDno-2018-1517

Kunnanhallitus, 26.11.2018, § 419

Valmistelijat / lisätiedot:

Tuula Hyttinen

1.1.2019 voimaantulevan hallintosäännön 9 §:n mukaan Tuusulan kunnassa on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta.

Lautakunnassa on 11 jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kuntalain 74 §:ssä säädetään vaalikelpoisuudesta lautakuntaan seuraavaa:

"Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;

2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;

3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa."

Kuntalain 72 §:ssä säädetään vaalikelpoisuudesta valtuustoon seuraavaa:

"Vaalikelpoinen valtuustoon ei ole:

1) valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä;

2) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä;

3) kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön;

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

4) kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 27 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Edellä tarkoitettussa palvelussuhteessa oleva on vaalikelpoinen valtuutetuksi, jos palvelussuhde päättyy ennen kuin valtuutettujen toimikausi alkaa."

Valintaa suorittaessa tulee ottaa huomioon tasa-arvolain säännökset. Tasa-arvolain 4 a §:n mukaan toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti, vt. hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- valita 1.1.2019 lukien toimikaudekseen hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen lautakuntaan yksitoista (11) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet
- valita jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 10.12.2018, § 152

Ehdotus

Valtuusto päättää

- valita 1.1.2019 lukien toimikaudekseen hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen lautakuntaan yksitoista (11) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet
- valita jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Eetu Niemelä esitti, että valtuusto ei valitse hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakuntaa. Esitys raukesi kannattamattomana.

Päätös

Valtuusto päätti

- valita 1.1.2019 lukien toimikaudekseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakuntaan:

Jäsen

Järvinen Aarno
Ruotsalainen Pekka
Niemi-Saari Mari
Forss Yrjö
Keränen Jukka

Henkilökohtainen varajäsen

Huhtanen Kimmo
Nieminen Jukka
Pajala Päivi
Surola Harri
Grundström Heidi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuusisto Merja	Lahdenperä Tuula
Palvas Liisa	Fagerström Mats
Pöldmaa Sarita	von Szigethy Cecilia
Sarenius-Salmenkivi Erja	Halme Heikki
Untamo Lauri	Räisänen Kaisu
Vainionpää Mari	Hartman Tarja

- nimetä puheenjohtajaksi Aarno Järvisen ja varapuheenjohtajaksi Pekka Ruotsalaisen.

Eetu Niemelä ilmoitti päätöksestä seuraavan eriävän mielipiteen:
"Olen eri mieltä valtuuston päätöksestä § 152

Hyvinvointilautakunnan perustaminen on täysin turhaa, varsinkin kun lautakunnalle ei ole määritelty tehtäviä. Muissa kunnissa lakkautettavien lautakuntien tehtävät on sulautettu muille lautakunnille. Tätä tietä Tuusulankin olisi ollut syytä seurata."

Kunnanhallitus, 04.02.2019, § 40

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan jäsen Yrjö Forss on pyytänyt henkilökohtaisista syistä eroa lautakunnan jäsenyydestä. Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti, vt. hallintojohtaja

Kunnanhallitus päättää

- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- myöntää Yrjö Forssille eron hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan jäsenyydestä
- valita Forssin tilalle uuden jäsenen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 25.02.2019, § 69

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan jäsen Sarita Pöldmaa on pyytänyt työkiireistä johtuen eroa lautakunnan jäsenyydestä.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti, vt. hallintojohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus päättää

- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- myöntää Sarita Pöldmaalle eron hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan jäsenyydestä
- valita Pöldmaan tilalle uuden jäsenen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 11.03.2019, § 25

Ehdotus

Valtuusto päättää

- myöntää Yrjö Forssille eron hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan jäsenyydestä
- valita Forssin tilalle uuden jäsenen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi
- myöntää Sarita Pöldmaalle eron hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan jäsenyydestä
- valita Pöldmaan tilalle uuden jäsenen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Valtuusto päätti

- myöntää Yrjö Forssille eron hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan jäsenyydestä
 - valita Forssin tilalle jäseneksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakuntaan Pekka Koivumäen jäljellä olevaksi toimikaudeksi
 - myöntää Sarita Pöldmaalle eron hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan jäsenyydestä
 - valita Pöldmaan tilalle jäseneksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakuntaan Anne Mäkisen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.
-

Kunnanhallitus, 20.05.2019, § 203

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakuntaan Mari Vainionpään henkilökohtaiseksi varajäseneksi valittu Tarja Hartman on pyytänyt eroa ko. luottamustoimesta.

Ehdotus

Esittelijä: Harri Lipasti, vt. hallintojohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- myöntää Tarja Hartamanille eron hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan varajäsenyydestä
- valita Mari Vainionpäälle uuden henkilökohtaisen varajäsenen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Valtuusto, 10.06.2019, § 92

Ehdotus

Valtuusto päättää

- myöntää Tarja Hartamanille eron hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan varajäsenyydestä
- valita Mari Vainionpäälle uuden henkilökohtaisen varajäsenen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Valtuusto päätti

- myöntää Tarja Hartamanille eron hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan varajäsenyydestä
 - valita Mirja Ahola-Leppäsen Mari Vainionpään henkilökohtaiseksi varajäseneksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.
-

Kunnanhallitus, 04.11.2019, § 435

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan jäsen Mari Niemi-Saari on pyytänyt henkilökohtaisista syistä eroa lautakunnan jäsenyydestä.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, apulaispormestari

Kunnanhallitus päättää

- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- myöntää Mari Niemi-Saarelle eron hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan jäsenyydestä
- valita Niemi-Saaren tilalle uuden jäsenen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakuntaan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 436

Viranhaltijapäätösten otto-oikeus

Talousjohtaja
rahoitus- tai maksuliikennepäätös:
§ 50 Kassalainan nostaminen, 24.10.2019
§ 51 Kassalainan nostaminen, 25.10.2019

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, apulaispormestari

Kunnanhallitus päättää, ettei yllä mainittuja viranhaltijapäätöksiä oteta kuntalain 92 §:n nojalla kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 437

Toimielinten pöytäkirjojen otto-oikeus

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, apulaispormestari

Kunnanhallitus päättää, ettei alla mainituissa toimielinten pöytäkirjoissa käsiteltyjä asioita oteta kuntalain 92 §:n nojalla kunnanhallituksen käsiteltäväksi:

- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta 22.10.2019
- kasvatusta- ja sivistyslautakunta 22.10.2019
- kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.10.2019

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 438

Ilmoitusasiat

Kunnanhallituksen tietoon saatetaan seuraavat ilmoitusluontoiset asiat:

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, työsuojelun vastuualue

Tarkastuskertomus 25.10.2019: Klaavonkallion päiväkot

Eteva kuntayhtymä

29.10.2019: Vuoden 2019 talousarvion toteutuminen

Kokouskutsuja

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä, yhtymähallitus 29.10.2019

HSL yhtymäkokous 26.11.2019

Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymä, yhtymähallitus 7.11.2019

Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymä, yhtymävaltuusto 12.11.2019

Pöytäkirjoja

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä, yhtymähallitus 22.10.2019

HSL hallitus 29.10.2019

Uudenmaan liitto, maakuntahallitus 21.10.2019

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 439

Muut asiat

- HUS:n TA 2019, toteuma ja kalliit potilaat
- rekrytointia koskeva selvitys
- kunnan työllistämistoimenpiteet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§426, §427, §428, §429, §430, §432, §434, §435, §436, §437, §438, §439

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimus

§431, §433

Oikaisuvaatimusohje

Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon, ei lueta määräaikaan.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- muutoksenhakijan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset muutoksenhakijalle voidaan toimittaa.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, kirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Asiamiehen, ellei tämä ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä oikaisuvaatimuskirjelmään valtakirja.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava Tuusulan kunnalle virka-aikana ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä käyttäen alla olevia yhteystietoja:

Tuusulan kunta, Kunnanhallitus

osoite: PL 60, 04301 Tuusula

sähköposti: kirjaamo@tuusula.fi

puh. vaihde: 09 87 181

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä Tuusulan kunnan asiakaspalvelupiste TuusInfoon os. Autoasemankatu 2, 04300 Tuusula.